

*Šerijatska poligamija -
potreba savremenog svijeta*

Hamdi Šefik

supruge,
a
ne ljubavnice

زوجات لا عشيقات

Supruge,
a ne
ljubavnice

Naslov originala:
ZEVDŽÂT LÂ 'AŠIKÂT

Autor:
Hamdi Šefik

Hamdi Šefik

Šupruge, a ne ljubavnice

šerijatska poligamija – potreba savremenog doba

Sarajevo, 2005. godine

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rekao je Uzvišeni Allah: قال الله تعالى:

﴿...فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَاءِ مَثْنَى
وَتِلَاثَ وَرُبَاعَ فَإِنِ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً...﴾

"...onda se ženite onim ženama koje su
vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri i
sa po četiri. A ako strahujete da nećete
pravedni biti, onda samo jednom..."
(sura En-Nisa, 3. ajet)

Recenzija

Protivnici poligamije – branitelji prostitucije!?

Islam kao univerzalni sistem življenja je postavljen prvenstveno radi čovjeka. To je jedini realni i pozitivni sistem koji je podudaran s njegovom prirodom, sredinom, vremenom i prilikama u kojima on živi. Islam uzima čovjeka u njegovoj realnosti i položaju na kojem se on nalazi, kako bi se s njim vinuo u najviše sfere. To je sistem koji vodi računa o etici čovjeka i čistoti kompletnog društva, ne dozvoljavajući izgradnju materijalnog napretka uz narušavanje njegovih etičkih vrijednosti.

Nažalost, svjedoci smo vremena kada se sistemski grijeh izdiže na nivo vrijednosti, dok se ono što je prirodno, i u određenim prilikama nužno, ismijava i *apriori* odbacuje. Tako je višeženstvo kao jedan o šerijatskih propisa, od davnina, a posebno posljednjih mjeseci, izvrnut općoj poruzi i ismijavanju. Protivnici Allahove univerzalne vjere svom silinom obrušili su se na ovaj propis, smatrajući ga dekadentnim i ponižavajućim za savremenu ženu.

Međutim, poligamija ne datira od vremena pojave Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem; ona je bila praksa svih ranijih vjerovjesnika, alejhimus-selam. Nema ni jedne religije koja mu je prethodila a da zabranjuje poligamni brak. Jer, to nije odluka bilo kojeg pojedinca, vlade ili parlamenta, već zapovijest Gospodara svjetova. U islamu su potpuno ravnopravni monogamni i poligamni brak. Ne treba gubiti iz vida činjenicu da islam ne potiče poligamiju, nego je samo ograničio njen broj i, u isto vrijeme, propisao uvjete za njeno prakticiranje. Islam samo u kontinuitetu nastavlja ono što je bio propis u ranijim religijama.

Historijski gledano, muškarci su uvijek bili u manjini u odnosu na žene. Razloge toj pojavi treba tražiti u prirodi poslova kojima se oni bave, čestim ratovima, kao i Božijem određenju da je ženina konstitucija zdravija i kao takva otpornija i dugotrajnija od muškarčeve – o čemu govore jasni naučni pokazatelji. Ako smo svjesni tih činjenica, postavlja se pitanje: »Kako riješiti taj nesrazmjer između muškaraca i žena?« »Da li je izlaz u slijeganju ramenima i zatvaranju očiju, ili će se, možda, ovi problemi riješiti sami od sebe?« Indiferentni odnos naspram naše realnosti, odnosno eliminacija poligamije, ostavit će milione žena u svijetu bez mogućnosti da se ikada udaju, zaključe brak i osnuju porodicu. Dokumenti o ljudskim pravima i slobodama, počevši od Univerzalne deklaracije pa do Evropske deklaracije o ljudskim pravima, a koji podjednako garantiraju pravo na brak muškarcu i ženi, poput prava na slobodu, sigurnost, rad i dr. – ostat će mrtvo slovo na papiru.

Pravo na brak je najprirodnije ljudsko pravo. Ni jedna osoba ne bi trebala biti lišena tog prava pod bilo kojom izlikom ili po bilo kojem osnovu. Pravo na brak je pravo koje svaki pojedinac može tražiti od svog društva, kao i pravo na rad, pravo na slobodu, obrazovanje i sl. U kakvom god blagostanju žena živjela, ona je istinski nezadovoljna svojim životom bez muža. Hiljadu poslova, hiljadu zarada ne može zadovoljiti potrebu žene za prirodnim životom, bilo da se radi o njenim tjelesnim potrebama, nagonu, intelektu ili potrebi duše za smirenjem i druženjem u porodici. Zar i muškarac ne nalazi posao i ostvaruje zaradu, ali mu to nije dovoljno, nego nastoji živjeti u porodici? Zar i žena nema želju i pravo za toplinom doma, za muškom blizinom i potomstvom koje ju čini sretnom? Svakako, i žena i muškarac isti su po ovom pitanju, jer su od jedne vrste.

Ako se ženi uskrati obiteljsko okruženje, ona nipošto ne može – uz upuštanje u promiskuitet i ljubavne veze – zadovoljiti, čak ni u najmanjoj mjeri, svoje materijalne i duhovne potrebe. Pravo na brak za muškarca znači pravo na zadovoljenje instikta, pravo na ženu, partnera, suputnika dostojnog povjerenja i pravo na zakonitu djecu; za ženu pravo na brak znači, osim svih tih stvari, i pravo na zaštitnika, pokrovitelja, muškarca u kojeg se može pouzdati da će mariti za njene osjećaje.

Stoga je islam poligamiju odabrao kao rješenje i uvjetnu povlasticu da bi se suočio sa realnošću u kojoj ne vrijedi slijeganje ramenima niti tupavo mirenje sa stvarnošću. Rješava je tako da bi se jedan muškarac koji posjeduje potrebne finansijske, moralne i fizičke mogućnosti trebao prihvatiti poligamnog braka. Prva žena trebala bi u duhu islamske dobrodušnosti za volju i ljubav svoje sestre u islamu, suosjećati s njenim problemom i podnijeti žrtvu. Ona bi trebala drage volje pristati na tu vrstu sudjelovanja u izgradnji islamske zgrade koja počiva na temeljima morala i čestitosti. Stoga bi prosvjećene i iskrene muslimanke, svjesne ovog problema, trebale podržati ovu islamsku odredbu i oživjeti sunnet Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, za čije oživljavanje on garantira nagradu svih onih koji ga budu prakticirali, bez umanjenja nagrade samim izvršiocima. U krajnjem slučaju, višeženstvo bi se trebalo smatrati pravom žena koje su lišene muževa i obavezom muškaraca i udatih žena. Nažalost, pod utjecajem feminističkih pokreta Zapada, i zakona koji joj idu na ruku, današnja žena muslimanka igra dominantnu ulogu i odlučuje o, skoro svim, krucijalnim pitanjima u bračnoj zajednici. Svjesna da njen muž neće učiniti blud, neće joj doći pijan, neće je maltretirati niti tući, ona zloupotrebljava njegovu privrženost vjeri i nameće se kao superiorniji partner u braku. Tako,

uglavnom, ona odlučuje: o uređenju stana, o posjetama, o intimnim odnosima, broju djece itd. U ovakvoj situaciji bi bilo toliko teško da žena prihvati priznanje poligamije koliko bi bilo teško očekivati od muškarca da tolerira suparnika u bračnim stvarima.

Bilo kako bilo, zatvaranjem očiju pred ovim socijalnim problemom i uzvikivanjem parole "živjela monogamija i smrt poligamiji" – ne nudi se izlaz. Misionari zapadnjačkog stila života nisu spremni da iznesu problem u njegovoj pravoj perspektivi i otvoreno kažu istinu. Oni su, zapravo, branitelji prostitucije i promiskuitetnog života. Opredjeljujući se isključivo za monogamni brak, oni se deklariraju kao gorljivi zaštitnici prava žene, a u biti oni su uzurpatori njenog osnovnog prava.

Osoba koja je lišena svojih prirodnih prava jeste živo biće, sposobno za sve reakcije koje živo biće može pokazati kada je u stanju lišenosti. To biće je ljudska duša sa svim mentalnim i emocionalnim spoznajama i psihičkim kompleksima koji proizilaze iz neuspjeha. To je žena sa snagom ženske prirode: Havina kći sa svim potencijalom da prevari Ademovog sina. Tu se ne radi se o pšeničnom zrnu ili ječmu koji se mogu baciti u more kada ih ima više nego što je potrebno, ili se mogu iz predostrožnosti pospremiti u skladište; to nije kuća ili soba koja se može zaključati kada nije potrebna; to je živo biće, ljudsko biće – žena.

Treba biti svjestan, da će žene, lišene kućnog života, učiniti sve što je u njihovoj moći da zavedu muškarca koji ni u jednoj stvari kao u ovoj nije tako kolebljiv i neodlučan.

Hoće li stvar tu stati? Ne! Ona će svojim zagrljajem obuhvatiti udane žene. Žene koje zateknu svoje muževe u stanju bračne nevjere, također će odlučiti da se osvete svojim muževima i razmišljat će o svojoj nevjeri.

Svako sputavanje univerzalnih božanskih zakona i propisanih normi ponašanja rezultira poremećajima u društvu. Sa moralnom anarhijom, svaka društvena zajednica dolazi na ivicu svoga sunovrata. Historija, kao učiteljica života, uči nas da su najsnažniji narodi i civilizacije propadali ne zbog njihove ekonomske ili vojne nemoći, već onda kada su se moralno srozali. Distanciranje od poligamije nije jedini uzrok sve izraženijem razvratu, ali ignoriranje ove islamske odredbe u velikoj mjeri doprinosi njegovom širenju.

Ponudena knjiga "Supruge, a ne ljubavnice", jeste štivo kojim se želi rasvijetliti ovaj islamski propis i stati u njegovu odbranu, shodno riječima Uzvišenog:

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ...﴾

"Ko poštuje Allahove svetinje, uživat će milost Gospodara svoga...",

(sura El-Hadždž, 30. ajet)

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾

"Ko poštuje Allahove propise – znak je čista srca."

(sura El-Hadždž, 32. ajet)

Uz to, ona nudi mnogo interesantnih podataka na osnovu kojih se nepristrasni čitatelj i čitateljka mogu uvjeriti u opravdanost poligamije kao odredbe Sveznajućeg Stvoritelja, Allaha, dželle šanuhu. Stoga je zdušno preporučujemo, moleći Uzvišenog da nas pomogne islamom i da islam pomogne s nama. Amin!!!

Mr. hfz. Halil Mehtić

Umjesto predgovora

Savremene moralne devijacije sve više uzimaju maha u svijetu i kod nas. Mediji, čija je dužnost da štite moral i sprečavaju njegovu eroziju, sami doprinose razvratu i uveliko podstiču moralnu anarhiju.

Da ova epidemija nije zahvatila i bošnjačko biće, mi ne bismo imali razloga za pretjerano alarmiranje. Međutim, svi pokazatelji ukazuju na to da je, nažalost, ova pošast itekako zahvatila i bošnjačko biće i sve se više i više širi. To zahtijeva brzu i energičnu akciju svih relevantnih faktora u našem društvu kako bi se zaustavila ili bar smanjila ova, svakim danom, sve više narastajuća epidemija!

Nemoral velikih razmjera posljedica je, uglavnom, ratnih stradanja našeg naroda i agresije na našu zemlju. Veliki broj žena dugo je bio u muhadžirluku odvojen od svojih zakonskih muževa, a znatan dio njih je ostao trajno bez muževa koji su, braneći svoju domovinu, pali kao šehidi.

Ovdje se sâmo nameće pitanje: Da li su isključivo žene krivci u narastajućoj moralnoj anarhiji u svijetu i kod nas? Odmah treba konstatirati da dio krivice snose i one. Međutim, treba naglasiti da krivaca ima mnogo više. Naime, krivac i saučesnik je svako onaj ko ima načina da spriječi tu epidemiju i poplavu nemorala, a on ništa ne poduzme! Krivci su i oni koji ih samo materijalno pomažu, a ni na um im ne pada da ozbiljno razmotre njihove prirodne potrebe i strastvene nagone koje žene imaju, posebno mlađe žene koje su ostale bez svojih muževa. Krivci su su i oni koji sve ovo promatraju mirne savjesti, zaboravljajući da smo na istoj lađi i da nam je, shodno Allahovoj prijetnji, neminovno tonuti!

Historija nas uči da su najveće i najmoćnije civilizacije

i države propale ne zbog jačine i snage njihovih neprijatelja, nego zbog moralne anarhije u sopstvenim redovima! Ne smijemo gubiti iz vida da sknavljenje moralnih vrijednosti porađa nove probleme, nove bolesti i otvara vrata novim sunovratima.

Plemeniti Allah najavio je ovo u ajetima Svoje Knjige. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je također – putem brojnih hadisa – upozorio da će jedan od predznaka Sudnjeg dana biti raširenost zinaluka i prostitucije.

Mehanizmi koje je islam uspostavio u izbjegavanju nemorala doimaju se savršeno. Islam uopće ne govori o nemoralu, kojega je gotovo i nemoguće izbjeći kada se čovjeku omoguće sve moguće pretpostavke za njegovo izvršenje. Islam, međutim, bilo kakvu vrstu razvrata sasijeca u korijenu. Zato Milostivi Allah, upozorava:

﴿وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا﴾

"Ne približavajte se bludu, jer je to razvrat, kako je to ružan put!" (sura El-Isra', 32. ajet)

Zanimljivo je napomenuti da islam nikada ništa ne zabranjuje a da, u isto vrijeme, ne nađe alternativu i ne ponudi rješenje kako tu zabranjenu stvar odagnati i sačuvati svoju čast i dostojanstvo. U islamu su poznate metode preventivnog djelovanja na planu suzbijanja prostitucije i moralnog razvrata u društvu. Podsjetimo ih se:

- obaranje pogleda i izbjegavanje prekomjernog zagledanja osoba suprotnog spola;
- izbjegavanje miješanja muškaraca i žena koji nisu u najbližim rodbinskim odnosima;
- zabrana osamljivanja sa osobama suprotnog spola, bez prisustva drugih osoba;
- pokrivanje žene kao jedna od preventivnih mjera za

njeno čuvanje i moralnu afirmaciju;
– zakoniti brak kojim se spriječava moralno rastrojstvo;
– poligamija, brak sa više žena koji postaje neophodan, posebno kada broj žena u jednom društvu nadmaši broj muškaraca, kao što je to danas slučaj u čitavom svijetu. Nažalost, mi danas u svom životu prakticiramo tek mali broj spomenutih metoda. Posljednja spomenuta metoda, poligamni brak, postao je predmetom ismijavanja u običnom narodu; što je još žalosnije i u Parlamentu, a što je još i bolnije – čak i od brojne uleme!

Međutim, ako analiziramo prirodu i narav žene, uvidjet ćemo da u njenoj prirodi leže ljubav i želja za domom, mužem i djecom. Ta njena potreba i sklonost mogu se na pravi način zadovoljiti isključivo u društvu koje podržava pristojan porodični život uz zakonitog muža.

Islam promatra čovjeka u njegovoj realnosti ne negirajući, a niti omalovažavajući njegove prirodne potrebe. Islam nije sistem koji počiva na praznoj uglađenosti, vještačkoj eleganciji, sanjalačkoj sigurnosti koja se sukobljava sa prirodom čovjeka, njegovom realnošću i okruženjem u kojem živi.

To je sistem koji vodi računa o etici čovjeka i društva, ne dozvoljavajući izgradnju materijalne realnosti kroz rušenje etičkih i moralnih normi.

Ovo su nužne pretpostavke za pravilno razumijevanje višeženstva koje islam zagovara i dozvoljava kada se za to ukaže potreba.

Kako, dakle, riješiti probleme u društvima u kojima je broj žena daleko veći od broja muškaraca? Da li se to rješava slijezanjem ramena, zatvaranjem očiju pred stvarnošću, prepuštanjem stihiji ili ismijavanjem, kako se to u posljednje vrijeme čini u našem Parlamentu, a i kroz pisane i elektronske medije?!

Bespomoćno slijezanje ramenima ne donosi nikakvu korist. Ne koristi ni neutemeljeno iščekivanje da će se to

samo od sebe riješiti. Najmanje korisno jeste licemjerno, glupo i demagoško ismijavanje islamskog rješenja, kao jedinog validnog, realnog i životnog!!!

Za rješavanje ovog problema postoje samo tri načina:

- da se svaki čovjek sposoban za brak isključivo ženi samo jednom ženom, a ostali broj žena da provede život bez mogućnosti da doživi bračnu i porodičnu atmosferu;
- da se svaki čovjek koji je sposoban za brak zakonski oženi samo sa jednom ženom, a da osim toga ima ljubavnicu ili da čini blud sa jednom ili više žena. U tom slučaju će žena imati intimne odnose, ali neće osjetiti niti doživjeti bračnu zajednicu, a ni porodičnu atmosferu;
- da se svi sposobni ljudi, ili određeni broj njih, ženi sa više žena (najviše četiri), kako bi svaka od njih upoznala draži muškarca kroz zakonski legalan i halal-brak, a ne kao prijateljica, ljubavnica ili bludnica.

Prvi način je protuprirodan. Žena treba muža, kao što i on treba ženu; ne može se zadovoljiti psihofizička ravnoteža sve dok i jedno i drugo ne budu zadovoljili svoje seksualne potrebe. Uzvišeni Allah to jasno potcrtava:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾

”I jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.” (sura Er-Rum, 21. ajet)

Drugi način usmjeren je protiv čistog, nepatvorenog, ljudskog, prirodnog i islamskog stremljenja, te protiv žene i njene časti. Ovaj način podržavaju licemjeri i spletkaroši koji time ruše i društvo, i vjeru, i sve moralne vrednote.

Treći način je onaj koji je Uzvišeni Allah, izabrao za Svoje robove. Ovaj način je za čovjeka odabrao Gospodar svjetova, kako bi ga suočio sa realnošću i stvranošću u kojoj – ukoliko prihvati takav brak – ne vrijede ni slijeganje ramenima ni prazna priča o neravnopravnosti i degradaciji žene.

Divno zaključuje dr. Gustav le Bon, kada kaže: "Ništa u Evropi nije bilo toliko kritikovano kao istočnjački običaj višeženstva. Evropa ni u čemu nije toliko pogriješila koliko u kritici poligamne institucije braka. Sigurno je da je zakoniti višestruki brak Istoka časniji od skrivene i javne prostitucije Zapada. Legaliziranje poligamnog braka je bolje u svakom pogledu!"

Nadati se da će ova knjiga, koja je iznjedrila brojne nepobitne argumente, bljesnuti pred očima čitalaca (a posebno odgovornih osoba za stanje u društvu), te da će se – nakon njenog iščitavanja i preciznog analiziranja – oni odgovornije ponašati u javnim nastupima a ne ismijavati jedino ispravno, prirodno i humano rješenje koje je preporučio Onaj koji sve zna, koji svim vlada i upravlja!

Zar i poslije ovakvih racionalnih, preciznih i argumentiranih dokaza, koji su spomenuti u ovoj knjizi, neko može omalovažavati ovu Allahovu blagodat i povlasticu?! Zar, i poslije svih ovih argumenata, neko može indolentno promatrati ovaj problem i ne učiniti bilo šta kako bi se on riješio na dobrobit čitavog društva?!

U Zenici, 2. maja 2005. godine.
dr. Šefik Kurdić.

Simptomatično je kako društvena i Islamska zajednica nezainteresirano gledaju na spomenuti problem!

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!

Zašto aktuelizirati problem poligamije?

Prije nego se poštovani čitalac prepusti čitanju ove zanimljive studije o nečemu što neki parlamentarci u Bosni i Hercegovini smatraju kažnjivim zakonom, želim ukazati na neke činjenice koje će, nadam se, pomoći u razumijevanju ove teme.

Da jedan od zastupnika u Parlamentu nije prije nekih dva-tri mjeseca predložio amandmane u Porodičnom zakonu kojim bi se zakonom dozvoljavala poligamija, možda ne bi bilo neke naročite potrebe da se o ovoj temi uopće i govori. Ali, nakon što je spomenuti zastupnik to učinio, i nakon što je to izazvalo reakcije drugih zastupnika, u kojima su neki indirektno optužili Šerijat (to jest, islam), smatrao sam da je bila obaveza da se neko od naše uleme, a naročito neko od zvaničnika Islamske zajednice, oglasi po ovom pitanju putem elektronskih medija.

Međutim, to se nije desilo. Nije, dakle, uslijedila reakcija, a po mome mišljenju bila je to kolektivna obaveza muslimana Bosne i Hercegovine. S obzirom da nije bilo te kolektivne reakcije, smatram da obaveza prelazi na sve one koji mogu na neki način dići svoj glas suprotstavljajući se ovim napadima na Šerijat. Ovo je moj skromni doprinos tome.

Naše reakcije nisu nešto što treba Šerijatu jer njega štiti i čuva Uzvišeni Allah, koji je još davno u Kur'anu uputio izazov svim ljudima da sastave nešto

slično njemu. Oni to nisu bili u stanju, niti će – to sa sigurnošću tvrdimo – biti u stanju do Sudnjega dana. Naše reakcije u ovakvim situacijama trebaju radi nas samih, jer govore nešto o nama, a trebaju i radi drugih ljudi, jer smo dužni Istinu predložiti svima, te trebaju i zato što nam je to vjerska dužnost.

Ono što je uslijedilo umjesto naše reakcije bili su podrugljivi komentari popraćeni ciničkim osmijesima voditeljice dnevnika na TV "Hayatu", zatim komentar jedne druge novinarke na istoj televiziji u Centralnom dnevniku, te ankete sprovedene među zastupnicima, kao i građanima Sarajeva. Zajedničko u svim ovim izjavama bilo je to da se time atakuje na ljudska prava i dostojanstvo žena i da nas to vraća u srednji vijek. Jedna je zastupnica nemuslimanka u svojoj izjavi spomenula da je ova inicijativa, zapravo, želja da se uvede Šerijat!!

Nas ne bi trebalo toliko čuditi kada se nemuslimani "boje Šerijata" i napadaju ga, ali je bolno i žalosno kada to rade muslimani, a oni su u ovom slučaju bili većina. Govoriti da je poligamija rješenje koje je nazadno i zaostalo i da je to omalovažavanje i atak na prava žena, je opasno po vjeru jednog muslimana i bojati se da on s takvim shvatanjem ne izađe iz islama. Govoriti da to rješenje nije potrebno u ovom našem vremenu, da za to nema uvjeta i tome slično nije opasno koliko ono prvo. Nažalost, većina je u svojim komentarima poligamiju proglašavala nazadnom i kršenjem prava žena. Želim da vjerujem da su njihovi komentari posljedica neznanja i nepoznavanja vjere, a ne posljedica mržnje prema njoj, ne daj Bože.

Upravo zbog svega što je spomenuto nastala je želja za objavljivanjem ove knjige koju smo našli na internetu, a koja će biti prva ove vrste na našem jeziku. Uzgred, knjiga sa ovom temom na arapskom jeziku ima veoma mnogo. Neke od njih sam konsultirao pripisanju ovog predgovora.

Šerijat i njegovi propisi

S obzirom da je napadnut Šerijat, a da je spomenuta tema jedna od šerijatskih pravnih normi, nužno je reći nešto o Šerijatu. Tako bismo onima koji ne znaju pomogli da saznaju, a onima koji o njemu imaju nekih predrasuda, da te predrasude otklone. Ako, i pored toga, ustraju u svome inatu, mi smo svoju dužnost izvršili i na Sudnjem danu nećemo za to odgovarati.

Propise islama čine principi i skup znanja koji su objavljeni u Kur'anu i koje je donio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a sve to nazivamo islamskim zakonodavstvom (Šerijat). Šerijat je, dakle, ukupnost principa i znanja iz domena tevhida, imana, ibadeta, personalnog statusa, krivičnog zakona, pravnih odnosa, uprave, politike i drugog. Najvažniji element islama svakako je praktična primjena njegovih propisa; onaj ko zanemari primjenu Šerijata ili ga u potpunosti izbjegava – zanemaruje i izbjegava islam.

Islamski propisi su dvojaki: oni koji imaju za cilj uspostavljanje vjere i oni kojima je cilj uređenje države, zajednice i odnosa među pojedincima i grupama. Islam, dakle, objedinjuje vjeru (sistem znanja) i vlast, pa se može reći da su sistem znanja i vlast dva dijela islama koji se ne mogu razdvojiti. Štaviše, ovaj drugi dio je možda i važniji, a istinu je rekao Osman b. Affan, radijallahu anhu, kazavši: "Zaista Allah pomoću vlasti obuzdava ono što ne obuzdava pomoću Kur'ana."

Sve šerijatske norme objavljene su da usreće ljude i na Ovom i na Drugom svijetu. Iz toga proizilazi da je Šerijat jedinstvena cjelina koju se ne može razdvajati i parcijalno primjenjivati jer bi to bilo suprotno njegovoj prirodi.

Svako ko dobro prouči kur'anske ajete normativne naravi naći će da za svaku normu koja se krši slijedi i ovosvjetska i onosvjetska kazna. Kazna za drumsko razbojništvo je pogubljenje, raspeće i protjerivanje – kao ovosvjetska kazna, i velika patnja – kao ahiretska kazna. (V.: El-Maide, 33. ajet)

Za potvoru čednih muslimanki, također, slijedi kazna na oba svijeta (V.: En-Nur, 19. i 23-25. ajet), kao i za ubistvo s predumišljajem (V.: El-Bekare, 78. ajet; En-Nisa, 93. ajet).

Šerijatske zakonodavne norme nisu uzalud propisane – kako za Dunjaluk, tako i za Ahiret. Šerijat u osnovi smatra da je Dunjaluk kuća iskušenja i prolaznosti, da je Ahiret kuća vječnosti i nagrade i kazne, te da je čovjek odgovoran i da će biti pitan na Ahiretu za djela koja uradi na Dunjaluku. Kazna na Dunjaluku ne isključuje kaznu na Ahiretu, osim ako se čovjek iskreno ne pokaje.

Ono čime se Šerijat odlikuje nad ljudskim zakonima jeste upravo to što je on propisan zarad Dunjaluka i Ahireta zajedno; to je jedini razlog zbog kojeg se muslimani pokoravaju svome Zakonu i javno i tajno, u dobru i u zlu. Oni vjeruju – u skladu sa Šerijatom – da je pokornost jedna vrsta ibadeta koja ih približava Uzvišenom Allahu i da onaj koji bi mogao počiniti neko zlodjelo i izbjeći kaznu, ne čini to zlodjelo samo iz straha od Allaha i onosvjetske kazne. Sve ovo doprinosi smanjenju zločina i održanju sigurnosti u društvu. Naravno, u slučaju ljudskih zakona je suprotno, jer oni nad kojima se sprovode ti zakoni nemaju nikakvog vjerskog motiva da im se pokoravaju. Pored toga što se Šerijat ne može parcijalno primjenjivati (V.: El-Bekare, 85., 159-160. i 174-175. ajet; En-Nisa, 150-151. ajet; El-Maide, 44. ajet), on se odlikuje time time što je on Božanski Zakon za cijeli svijet. Uzvišeni Allah ga je objavio Muhammedu,

sallallahu alejhi ve sellem, naredivši mu da ga prenese cijelom svijetu, svim ljudima, plemenima, zajednicama i državama. To je ono što bi svi učenjaci pozitivnog prava željeli, ali nisu u stanju ostvariti.

Osim toga, Šerijat je univerzalan i savršen zakon, jer ga je objavio Stvoritelj svih svjetova. On je savršen zakon jer u njemu nema nedostataka, a univerzalan je i sveobuhvatan jer uređuje sve segmente života pojedinaca, zajednice i države. On regulira međuljudske odnose, personalni status (*ahval šahsije*), sistem vlasti, upravu i politiku, te regulira odnose država u ratu i miru.

Šerijat nije objavljen samo za neki vremenski period, nego za sva vremena, sve dok Uzvišeni Allah ne naslijedi Zemlju i sve što je na njoj. Šerijatski tekstovi su tako formulirani da vrijeme na njih ne utječe. Njegovi principi i načela su općeniti i elastični (prilagodljivi) za sva vremena i sve nove situacije koje se ne mogu predvidjeti. Zato su oni, za razliku od tekstova pozitivnog prava, nepromjenljivi.

Poligamija – mu'džiza islamskog zakonodavstva

Divni li su principi islama, savršeni njegovi sistemi i zakoni koje je objavio Mudri i Sveznajući Allah koji zna potrebe ljudi pa im je propisao ono što je njima u interesu, što ostvaruje njihove ciljeve i osigurava im veliko dobro. Tako je i propis poligamije jedan od najkorisnijih propisa u kojem možemo uočiti razmjere nadnaravnosti časnog Kur'ana i genijalnost Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u objašnjenju Allahovog Zakona riječima, djelom i prećutnim odobravanjem. Propis poligamije je uistinu jedna od ljepota uzvišene vjere islama, a primjenjivanje

njegovih propisa najbolja je zaštita ljudskom umu od idejnih devijacija, najčvršća brana od poplave zapadne kulture i najkvalitetnije rješenje društvenih problema. Možda je ovo ta tajna i skrivena mudrost zašto je Allah, dž.š., naredbu o poligamiji izrekao u množini, a ne u jednini:

“Ako se bojite da prema sirotama nećete biti pravedni, onda se ženite onim ženama koje su vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri i sa po četiri! Ako strahujete da nećete pravedni biti, onda samo jednom, ili onim što posjedujete! Tako ćete se najlakše nepravde sačuvati!” (sura En-Nisa, 3. ajet)

Ovaj ajet je lijek za društvene probleme. Propis koji u sebi sadrži, nije samo rješenje u korist muškaraca; naprotiv, on znači povećanu odgovornost na plećima muškarca koja se ogleda u izdržavanju, osiguravanju stana i odjeće i brige za odgoj djece. Islamski propisi predstavljaju milost prema jetimima i ženama i u njima nalazimo pažnju prema svima: **“Zar oni da traže da im se kao u pagansko doba sudi? A ko je od Allaha bolji sudija narodu koji čvrsto vjeruje?”** (sura El-Maide, 50. ajet)

Poligamija uistinu odslikava uzvišeni ahlak (moral) čiji se tragovi uočavaju u progresu društva, te predstavlja nadnaravnost Šerijata. Za poligamiju ne postoji alternativa, ako se želi da svaka djevojka i žena ima muža.

Ukratko, poligamija je blagodat od Allaha i dobrota prema muškarcu, a milost i počast prema ženi. U njoj su ogromne koristi za ljude, a mnoge od njih smo u stanju spoznati svojim umovima. A ako nešto nismo u stanju dokučiti, dužni smo vjerovati, predati se i biti zadovoljni odredbama Sveznajućeg i Mudrog Stvoritelja.

Svjedočanstva nemuslimana u korist poligamije

Islam nije prvi čije zakonodavstvo poznaje poligamiju; prije njega, poligamiju su poznavale druge vjere i civilizacije Istoka i Zapada, naslijeđujući je još iz prvih epoha ljudskog života.

Ni jevreji, a ni kršćani ne negiraju navode Starog zavjeta i Talmuda da je poligamija bila dopuštena u Musaovom vjerazakonu. Ta poligamija je bila bez ikakvih uvjeta i ograničenja, a bilo je dozvoljeno i uzimanje žena zarobljenica (robinja). Tako je vjerovjesnik Davud, alejhis-selam, imao 99, a Sulejman, alejhis-selam, 1.000 žena i robinja. (*Imao je sedam stotina kneževskih žena i tri stotine inoča.*) (Kraljevi I, 11\3)

Dokaz da je poligamija bila prisutna u Musaovom vjerazakonu je i ovo: *"Ako koji čovjek imadne dvije žene, jednu koja mu je draga, a drugu koja mu je mrska, te mu i draga i mrska rode sinove, ali prvorodenac bude od one koja mu je mrska, onda, kada dođe dan da podijeli svoju imovinu među svoje sinove, ne smije postupiti prema prvorodencu od drage na štetu sina od mrske, koji je prvijenac, nego mora za prvorodenca priznati sina od mrske i njemu dati dvostruk dio od svega što ima. Jer, on je prvina njegove snage – njemu pripada pravo prvorodstva."* (Ponovljeni zakon, 21\15.)

Da je, pak, poligamija bila zabranjena, Musa, alejhis-selam, bi to jasno rekao, kao što je jasno spomenuo ostalo što je zabranjeno.

Indžil nije došao da dokine Tevrat, nego da ga dopuni. Isa, alejhis-selam, kaže: *"Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Proroke! Ne dođoh da ih ukinem, već da ih ostvarim. Jer, zaista, kažem vam, dok opstoje nebo i Zemlja, ni jedna jota, ni jedna kovčica slova iz Zakona sigurno neće nestati, a da se sve ne ostvari."* (Novi zavjet, Evanđelje po Mateju, 5\17-18).

Prema tome, nigdje se u Indžilu ne navodi tekst koji zabranjuje poligamiju, nego je zabrana poligamije nastala na crkvenim koncilima, tako da je taj zakon djelo ljudi, a ne Boga. Ono što se navodi u kršćanstvu jeste preporuka da je *Bog stvorio svakom čovjeku jednu suprugu*.¹ Ovo, u krajnjem slučaju, označava podsticaj da se u normalnim situacijama muškarac treba zadovoljiti s jednom ženom, što je i po učenju islama prihvatljivo. No, gdje je kategorički dokaz da je brak onog čovjeka koji oženi drugu ženu i ne rastavi se s prvom nelegalan i da se to smatra bludom!? Nigdje u evanđeljima nema takvog dokaza, već se u nekim poslanicama apostola Pavla navodi tekst iz kojeg se može zaključiti da je poligamija dozvoljena. Naime, u Prvoj poslanici Timoteju stoji: *"Sigurno je ova riječ: 'Tko teži za (crkvenom) nadgledničkom službom, čezne za uzvišenom službom. Prema tome, nadglednik mora biti: besprijekoran, samo jedanput ženjen, trijezan, razborit, otmjen, gostoljubiv, sposoban za proučavanje!'"* (Prva poslanica Timoteju, 3\1-2.)

Prema tome, obvezivanje jedino svećenika da se ženi jednom ženom je dokaz da poligamija drugima nije zabranjena.

No možda će se neko upitati: Da li u kršćanskoj praksi postoje dokazi koji bi mogli potvrditi ovo što je rečeno?

Kao odgovor na postavljeno pitanje, evo nekih primjera i izjava:

1. Poligamija je do prije nekoliko stoljeća bila raširena među kršćanima, tačnije do 1750. godine, a vidjeli smo da je zabranjena na crkvenim koncilima, a ne u evanđeljima. Historijski izvori spominju mnoge primjere poligamije, od kojih su ovi:

¹ Hakki, *Te'addudu-zevdžat*, str. 23.

– kada je Valentinian II došao na vlast u Rimu 375. godine, javno je obznanio da je dopuštena ženidba sa više od jedne žene, slijedeći ispravna kršćanska načela i bojeći se da njegovi kršćanski podanici ne padnu pod utjecaj zabrane koja je bila prisutna kod Rimljana u vrijeme paganstva.

– Imperator Leo VI se od 885. do 912. godine oženio s tri žene; istovremeno, imao je i četvrtu, robinju koja mu je rodila sina Konstantina koji je poslije njega vladao Istočnom rimskom imperijom.

– Martin Luter (1483.-1546.) je objavio da je pobornik poligamije jer je Mesih (Mesija) nije zabranio, te je oženio jednu redovnicu. On je rekao: "Gospod nije zabranio (poligamiju), a sam Ibrahim koji je bio potpuni kršćanin je imao dvije žene. Uistinu, Gospod je u Tevratu dozvolio ovakve brakove samo nekim ljudima i u posebnim prilikama. Onaj kršćanin koji se želi povesti za takvima, dužan je ustanoviti da su njegove prilike slične njihovim prilikama. Povrh toga, poligamija je sasvim sigurno bolja od razvoda braka." I Šarleman (Sharleman) je imao dvije žene i mnogo robinja, a i neki drugi svećenici luteranskog reda. Znači da poligamija nije bila nepoznata među njima.

2. Neke kršćanske sekte su se silno borile za poligamiju i prakticirale je. Tako su anabaptisti u Njemačkoj sredinom 16. stoljeća javno navještavali i zagovarali poligamiju, govoreći: "Pravi kršćanin mora imati više žena."² Sekta Mormona, s druge strane, je u Sjedinjenim Američkim Državama početkom 19. stoljeća također prakticirala poligamiju. Tako je Šarleman Filip (Sharleman Philip), naprimjer, imao dvije žene.³

² Hakki, *Tē'addudu-zevdžat*, str. 26.

³ Ibid., str. 27.

3. Savremeno kršćanstvo je naposljetku priznalo poligamiju u Africi, nakon što su crkveni misionari uvidjeli da je zabrana poligamije razlog koji sprečava Afrikance da prihvate kršćanstvo. Zato su ovi misionari zauzeli stav da je nužno da se Afrikancima dozvoli poligamija, bez ikakvih ograničenja.

Ovu činjenicu je spomenuo Nordži (Norgie), autor knjige *"Kršćanstvo u Srednjoj Africi"*. On kaže: "Ovi misionari su govorili: 'Nije politički da se miješamo u društvene običaje pagana koje smo kod njih zatekli. Nije ni mudro da im zabranjujemo da uživaju u svojim ženama, sve dok su kršćani i dok slijede vjeru Mesijinu. Naprotiv, nema štete u tome s obzirom da Tevrat (Stari zavjet), sveta knjiga kršćana koju kršćani moraju smatrati osnovom svoje vjere, dozvoljava poligamiju. Povrh toga, Mesija je to odobrio riječima: 'Nemojte misliti da sam došao da rušim; naprotiv, došao sam da dopunjavam.'"⁴

4. Stanovnici Bona su 1943. godine tražili od kompetentnih organa vlasti da se u njemački Ustav uvede klauzula po kojoj se dopušta poligamija, jer se povećao broj žena u odnosu na muškarce. Potom su njemačke vlasti tražile od učenjaka El-Azhara pojašnjenje sistema poligamije u islamu. S tim ciljem je, početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća, delegacija njemačkih učenjaka otputovala u Egipat kako bi se sastali sa šejhom El-Azhara.⁵

5. Svjedočanstva nekih nemuslimanskih učenjaka sa Zapada u prilog sistema islamske poligamije.

Ovdje navodim svjedočanstva nekih učenjaka nemuslimana kako bi poštovani čitaoci – pogotovo oni obrazovani koji su zadivljeni zapadnom kulturom koja

⁴ Ibid., str. 28.

⁵ Es-Sibai, *Žena između šerijatskog i svjetovnog prava*, str. 71.

je poput fatamorgane koju žedni čovjek vidi u pustinji – uvidjeli da je ona uistinu samo privid, a da su ona rješenja koja nudi islam vječna.

Ova svjedočanstva nisu potrebna da bismo potvrdili ono što je istina i ono što je samo po sebi dovoljno; ona nam nisu potrebna da branimo islam i njegov pravni sistem od napada bilo koga – bilo muslimana ili nemuslimana. Njih navodimo kako bismo pomogli onima koji umjesto vode vide fatamorganu da uvide da se zaista o fatamorgani radi.

U svojoj knjizi *"Raširene religije u Indiji"*, Eni Bizant kaže: "Kako mogu zapadnjaci ustati protiv ograničene poligamije kod istočnjaka kada je u njihovim zemljama raširena prostitucija? Onaj ko se dobro zamisli, vidjet će da samo mali broj neporočnih muškaraca poštuje tu vezu sa jednom ženom i da joj je vjeran. Nije ispravno reći za neko društvo da su njegovi muški članovi odani svojim suprugama sve dok pored zakonske supruge imaju i tajne ljubavnice. Onda kada stvari izvagamo ispravnom vagom, bit će nam jasno da je islamska poligamija (kojom se štiti, čuva, opskrbljuje i odijeva žena), vrednija nego zapadna prostitucija koja dozvoljava da muškarac nađe sebi ženu samo zarad zadovoljavanja svojih strasti, a zatim da je izbaci na ulicu – nakon što se s njome zadovolji."⁶ Gustav le Bon, veliki francuski historičar, kaže: "Ne znamo da postoji i jedan društveni propis – kojeg su Evropljani tako kritizirali – kao što je princip poligamije, kao što ne znamo niti jedan sistem – u vezi s čijim shvatanjem su pogriješili – kao što je taj princip. Najnepristrasniji evropski historičari smatraju da je princip višezhenstva u islamu važan elemenat, da je on uzrok širenja Kur'ana, da je razlog zaostalosti istočnjaka.

⁶ Jusuf M. S., *El-Kelimat fi mehasini te'addudi-zevdžat*, str. 40-41.

Među tim čudnim mišljenjima pojavili su se, općenito, ogorčeni glasovi iz samilosti prema tim nesretnim i jadnim ženama u haremima koje nadziru veliki evnusi i koje bivaju pogubljene kada ih njihovi gospodari više ne žele!? Ta kvalifikacija ne odgovara istini. Nadam se da će se kod čitaoca koji čita ovo poglavlje, nakon što od sebe odbaci evropske zablude, ustaliti mišljenje da je istočnjački princip poligamije dobar sistem koji podiže nivo morala kod naroda koji ga zagovaraju, koji jača porodične veze i koji ženi daje poštovanje i sreću koje ne može naći u Evropi.”⁷

Poznati njemački filozof Šopenhauer kaže: ”Bračni zakoni u Evropi su krivo postavljeni zbog toga što izjednačuju ženu i muškarca. Ti su nas zakoni ograničili na samo jednu suprugu i uskratili nam pola naših prava i oslobodili nas naših obaveza. Ako su joj dozvolili prava poput prava muškarca, ti su joj zakoni trebali dati i pamet koju ima muškarac...!”

Šopenhauer dalje nastavlja: ”Kod onih naroda koji dopuštaju višeženstvo žena nije uskraćena za muža koji se brine o njoj, dok je kod nas mali broj udatih žena; one druge se ne mogu ni pobrojati i vidiš ih da su bez skrbnika. Među njima ima djevojaka iz visokih staleža koje su ostarjele ozlojeđene i zbunjene, i slabašnih stvorenja iz nižih staleža koje nailaze na poteškoće i rade teške poslove. Neke od njih se možda ponize i žive u bijedi i sramoti. Tako u Londonu ima 80.000 prostitutki.”

”Nije li došlo vrijeme” – kaže on – ”da poslije svega višeženstvo smatramo neupitnom činjenicom za sve žene!? Ako se vratimo u osnovu svega, vidjet ćemo da ne postoji uzrok koji sprečava muškarca da se oženi s drugom ženom ako je njegova prva žena obolila od neizlječive

⁷ Ibid., str. 40.

bolesti čije posljedice i on trpi, ili je nerotkinja ili je ostarjela. Mormoni, protestantska sekta koja dozvoljava višeženstvo i prakticira ga, ima crkve po Evropi i Americi, a uspjela je u svojim ciljevima jedino rušenjem te surove metode – metode ograničavanja na jednu suprugu.”⁸

Poligamija u tradiciji Bošnjaka

Poligamni brakovi nisu bili nepoznata činjenica u Bosni i Hercegovini, no nisu bili ni toliko rašireni kao u nekim drugim zemljama Islamskog svijeta.

Na osnovu popisa stanovništva od 10. 10. 1910. godine, Eugen Sladović je u knjizi *”Islamsko pravo u Bosni i Hercegovini”* donio tabelarni prikaz poligamnih brakova u Bosni i Hercegovini.

Prema tim podacima, najviše poligamnih brakova je bilo u bihaćkom okrugu, a najmanje u mostarskom. Poligamni brak sa četiri žene jedino je registriran u Bihaću.

U Bihaću je bio 571 sklopljeni brak sa dvije žene, 22 braka sa tri žene i jedan brak sa četiri žene. Procentualno je u Bihaću bilo 12,19% poligamnih brakova.

U Tuzli je bilo 249 sklopljenih brakova sa dvije žene i 8 brakova sa tri žene.

U Sarajevu je bilo 125 poligamnih brakova sa dvije žene i 3 braka sa tri žene.

U Banjoj Luci je bilo 115 sklopljenih poligamnih brakova sa dvije žene i 2 braka sa tri žene.

U Travniku je bilo 69 sklopljenih brakova sa dvije žene i 1 brak sa tri žene.

U Mostaru je bilo 56 poligamnih brakova sa dvije žene i 1 brak sa tri žene.

⁸ Ibid., str. 38-39.

Inače, kao opravdanje za sklapanje poligamnih brakova, navođen je razlog što je uvijek u procentu više žena nego muškaraca. Međutim, iz spomenutog popisa stanovništva iz 1910. godine vidljivo je da je bilo više muškaraca nego žena. Muškaraca muslimana je bilo 327.421, a muslimanki 284.716.

Razlozi za sklapanje poligamnih brakova bili su različiti, ali treba napomenuti da su poligamni brakovi u Bosni i Hercegovini sklapani uz prethodnu dozvolu šerijatskog suda. Onaj koji bi želio sklopiti poligamni brak bi upućivao molbu prvostepenom šerijatskom sudu. Taj sud bi mu na osnovu ponuđenih razloga za takav brak, i uz svjedočenje vjerodostojnih svjedoka, koji bi potvrdili istinitost navoda, dozvoljavao ili osporavao poligamni brak.

Jedan od glavnih uvjeta za poligamni brak bila je imovinska situacija muža. Ona je bila gotovo odlučujući element u prihvatanju ili odbijanju molbe za poligamni brak.

Često su muževi isticali da su takvog materijalnog stanja da mogu izdržavati više od jedne žene ili da im prva žena ne može rađati; bilo je i onih koji su navodili da je razlog što žele oženiti još jednu ženu taj što prva ima neke fizičke nedostatke i mahane.

Iz ovih statističkih podataka vidi se da su brakovi sa dvije žene bili najčešći i da su oni sa tri bili rjeđi – ali ih je ipak bilo, posebno u Krajini. Brak sa četiri žene nije često dozvoljavan i bio je veoma rijedak, ali je ipak zabilježen, posebno na području Sreskog šerijatskog suda u Cazinu.⁹

Čovjek koji ima mogućnosti i ispunjava uvjete poligamije ne ženi se s drugom, trećom ili s četvrtom

⁹ Parafrazirano po: I. Džananović, *Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda 1914.-1946.*, FIN, 2004., str. 96-102.

ženom kako bi ponizio i uništio dostojanstvo prve, druge, ili treće žene. Tako se može govoriti samo zbog potpunog nepoznavanja poligamije u islamu i neshvatanja mudrosti koja se krije u njoj.

Protivnici ovoga islamskog principa smatraju da se ženino dostojanstvo gazi, jer je, po njima, svrha poligamije upražnjavanje muškarčevog spolnog nagona. Njima kažemo da je sistem poligamije u islamu upravo propisan za one ljude koji imaju izraženiji nagon i veće potrebe, a takvih sigurno ima. Takav jedan propis može propisati samo ona vjera koja je došla od Stvoritelja ljudi koji najbolje zna ljudske potrebe. Naravno, to je islam.

Ovaj propis, međutim, nije samo propisan u korist ovakvih muškaraca, nego i u korist samih žena. U zapadnim civilizacijama, gdje se ne dozvoljava poligamija, ovakvi muškarci uzimaju sebi ljubavnice koje svoje tijelo prodaju za novac. Prava koja bi imale u bračnoj zajednici su im u potpunosti uskraćena, a one su, u stvari, nelegalne supruge.

Zato pitamo: Čije dostojanstvo je zaštićeno: one koja je u legalnom poligamnom braku ili one koja živi u tminama nemoralnog materijalizma!?

Mr. Muhamed Mehanović

Uvod

Poligamija je ustanova koja je bila izložena žestokim napadima orijentalista, a u okviru teških kampanja koje su se vodile protiv veličanstvenog islama i njegovog povjerljivog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Te napade su otpočeli jevreji još u ranom periodu islama u toku Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, života. Od Omera, štićenika Gafretovog, se prenosi da je rekao: "Kada su jevreji vidjeli da se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ženi, rekli su: 'Pogledajte u ovoga koji se ne može zasititi hranom, a ništa mu drugo, tako nam Allaha, nije važnije od žena.'" Zavidjeli su mu zbog velikog broja žena, zbog čega su mu i prigovarali. Pa su rekli: "Da je vjerovjesnik, ne bi imao želju za ženama." Najžešći među njima po tom pitanju bio je Hujjej b. Ahtab. Allah je objelodanio njihovu laž i pojasnio Svoju milost i blagodat koju je darovao Svom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, pa je objavio:

﴿...أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا

آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا﴾

"Ili ljudima zavide na onome što im je Allah dao iz obilja Svoga?!" (to jest, Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem) "A Mi smo potomcima Ibrahimovim Knjigu i mudrost dali, i dali smo im veliku vlast!" (sura En-Nisa, 54. ajet)¹

Uzvišeni Allah aludira na ono što je darovao Davudu i Sulejmanu, alejhimus-selam, a svaki od njih se ženio sa

¹ Ibn-Sa'd, *Et-Tabekatul-kubra*, (8/233).

više žena nego Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem; svaki od njih je posjedovao veliki broj robinja, što nije bio slučaj sa našim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem.

Tokom vremena, neprijatelji islama su kako unutar, tako i izvana, pokušavali da pobiju i osude instituciju poligamije, koristeći je kao način ubacivanja sumnje u vjerodostojnost Kur'ana, veličanstvenog Poslanika i pravednog Šerijata.

To je dovelo do toga da se u jednoj islamskoj državi zabranila poligamija, smatrajući je zločinom koji treba kazniti, slijedeći stope zapadnih država!! Džihan, supruga preminulog predsjednika Sadata, trudila se da se izglasa zakon sličan ovome koji zabranjuje poligamiju. Međutim, vodeći ljudi na časnom El-Azharu, kao i pokretači islamske misli, uspjeli su da onemoguće ovaj pokušaj. Ipak, Džihan je uspjela u tome da bude izglasan zakon koji će u slučaju da se čovjek oženi drugom, a zbog sumnje da će nanijeti štetu prvoj, dati njoj pravo na razvod braka!! Nakon atentata na Sadata i opadanja Džihaninog utjecaja, ovaj je zakon, koji se suprotstavljao Šerijatu, bio ukinut.

Različita medijska sredstva nisu se, ipak, zaustavila u napadima i ismijavanju šerijatske poligamije. Ta sredstva su ismijavala ljude koji su oženjeni sa više žena kroz filmove i nemoralne serije, koje su, u isto vrijeme, uljepšavale razvrat i, na komičan način koji razveseljava, rasonođuje i opušta, predstavljale one koji imaju ljubavnice. Na državnoj televizijskoj stanici pojavila su se lica žena sekularista koje su otvoreno napadale na instituciju poligamije u islamu.

Neki su dostigli krajnji stepen gluposti i zablude, kada je u sedmičnom kairskom magazinu objavljena serija članaka pod naslovom – "Poligamija je haram!!" Na jednostavan način neki slijepi neznalica pokušavao je, da sa tintom glupog i nerazumnog pera, izbriše dokaze iz Kur'ana i Sunneta!!

Zabludjivanje javnog mnijenja u Islamskom svijetu je dostiglo toliki stepen da su žene iz Donjeg Egipta (Sa'idu Misr) običavale reći: "Radije njegova dženaza nego ženidba." To jest, bolje je da umre nego da se oženi sa drugom!!

Zbog svega toga, kao i zbog drugih razloga, došlo je do pisanja ove knjige u pokušaju da se isprave neka shvatanja, kao i da se povrate stvari na njihova mjesta, a od Allaha se traži pomoć protiv onoga o čemu drugi laži iznose.

Prvo poglavlje

Poligamija prije islama

Islam nije taj koji je prvi uveo instituciju poligamije jer je historijski potvrđeno da je poligamija očita pojava koju je čovječanstvo poznavalo od starih vremena. Tako je bila poznata još u vrijeme faraona, a najpoznatiji faraon uopće je bio Ramzes II. On je imao osam žena, kao i desetine robinja te onih sa kojima se naslađivao. Sa njima je dobio više od stotinu i pedeset dječaka i djevojčica, a imena tih njegovih žena, robinja i onih sa kojima se naslađivao, kao i djece, nalaze se uklesana na zidovima hramova – sve do dan-danas.

Najpoznatija njegova žena je bila prelijepa kraljica Nefertari (Nefertita). Zatim, po redu i ugledu, slijedi kraljica Isanefer ili Izisnefer; ona je ujedno bila mati njegovog sina kralja Murentibaha, koji je naslijedio vlast nakon smrti svoga oca i starije braće.

Također se prenosi da je Faraon iz Musaovog, alejhis-selam, vremena imao nekoliko žena – od kojih je i Asija V, a bila je njegova amidžična. Kako nije imala poroda s njim, usvojila je i odgojila Musaa, neka je na našeg Vjerovjesnika i na njega mir i blagoslov. Tako je rekla Faraonu o dojenčetu, Musau, kojeg su sluškinje izvadile iz sanduka koji je plutao po rijeci Nilu:

﴿... قَرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ

وَلَدًا...﴾

"On će biti radost i meni i tebi! Ne ubijte ga, možda će nam od koristi biti, a možemo ga i posiniti." (sura El-Qasas, 9. ajet)

Poligamija je bila poznata i u vrijeme oca svih vjerovjesnika Ibrahima, Halilur-Rahmana, prijatelja Milostivog, neka je salavat i selam na našeg Vjerovjesnika i na njega. Hadžera mu je rodila sina kojeg je htio prinijeti kao žrtvu – Ismaila, alejhis-selam, djeda Arapa. Allah mu je od Sare poklonio Ishaka, alejhis-selam.

Allahov vjerovjesnik, Jakub, sastavio je dvije sestre – kćerke od njegovog daidže Labana (a to su Leja i Rahela),² kao i dvije njihove robinje; tako je imao četiri žene, istovremeno. Od njih je dobio potomke (esbat), i to jedanaestero djece, uz napomenu da je dobio i Jusufa alejhis-selam. Njegova mati je bila Rahela, koja je ujedno bila i najdraža Jakubova žena. Ona mu je također, nakon Jusufa, alejhis-selam, rodila i Benjamina.

* * *

Davud, alejhis-selam, je imao nekoliko žena i veliki broj robinja, kao što je i njegov sin Sulejman, alejhis-selam, imao puno žena i robinja.

Ono što je veoma važno da napomenemo ovdje od onoga što su jevreji podmetnuli od odvratnih izmišljotina i sramnih laži o časnom vjerovjesniku Davudu, alejhis-selam. Kažu je bio zaveden ljepotom jedne žene od njegovih vojnih vođa kojeg je poslao na bojno polje ne bi li poginuo, kako bi se oženio njegovom hudovicom koju je priželjkivao!! Ovo je niska izmišljotina za koju su veliki mufessiri – od njih i imam Ibn-Kesir, rahimehullah – potvrdili da je lažna, kao i to da je od israilijata, koje treba odbaciti i ne osvrtnati se na njih.³

² U to vrijeme, spajanje u braku između dvije sestre je bilo dozvoljeno, a zatim je to Kur'an zabranio direktnim dokazom.

³ Ibn-Kesir, *Tefsir Kur'anil-Azim*, komentar sure *Sad*, ajeti 21-25.

Vjerovanje u nepogrješivost vjerovjesnika, alehimus-selam, je od temeljnih osnova vjere. Onaj ko ih potvara namjerno i kalja njihove moralne vrijednosti je čisti nevjernik koji izlazi iz vjere – da nas Allah sačuva toga.

Davud i Sulejman su imali mnogo žena i desetine robinja, tako da je nemoguće sebi predstaviti sliku da je nekom od njih bila potrebna druga žena. Davud, Allahov vjerovjesnik – onaj koji je postio dan a dan mrsio – nije bio takav da bi kukavički pravio spletke kako bi se riješio vojskovođe, te se oženio njegovom hudovicom!!!

* * *

Poligamija je, također, prije islama bila raširena na Arapskom poluotoku. Imam El-Buhari, rahimehullah, prenosi sa svojim lancem prenosilaca da je Gejlan es-Seqafi primio islam a imao je deset žena, pa mu je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Izaberi od njih četiri."*

Ebu-Davud, rahimehullah, prenosi sa svojim lancem prenosilaca da je 'Umejr el-Esedi, r.a., rekao: "Primio sam islam a imao sam osam žena, pa sam to spomenuo Vjerovjesniku na što je rekao: *"Izaberi od njih četiri."*

Imam Eš-Šafi, rahimehullah, u svom "Musnedu" kaže: "Obavijestio me je onaj koji je čuo od Ibn Ebi-Zijada da je čuo od Abdul-Medžida, on od Ibn-Sehla, on od Abdur-Rahmana b. Avfa b. Harisa, a on od Nevfela b. Muavije ed-Dejlemija da je rekao: 'Primio sam islam, a imao sam pet žena, pa mi je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *'Izaberi od njih četiri koje hoćeš, a od jedne se rastavi.'*"

El-Buhari u poglavlju "En-Nikah" ("Brak") prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, pobratimio Abdur-Rahmana b. Avfa sa Sa'dom b. Avfom el-Ensarijem. Ensarija je imao dvije žene. Predložio mu je da

mu dadne jednu od njih dvije, pa mu je Abdur-Rahman b. Avf rekao: "Neka ti Allah podari berićeta u porodici i imetku, pokaži mi gdje je tržnica."

* * *

Poligamija je bila općepoznata kod naroda slavenskog porijekla. To su današnji narodi koji se zovu Rusima, Srbima, Hrvatima, Česima, Slovacima, a obuhvata i većinski dio stanovnika Litvanije, Estonije, Makedonije, Rumunije i Bugarske. Ona je, također, bila poznata među germansko-saksonskim narodima kojima pripada većina stanovnika Njemačke, Austrije, Švicarske, Belgije, Holandije, Danske, Švedske, Norveške i Engleske itd. Moguće je primijetiti da je poligamija bila i ostala proširena među plemenima koja ne pripadaju islamu, kao što su idolopoklonička plemena u Africi, Indiji, Kini i Japanu, te nekim drugim krajevima u Jugoistočnoj Aziji.

* * *

Doktor Muhammed Fuad Hašimi kaže: "Crkva je sve do 17. stoljeća priznavala brak sa više žena."⁴ Osim toga, ne postoji eksplicitan dokaz u bilo kojem od četiri evanđelja koji bi zabranjivao poligamiju. Ali ono što se desilo u svemu tome jeste da su neki evropski idolopoklonički narodi zabranjivali poligamiju u svojim običajima. Kažemo neki narodi, jer smo spomenuli da je poligamija bila proširena među većinom tadašnjih naroda. Međutim, kada je ova manjinska skupina, koja je zabranjivala poligamiju, prešla na kršćanstvo, nametnula

⁴ On je bio kršćanin koji je primio islam. V.: *Kitabul-edjan fi keffetil-mizan* (Knjiga o vjerama na tasu Vage), str. 109.

je svoje drevne običaje ostalim kršćanima. Tokom vremena, ljudi su zabranu poligamije počeli shvatati kao osnovnu stvar svoje vjere kršćanstva, iako se radilo o drevnom običaju kojeg su, u međuvremenu, jedni među njima uspjeli nametnuti drugima.

Mi pozivamo sve one koji se suprotstavljaju poligamiji da nam donesu bar jedan jasan i direktan dokaz iz evanđelja, koji ujedno predstavljaju Novi zavjet, o zabrani poligamije.

Što se tiče Starog zavjeta ili Tevrata, u njemu se nalaze očiti i jasni dokazi o dopuštenosti višeženstva u vjeri Ibrahima Halilur-Rahmana, Ishaka i Jakuba, kao i u Davudovom i Sulejmanovom zakonu i zakonu drugih vjerovjesnika koji su slani Izraelićanima, neka je na našeg Vjerovjesnika i na njih salavat i selam.

Također, sociolozi i historičari, od kojih su Vester Mark, Hobbes, Hiler, Generberg i drugi, primjećuju da se poligamija raširila uglavnom među narodima koji su dostigli određeni stepen civilizacije. To su bili narodi koji su se stabilizirali i nastanili u dolinama rijeka i mjestima obilnih kiša, tako da su nastale velike društvene zajednice koje su se bavile obradom zemlje i stočarstvom (a ne ribolovom), sakupljanjem šumskih plodova i obradom zemlje na primitivan način. U početnom stadijumu razvoja društva vladao je sistem jedinstvene porodice kao i monogamije, to jest, jednoženstva.

Isti sociolozi i historičari smatraju da se ustanova poligamije (uvijek) širi od onog trenutka, pa nadalje, kada socijalne zajednice uznapreduju i kada se razvije civilizacija u cijelom svijetu.

Svjedočenje sviju njih – iako nisu bili muslimani – jeste najjači odgovor onima koji se suprotstavljaju poligamiji i koji druge dovode u zabludu, tvrdeći da je njeno vrijeme prošlo i iskorijenjeno.

Dakle, poligamija je bila raširena i poznata na svim stranama svijeta, prije nego što je poslan vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kao milost svjetovima.

Poligamija je bila prisutna bez ikakvih ograničenja ili prepreka, tako da nije postojala maksimalna granica u broju žena ili onih sa kojima su uživali, kao što je pojašnjeno kroz prethodne primjere.

Također, nije postojao uvjet da čovjek bude pravedan prema svojim ženama, ili da podjednako između njih dijeli ono što posjeduje, kao što je to naredio islam. Pa zar da, nakon što je veličanstveni islam naredio milost, pravdu i jednakost među suprugama, ograničio broj suprugica na četiri, te zabranio poligamiju ako postoji bojazan da muž neće biti pravedan, istupi grupa neznalica koja se suprotstavlja ovoj instituciji?! Da li je razumno da nam dođe milost sa neba, a mi je ne prihvatimo od Milostivog i Samilosnog?! Predislamske neznabožačke zajednice su bile preplavljene nepravdom, zločinima i razvratom u javnosti i tajnosti. Žena je uvijek bila ona nad kojom se vršilo nasilje. U svim ovim društvima muškarac je provodio većinu svog vremena u zagrljaju onih koje su isticale crvene zastave; kući bi se vraćao iscrpljen i umoran i bez snage, praznih džepova i sredstava za život. Žena nije smjela da se pobuni ili da ga pokudi za to što radi. Neki su znali provoditi mjesec za mjesecom kod ljepše žene – darujući njoj i njenoj djeci i novac i poklone, dok druga, ili druge, a i njihova djeca, nisu smjeli progovoriti niti jednu riječ na ovu otvorenu nepravdu.

Da li je moguće reći za islam, tu vjeru koja je došla uvjetujući pravdu, milost, dobročinstvo i davanje počasti prema svakoj ženi i djetetu podjednako, da je isti kao i ostali zakoni i vjere. Da li ćemo, ako nam dođu, odbiti ovakva pravila i usprotiviti se Allahovom Zakonu, a

zatim i zakonu Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao i cijeloj vjeri?!

Zaista, nisu oči te koje oslijepe, nego oslijepe srca koja su u crnim grudima!!

* * *

Drugo poglavlje

Ljubavnice predsjednika

Ispunjeni tugom, pratioci sahrane umrlog francuskog predsjednika Fransoa Miterana našli su se zatečeni, a i pomalo radoznali, kada su ugledali gospođu sa crnim šeširom i crnim debelim naočalama u društvu sa plavokosom djevojkom na čijem se licu pokazivala istinska tuga za umrlim. Gospođa i njena kćerka su koračale pored hudovice preminulog predsjednika. Zatečenost je dostigla vrhunac kada su prisutni saznali da je dotična gospođa ljubavnica preminulog predsjednika, a da je sa njom njegova nezakonita kćerka, plod bračne prevare prvog čovjeka Francuske!!

To je zaista Paris, majka čuda i nastranosti! Supruga rame uz rame sa ljubavnicom; obje su davale na znanje da je između njih sklopljeno primirje, kao i to da su se sporazumjele da, poslije smrti Fransoa, nema koristi od međusobnih prepirki, niti mjesta za konkurenciju!!

Nakon toga, Francuska i svijet su bili iznenađeni kada je švedska novinarka po imenu Kristina Forsen izdala knjigu pod naslovom "Rekao mi je Fransoa". Ovdje se, dakle, radi o preminulom predsjedniku Miteranu!! Tekst knjige, a i uzbudljive slike na njenim stranicama, govorili su da se u pozadini radi o grješnoj ljubavnoj priči – i drugoj bračnoj prevari predsjednika Francuske.

Odmah nakon pojave knjige na tržištu, velike novinske agencije iz svijeta i Francuske su obavile veliki broj intervjuja sa Kristinom Forsen o njenoj ljubavnoj vezi sa Miteranom, koja je trajala čitavih sedamnaest godina. Novine "Frans Soar" su napisale da je Rawin, lijepi dječčić star osam godina, koji živi sa majkom Kristinom, vanbračno dijete

ženskog zavodnika, preminulog Parižanina Miterana!! Kristina je odbila da svojim kolegama pojasni bilo šta o identitetu Rawinovog oca. Pokušavajući da izbjegne odgovor, rekla je povišenim tonom: "On je samo moj sin! Nikome neću dozvoliti da sazna ime njegovog oca!! Nikome neću dozvoliti da otme ovaj posebni dio mog života!!"

Kristina je naglasila da je veza između nje i Miterana počela još 1979 godine. Tada je Miteranu predstavio premijer Švedske, preminuli Ulof Palme, kao veoma zainteresiranu mladu novinarku koja bi željela da obavi sa njim novinarski intervju. On je bio duplo stariji od nje, ali velika razlika u godinama nije bila prepreka. Komentirajući ovo, Kristina kaže: "U takvim prilikama se zaboravlja na imena, starost i položaj. Mi se ne prisjećamo bilo čega osim mirisa uživanja i sreće doživljene u tim trenucima." Ljubavnica Kristina ni u jednom trenutku nije osjetila stid kada su joj francuske novine dale naznaku o tome kako je ona predstavljala trn u srcu porodice predsjednika Miterana. Ona je odgovorila: "Ni njegova porodica, a ni čitavo političko okruženje, niko od onih oko njega ne može atakovati na moju ličnost ili omalovažavati moje postojanje; oni nisu imali ono šta ja jesam. Zato se tiho povucite ispred mene. Ja sam mu poput slobode i daha kojim je disao udaljen od zlatnog zatvora i običnog, klasičnog, dosadnog života! Ja sam bila ta koja je slomila tu dosadu koja ga je obuzimala tokom cijelog života prije nego me je susreo. A u meni je pronašao samostalni stil razmišljanja prema svim aspektima njegovog života na što, do tada, nije bio navikao." Kristina je govorila o Miteranu i o mnogo čemu što ljudi nisu znali. Njih dvoje su imali kuću u "Adgalu", gdje su se sastajali daleko od očiju žene, tjelohranitelja i novinara. A znali su ponekada pobjeći duboko u šumu, bez njegove tjelesne pratnje.

Ukratko, njima dvoma je nedostajao komad oficijelnog papirića kojim bi svoju bračnu vezu učinili legalnom i čistom, a njihovog sina Rawina bi proglasili zakonitim dijetetom iz legalnog braka, koje će biti poštovano u sredini i društvu. Ali to njih dvoje nisu učinili!!

* * *

Enis Mensur je u novinama "El-Ahram", od 13 /9/1979, je napisao: "Nije bilo čudno da se u Francuskoj štampa knjiga o eliti francuskog političkog društva od Džordža Kelmensa (1841.-1929.). Ovaj čovjek je vodio velike i strašne političke bitke. Uspjevao je da izvojuje pobjedu nad svima. Mogao je da na jednom mjestu razgovara sa dvadeset osoba o dvadeset različitih tema u isto vrijeme! Ali niko nije mogao da sebi predstavi sliku o tome kako je ovaj čovjek imao osam stotina ljubavnica, kao i to da je imao četrdesetero vanbračne djece."

Enis Mensur kaže: "Ali, kada je saznao da ga njegova supruga američkog porijekla vara, ustao je u ponoć da bi joj otvorio vrata i – izbacio je na ulicu u spavaćici. Kelmensa je bio isti kao i svi ljudski vukovi koji nisu davali nikakvu pažnju ženama; štaviše, ponižavao ih je. Niko od njih nije rekao nešto tako ogavno i odvratno kao što je on uspio reći: "Isto je da li bila u postelji uživanja ili u bolesničkoj postelji."

* * *

U Austriji su novinari otkrili ljubavnu aferu predsjednika Tomasa Klistela, jer se ispostavilo da predsjednik ima vezu sa ljubavnicom koja radi u ministarstvu vanjskih poslova. Ova veza se protezala od vremena kada je on radio u tom ministarstvu prije nego je zauzeo predsjedničku poziciju.

Ova afera je bila razlog da njegova zakonska supruga, Odet Klistel, napusti kuću i zatraži razvod braka!!

Godine 1994. kineski doktor Li Zi Soi je u Sjedinjenim Američkim Državama izdao uzbudljivu knjigu, pod naslovom "Barbarski život vođe Maoa". Li je bio lični doktor diktatora Mao Ce Tunga, predsjednika jedne od, u to vrijeme, najjačih država svijeta. Mao je bio komunistički diktator; niko se nije mogao suprotstaviti njegovim naredbama, niti njegovim željama i prohtjevima. Bio je poput zlog vuka koji se nije mogao zasititi tjelesnih uživanja – mijenjao je djevojke kao što je mijenjao čarape i obuću!! Pripremao je proslave i veselja, pri čemu su njegovi pomagači pozivali stotine malodobnih djevojaka da bi on izabrao onu koju želi.

Autor knjige kaže: "Diktator Mao je vjerovao da je seks jedini način da čovjek sebi produži život!! Bolovao je mnogo različitih spolnih bolesti koje su ga napadale. Njegova strast je bila ta da svoje bolesti prenese na što veći broj kineskih djevojaka koje su se, u isto vrijeme, ponosile i hvalile zbog spolnih bolesti koje su ponijele iz njegove spavaće sobe. Ovo je bio jedini znak i dokaz da se djevojka susrela sa kineskim predsjednikom."

* * *

Također se spominju ljubavne afere, koje nije moguće nabrojati, argentinskog predsjednika Karlosa Menema. Njegove afere su bile objelodanjivane svakoga dana u svjetskim novinama; naravno, to njemu nije smetalo niti ga odvrćalo od njegovih postupaka. Njegova žena nije mogla podnijeti njegove sramote, te je – nakon užasnih prepirki između njih – bila prisiljena da zatraži razvod braka.

* * *

A o američkim predstavnicima vlasti može se govoriti u nedogled. U Sjedinjenim Američkim Državama tajne uopće ne postoje. Američki narod luduje za ljubavnim aferama, a posebno kada je riječ o uglednim i poznatim ljudima u društvu, bez obzira na njihovu poziciju! Dozvoljeno je da se objavljuje sve, bez obzira šta je, ko je i o kome se radi, bez osvrta na njegov položaj, ugled ili bogatstvo. Tako Amerikanci kupuju knjige koje govore o tajnim aferama i sramotama velikana, a njihova prodaja predstavlja "bestseller" u odnosu na ostale knjige u prodaji!! Od ovih uzbudljivih knjiga je tzv. knjiga pod naslovom "Unutar Bijele kuće", koju je napisao poznati američki novinar Ronald Kisler. Kisler je u ovoj uzbudljivoj knjizi propratio ljubavne afere i hirove većine predsjednika najjače države na svijetu i, do detalja opisane, bračne prevare svakog od njih. Ružni američki predsjednik Lindon Džonson je imao osam sekretarica od kojih je sa pet od njih imao spolne odnose unutar Bijele kuće!! Na proslavama i ceremonijama je tragao za ljepoticama među masama. A ako bi mu se neka od njih svidjela, slao bi svoje pomoćnike da mu je dovedu, jer se predsjednikova želja ne odbija!!

Jednog dana gospođa Bird je otvorila vrata Bijelog ureda u Bijeloj kući da bi zatekla svog muža u sramotnom položaju i zagrljaju jedne od njegovih sekretarica, i to unutar kancelarije gdje je dočekivao svjetske predstavnike i uglednike iz čitavog svijeta!! Nakon žestoke bračne prepirke – kada je duša doprla do grla – Džonson je pozvao ljude iz svoga obezbjeđenja i povikao na njih: "Morali ste nešto učiniti!" Jedan od njih sa puno hrabrosti je odgovorio: "Mi nismo pogriješili, to je jedino tvoj privatni problem."

Uprkos tome, predsjednik Džonson nije prestao sa svojim niskim prohtjevima. Sve što je poduzeo jeste da je

bezbjedonosnoj službi naredio da postave alarm za rano upozorenje nadomak lifta, kako ga njegova supruga ne bi ulovila drugi put u brakolomstvu!! Ako bi neko od službenika bezbjedonosne službe primijetio ulazak njegove žene, sve što je trebao da učini jeste da pritisne na gumb kako bi opomenuo predsjednika da je njegova supruga u blizini, pa da se pripremi!! Mnogo je još priča i afera o predsjedniku Džonsonu sa novinarkama i djevojkama koje su mu njegovi pomagači dovodili zbog zadovoljavanja njegovih strasti! Jedanput je Džonson doveo tri djevojke sa ranča iz Teksasa, naredivši da budu zaposlene unutar Bijele kuće, kako bi ostale taoci njegovih naredbi!!

* * *

Što se tiče predsjednika Franklina Ruzvelta, koji je vladao Sjedinjenim Državama od 1933. godine (nakon čega je ponovo izabran 1940. godine), on je imao mnogo ljubavnih veza, usprkos tome što je bio invalid i što je sjedio na invalidskim kolicima. Najpoznatija njegova ljubavnica bila je žena po imenu Lusy Rodžer Ford sa kojom se susretao redovno u vremenu kada je njegova supruga Ilijanor bila odsutna iz Bijele kuće!!

* * *

Sestra američkog predsjednika Kartera Ruth je radila kao propovjednik i misionar. Govorila je o nebeskom nauku, pozivajući pripadnike drugih vjera u kršćanstvo. Najednom je istina o predsjednikovoj sestri izašla na vidjelo, to jest, ispostavilo se da je bila ljubavnica bivšeg njemačkog savjetnika Vilija Branta!!! Nakon toga su američke i njemačke novine opširno opisale vezu između udate misionarke sa njemačkim savjetnikom i njenu

nevjernost mužu koji je, po običaju, bio posljednji koji je saznao o čemu se radi!!

Ovo je isti slučaj koji se desio jednom od najvećih misionara i sveštenika Amerike Džimiju Svagartu, koji je učestvovao u poznatoj raspravi sa velikim islamskim daijom, šejhom Ahmedom Didatom. Kršćanski misionar se pojavio na televizijskim ekranima medijskih stanica kako bi priznao pojedinosti njegove veze sa jednom od razvratnih prostitutki. Tako je Svagrat govorio o moralu, napadajući na poligamiju i druge propise uzvišenog islama, dok se do ušiju gušio u prljavštini i grijesima koje je zabranjivao svojim sljedbenicima da im se približe!! Na ovaj način je pao Svagart, čovjek koji se podigao protiv čistog islama, javno priznajući šta se sve dešava u krugovima kršćanskih misionara od najvećih i najružnijih razvratnih djela: bluda, pedofilije, homoseksualizma i brakolomstva!! A Uzvišeni Uzvišeni Allah, kaže:

﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾

"I reci: 'Došla je istina, a nestalo je laži; laž, zaista, nestaje!'" (sura El-Isra 81. ajet)

* * *

Premинуli američki predsjednik Džon Kenedi je bio najpoznatiji svjetski predsjednik na polju brakolomstva i poligamnih nezakonitih veza sa ženama. Njegova najpoznatija ljubavnica je bila preminula glumica Merlin Monro, koja je izgubila život u sumnjivoj nesreći za koju se kaže da je bila namještena od strane Centralne američke obavještajne službe (CIA-e). U isto vrijeme, njegov rođeni brat Robert također je bio u ljubavnoj vezi

sa Merlin Monro. Sa njom se susretao u toku radnog vremena obavljajući funkciju javnog tužioca Sjedinjenih Američkih Država!!

Predsjednik Kenedi je među ženama imao na desetine ljubavnica i to u vrijeme dok je bio zakonski vezan za svoju ženu Džaklin. Od njegovih ljubavnica su bile dvije njegove sekretarice, plavuša Fideli i crnkinja Fadel, a treća je bila djevojka umiješana u mafijaške krugove po imenu Džudita Kampbel.

* * *

Bivši američki predsjednik Džordž Buš se nije mogao spasiti, a da ne potpadne pod optužbe bračne prevare. Spisateljica Suzana Trinfo u jednoj svojoj knjizi piše da je jedan od američkih izaslanika Sjedinjenih Američkih Država u Ženevskim pregovorima oko razoružanja, posredovao u susretu između Buša (u to vrijeme zamjenika predsjednika Regana) i Dženifer (koja je bila jedna od Bušovih pomoćnika). Susret se dogodio u rezidenciji za goste u švicarskom gradu Ženevi 1984. godine. Naravno, nakon toga je raspirena velika sramota o ovoj aferi u svim svjetskim novinama i na velikim televizijskim mrežama!!

* * *

Možda je najžešći vuk među američkim predsjednicima nakon Džona Kenedija bio predsjednik Bil Klinton, koji je bio izabran i u drugom mandatu, uprkos svim njegovim aferama i bračnim prevarama i sramotama koje su potekle od njega i o čemu su govorile stotine knjiga, članaka, kao i novinskih i televizijskih reportaža. Klinton je lično priznao istinitost priča o pojedinim svojim ljubavnim vezama, ali je odbijao da pojašnjava pojedinosti o tim događajima koji

su prouzrokovali velike probleme i poteškoće u njegovom braku, koje su umalo dovele do raspada porodice!!

Broj njegovih ljubavnica dostigao je trideset, od kojih je najpoznatija Monika Levinski. Među njima je također bilo estradnih umjetnica, sekretarica; tu su još i žena poznatog sudije, novinarka, kao i prodavačica iz supermarketa itd. Među njima je i Dženifer Flavers koja je objavila skandaloznu knjigu u kojoj opisuje svoju ljubavnu vezu sa predsjednikom. Ova knjiga je dostigla astronomske brojke u stotinama hiljada prodanih primjeraka širom svijeta.

Dženifer je bila reporterka jedne od emisija američke televizijske kuće. Nakon toga se zaposlila kao pjevačica u noćnom baru u Arkanzasu, gdje je Bil Klinton bio senator prije nego što je izabran za predsjednika Sjedinjenih Američkih Država.

Dženifer kaže da je njena ljubavna veza sa Klintonom trajala punih dvanaest godina. Bježao je od svoje žene Hilari kako bi došao kod Dženifer, i to u njenu kuću. Susjedi su ga mogli vidjeti kako se dovozi u limuzini, gdje ga je vozač, zajedno sa tjelohraniteljima, čekao po nekoliko sati, u vrijeme kada je bio senator Arkanzasa.

Službenici Klintonove bezbjednosti su izjavili da su primali na hiljade telefonskih poziva koje je Dženifer uputila Klintonu. Ako bi se kojim slučajem Hilari našla u uredu svog muža, ljudi iz službe bezbjednosti su mu davali na znanje da ode u ured službe bezbjednosti da bi primio poziv od Dženifer, kako ga njegova žena Hilari ne bi uhvatila u nedjelu.

Ljudi iz službe bezbjednosti potvrđuju da je Dženifer bila jedna od tuceta žena sa kojima se Klinton sastajao po dva ili tri puta svake sedmice!! Nakon što je preuzeo predsjedničku dužnost Sjedinjenih Američkih Država, pokušao je da zapostavi vezu sa Dženifer, ali mu se ona

osvetila tako što je razotkrila njihovu ljubavnu aferu na stranicama knjige, u novinama i na televizijskim mrežama. Sramote su počele izlaziti na vidjelo kada je sedmični magazin "Star" obavio razgovor sa Dženifer i to za stotinu sedamdeset i pet hiljada dolara, koje je dobila predsjednikova ljubavnica darujući ovom magazinu snimljene kasete na kojima su bili snimci njenih telefonskih razgovora sa ljubavnikom Klintonom!!

Nakon velikog broja jalovih pokušaja da pobjegne od ubitačnih optužbi, predsjednik Klinton je bio prisiljen da na jednoj novinarskoj konferenciji prizna njegovu umješanost u problem koji je prouzrokovao njegovoj ženi Hilari veliku bol!! Rekao je: "Nisam spreman da se raspravljam o ovoj temi."

Ljudi koji su radili u okviru tima bezbjedonosne službe Bila Klintona prenose mnoge događaje o njegovim susretima sa velikim brojem bludnih žena i djevojaka, pri čemu je upražnjavao svoje strasti, i to u različitim periodima njegovog života prije, a i poslije, nakon što je sjeo u predsjedničku stolicu. Svojim tjelohraniteljima je naređivao da mu dovedu one djevojke koje bi se njemu svidjele na zabavama. Nakon što bi došle u njegov ured, predsjednik bi počeo sa lijepim riječima zavođenja i udvaranja govoreći o tome kako mu se dotična sviđa itd. Nakon toga bi joj tjelohranitelji dali njegov tajni telefonski broj da ga pozove kasnije. Nekada su tjelohranitelji rezervirali apartman u skupocjenim hotelima sa pet zvjezdica kako bi predsjednik mogao da uprazni svoje sramotne želje i strasti daleko od očiju svoje žene Hilari.

Njegovi čuvari pričaju kako se jedne prilike njegova žena Hilari probudila, ali Bila nije našla u kući; nakon toga je grdila i vrijeđala čuvare ružnim riječima. Poslije toga su ga čuvari pozvali u jedan od tih hotela gdje se nalazio sa djevojkom, a on je sav usplahiren i zabezeknut došao kući bez oklijevanja. Čuvari su mogli čuti krike srdžbe i

galamu, a zatim i razbijanje posuđa i kućnog namještaja.

Također postoji i priča o prodavačici iz supermarketa sa kojom je Klinton imao odnose u njenom 'pick up' automobilu u nenaseljenim mjestima, kako to govori jedan od njegovih tjelohranitelja.

Američki sud još uvijek razmatra slučaj u kojem je Paula Džons podigla optužbu protiv predsjednika Klintona u kojoj traži ogromnu novčanu nadoknadu za seksualni napad 8. maja 1991. godine u hotelu "Ekscelezior" u gradu Little Rock.

Američko sudstvo je odbilo ne razmatranje ili odgađanje ove optužbe do kraja drugog Klintonovog predsjedničkog mandata. Vrhovni sudija suda, koji razmatra ovaj slučaj seksualnog napada, potvrdio je da predsjednik ne uživa nikakav imunitet u pogledu događaja koji nemaju direktnu vezu sa njegovom predsjedničkom funkcijom u Sjedinjenim Američkim Državama. Sudstvo dodaje da je optužnica upućena Klintonu i da će se razmatrati kao bilo koja druga, kada je riječ o ostalim ljudima. Uistinu, jedan od Klintonovih tjelohranitelja potvrđuje da je popodne tog dana predsjednik pozvao Polu Džons u spomenuti hotelski apartman. Čuvari su mislili da se radi o običnom njegovom ljubavnom susretu, ali su se začudili kada su vidjeli Polu kako izlazi potrešena i prestrašena iz predsjedničkog apartmana, dok su se na njenom licu ukazivali strah i izbezumljenost – što dokazuje da je odbila seksualni napad koji se pripisuje Klintonu.

* * *

U prodaji je i druga knjiga pod naslovom "U kuloarima Kongresa" koja obrađuje na desetine afera i sramota počinjenih od strane "cjenjenih" zastupnika uglednog Američkog kongresa. A da se ne spominju

sramote i svakodnevne afere i događaji koji se ne mogu nabrojati i koje svakodnevno iznose na hiljade novina i magazina, televizijskih i radiomreža u svim dijelovima svijeta o političkim, sportskim, umjetničkim zvijezdama i zvijezdama iz ostalih oblasti društva.

* * *

Bili smo prisiljeni da objavimo nekolicinu ljubavnih afera vezanih za ugledne ličnosti društava koja zabranjuju poligamiju. Štaviše, krivična zakonodavstva mnogih spomenutih država karakteriziraju poligamiju kao zločin čijeg počinioca kažnjavaju zatvorom, dok s druge strane ne postoji kazna za blud i razvrat – ako se odvija uz obostrani pristanak!! Kažemo da smo bili prisiljeni objaviti neke od tih sramota kako bismo ukazali protivnicima šerijatske poligamije šta je trenutna zamjena za nju.

Ovako se raspoznaje granica između bijele i crne niti problema koji je tema našeg istraživanja. Poligamija je činjenica i stvarnost koju ne može niko negirati ili zanemariti, bez obzira na to da li bila ozakonjena i dozvoljena – kao što je u islamu, ili nelegalna – kao što je to u neislamskim društvima bez izuzetaka i u najširim razmjerama koje se mogu zamisliti i percipirati.

Sada se postavljaju pitanja pobornicima zapadne kulture i protivnicima šerijatske poligamije: "Šta mislite sada, nakon predstavljanja činjeničnog stanja zapadnog društva kojeg volite do opijenosti? Da li više volite legalnu poligamiju ili nelegalnu poligamnu vezu s ljubavnicama? Da li podržavate vezu između dva spola u bračnoj sobi i na čistoj bračnoj postelji, ili ćete slijediti ono što vam došaptavaju šejtani Istoka i Zapada?!

Treće poglavlje

Obesnažene sumnje

Činjenica je da protivnici poligamije gledaju na ovu instituciju samo iz jednog ugla, a to je ugao interesa supruga bez osvrtnja na stanje miliona onih usamljenih i nesretnih žena kojih je pun cijeli svijet. Ovo se potvrdilo posebno nakon mojih razgovora sa stotinama ljudi i žena iz različitih država koje sam posjetio: Irak, Sirija, Libanon, Tunis, Azerbejdžan, Turska, Francuska, Njemačka, Švicarska, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Sjedinjene Američke Države, Kipar, Kraljevina Saudijska Arabija i, naravno, Egipat.

Mnogi od onih sa kojima sam razgovarao i koji su odbijali instituciju poligamije su rekli: "Brak sa drugom ženom je nepravda i šteta prvoj ženi, jer ona gubi polovicu svog muža u slučaju ako se oženi sa drugom; nakon treće joj ostane samo trećina, dok njen udio preostaje u četvrtini ako se oženi četvrtom." Oni također tvrde da muž ne može biti pravedan, navodeći kao dokaz kur'anski ajet u kojem Uzvišeni kaže:

﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾

"Vi nećete moći potpuno jednako postupati prema ženama svojim, ma koliko to željeli. I nemojte prema nekoj sasvim naginjati, pa da neku učinite kao da je

bez muža, a nerazvedena. A ako se popravite i Allaha bojite – pa, Allah doista oprašta i milostiv je.” (sura En-Nisa, 129. ajet)

Mi ćemo kasnije spomenuti šta su to mufessiri naveli kao značenje ovog ajeta, kao i njegove propise, nasuprot onome što smatraju protivnici institucije poligamije. Sada ćemo odgovoriti onima koji tvrde da se poligamijom nanosi šteta prvoj ženi.

Prvo: Nije istina da sam brak sa drugom ženom predstavlja nepravdu prema prvoj ženi, jer je ona svjesna činjenice da mu islam daje pravo na brak sa četiri žene, osim ako mu ona ne uvjetuje prije, to jest, prilikom sklapanja bračnog ugovora da se ne ženi na nju drugom ženom. Ona nema pravo da mu zabrani nešto što mu je Uzvišeni Allah dozvolio.

Drugo: Mudri Zakonodavac je uvjetovao poligamiju sa neophodnom pravdom, što znači da prvoj ženi neće biti uskraćen njen muž u slučaju braka sa drugom. On je obavezan da izdržava sve žene podjednako i da sve dijeli među njima na jednak način, u što spada i boravak preko noći kod svake od njih. Istina je da će prvoj ženi muž biti djelimično uskraćen, ali ga neće izgubiti u potpunosti, kao u slučaju da ode sa ljubavnicom ili sa više njih.

Treće: Životne potrebe nameću svakom supružniku, i muškarcu i ženi, da žrtvuje nešto od onoga što voli, i to ili zbog zajedničke i obostrane koristi, ili zbog općeg interesa društva, ili čak samo zbog koristi drugog supružnika ako ga uistinu voli. Islam kudi sebičnost i poziva na žrtvovanje za drugog (altruizam), a ne na odvratni egoizam.

U našem vremenu je moguće primijetiti da veliki broj muškaraca (na milione njih), ostavlja svoje žene i djecu i odlazi van svoje domovine na godinu i više, u potrazi za kruhom. Čudno je da oni navodno plaću što

žena u poligamiji biva djelimično uskraćena za muža, a ne protive se tome da žena u potpunosti izgubi muža na tako dug period, zbog njegovog putovanja u potrazi za poslom. Štaviše, oni podržavaju ovakve postupke, dokazujući to kao potrebu za povećanjem deviznog fonda države – makar to bilo na štetu supruge!!!

Pojedini ljudi, također, putuju radi trgovine ili studija na univerzitete u razne države svijeta. Oni koji su oženjeni među njima moraju, prema prirodi stvari, da ostave svoje žene sve dok potpuno ne završe svoj studij, koji traje i po nekoliko godina. Uz sve to, protivnici poligamije tome ne prigovaraju i zanemaruju činjenicu da se muž, koji živi u poligamnom braku, vraća pod okrilje svoje porodice (to jest, vraća se svojim ženama) već nakon dan-dva ili možda sedmicu dana. Za to vrijeme, muž koji je na poslovnom putovanju, ili na studijama, biva udaljen od svoje žene najmanje godinu dana ili čak godinama, kako je već maloprije rečeno.

Osim toga, postoji postporođajni period koji traje i do četrdeset dana i u kojem je zabranjeno spolno općenje sa ženom. Ili, desi se da se muž razboli, pa time zbog toga bude udaljen od suprugine postelje na duži ili kraći period; ili, desi se da se razboli supruge čime ona bude udaljena od svog muža. Sve to predstavlja prirodne stvari u životu i nije ih moguće zanemariti, niti preuveličavati više od onoga što ustvari jesu.

Ne smijemo zaboraviti ni mjesečno pranje koje traje od 7 do 15 dana kod pojedinih žena. U tom periodu muž nema spolnog odnosa sa svojom ženom, sve dok se ona u potpunosti ne očisti.

Iz svega toga može se zaključiti da u stvarnosti ne postoji čovjek koji je neprestano uz svoju ženu. Čak ni onaj ko boravi u svom mjestu, jer često biva prisiljen da traga za dodatnom zaradom kako bi povećao prihod od kojega

bi mogao izdržavati svoju porodicu. Ovakav čovjek se često vraća kući u kasnim satima što ukazuje na činjenicu da veliki broj ljudi u ovom današnjem vremenu nije u mogućnosti posvetiti se svojim ženama u potpunosti.

Zato nema potrebe za pretjeranim strašenjem i uveličavanjem štete koja se zbog poligamije navodno nanosi prvoj ženi.

Četvrto: Šta je bolje u slučaju da se čovjek veže u braku sa drugom: da se rastavi od prve – koja je, naprimjer, bolesna ili poodmakla u godinama ili sterilna, ili da je ostavi počašćenu i ponositu u krugu bračne zajednice – da ima prava kao i ona prva ili ostale?

Peto: Zar nije čistije i plemenitije da čovjek, koji se vezao za drugu, uzme nju za svoju ženu, od toga da mu ona bude ljubavnica u tami, nemajući nikakvih zakonskih prava – ni ona, a ni ono dijete koje rodi. Sudbina te djece uglavnom bivaju centri za zbrinjavanje, ili pak ulica. Pa kakav je grijeh ove jadne djece?

Šesto: Ako su zvanične statistike u većini država svijeta kategorički potvrdile stalni porast ženske populacije u odnosu na muškarce i to za nekoliko puta, i ako stalni ratovi u različitim državama pripomažu pojavu velikih razlika u brojkama između dva spola, kako ćemo onda riješiti ovako drastične i opasne razlike? Kakva će biti sudbina stotina miliona žena koje su izgubile muža ili štatelja, ili nisu imale priliku da se udaju zbog malog broja muškaraca i velikog broja ubijenih u ovim ludim ratovima koji se ne zaustavljaju?!!

Hoćemo li im zabraniti legitimno pravo na brak, jer manji broj udatih zbog svoje sebičnosti ne mogu dozvoliti da se njima pridruže druge supruge?!! Da li ćemo ih prepustiti nastranosti i bludu, ili uskraćenosti i očaju?!!

Zakoni koji se donose da bi bili sprovedeni u različitim zajednicama imaju za cilj ostvarenje potrebne ravnoteže interesa određenih konkurentskih skupina,

poput ravnoteže između radne snage i poslodavaca, ili između posjednika nekretnina i onih koji ih iznajmljuju i sl. Na takav način uzvišeni islamski zakon ima za cilj uspostavljanje socijalne ravnoteže između ogromnog broja neudatih i onih koje su udate.

Nije pravedno da se, recimo u Egiptu, pazi na očuvanje interesa osam ili deset miliona udatih žena na račun deset miliona žena ili djevojaka koje čekaju udio u životnoj sreći. Naprotiv, bliže je pravdi, milosti i ljudskosti da, zajedno sa udatim ženama, one učestvuju u uživanju u životu, pažnji i nježnosti muža.

Postoji drugi momenat koji potenciraju, ali se radi o vidljivoj obmani koja kontrira stvarnosti i prirodnom sistemu. Čovjek koji je oženjen sa dvije, tri ili četiri žene biva emotivno i tjelesno zadovoljen u većini slučajeva, čime biva manje od drugih podložan da zapadne u grijeh.

Važnije od toga jeste to da poligamija nema prvenstveno samo jedan cilj, a to je zadovoljenje strasti. Psihijatrija potvrđuje da je emotivno zadovoljstvo mnogo bitnije od pukog zadovoljenja nagona ili tjelesnog zadovoljstva.

Emocionalna smirenost, osjećaj ljubavi i milosti, lijep porod, socijalna povezanost putem tazbinstva, pažnja prema ženama i djeci i izvršavanje njihovih potreba i njihovo izdržavanje, sve su to veoma visoki ciljevi, mnogo vredniji od pukog tjelesnog zadovoljstva ili upražnjavanja strasti. Muškarci se razlikuju u tjelesnim, seksualnim sposobnostima isto onako kako se razlikuju po količinskoj potrebi hrane.

Zatim, sistem kao što je poligamija ne zahtijeva od ljudi da postignu stepen bezgrješnih i čistih meleka koji čine ono što im njihov Gospodar naredi. Takvo nešto Šerijat ne zahtijeva od muslimana, jer smo mi, na kraju krajeva, ljudska bića – radimo ispravno, ali i griješimo. Cilj je da se društvo što je više moguće udalji od puteva koji vode u razvrat, te da se musliman zaštiti različitim sredstvima koja će mu pomoći u obaranju pogleda i

očuvanju spolnog organa. Od tih sredstava, nesumnjivo je i poligamija, pod uvjetom pravednosti prema ženama. Time ćemo u isto vrijeme, kada je o njima riječ, pomoći ženama da sačuvaju svoju čednost, čast i svoje spolne organe, kao i da obore pogled. Usprkos tome može se desiti da pojedinci zastrane, baš kao što se savremene države trude da ponude svim svojim državljanima poslovne šanse dok se, u isto vrijeme, pojedinci odaju krađi, otimanju ili preprodaji droga sa ciljem nedozvoljene zarade, i pored postojećih poslovnih prilika i dozvoljenih izvora zarade. Pojedine države pokušavaju da kontroliraju takav kriminal i da, što je više moguće, smanje broj devijanata, a to je ono što ima za cilj islamski Šerijat kroz svoje propise, od kojih je i pravo muža na poligamiju uz određena pravila i uvjete. Dakle, uvijek je cilj smanjenje kriminala i devijacija, a ne potpuno iskorijenjivanje; to nije moguće ostvariti u slabašnom i grješnom ljudskom svijetu. Najbolji među njima su oni koji se kaju i bore protiv duševnih prohtjeva na koje ih navodi duša sklona zlu.

Ovdje je nužno ukazati na veliki broj hudovica i raspuštenica – a njihov broj se procjenjuje na desetine miliona; one samo traže bračnog druga koji će se brinuti o njima i izvršavati svoju ulogu pažljivog oca prema njihovoj djeci, makar i ne izvršavao svoju ulogu muža. Međutim, vidljiva stvarnost oko nas je najbolji svjedok.

* * *

Ipak, ono što u stvarnosti vidimo kod pojedinaca koji žive u poligamnom braku i koji griješe, moramo znati da sa time islam nema ništa. Rješenje tih greški nije u ukidanju institucije poligamije, nego u povećanim naporima buđenja svijesti među ljudima i njihovo upućivanje na pridržavanje moralnih i ljudskih vrijednosti kao što su pravda i bogobožnost u svim aspektima života. Zatim, ove

greške se ne smiju pripisivati islamu, jer one predstavljaju odstupanje od njegovih principa i ustajanje protiv njih.

Činjenica je da ono što pojedinci rade, nanoseći svojim ženama nepravdu i praveći razliku među djecom, jeste proizvod nepostojanja ispravnih islamskih shvatanja na ovom polju. Isto tako, medijska sredstva još više raspiruju strasti, tako što afirmiraju razvrat i navodne vrijednosti koje su daleko od veličanstvenog islama.

Usplahireni mladić će zapitati: "O kakvoj poligamiji raspravljate kada ja ne mogu da nađem šansu za zaposlenje, skromni stančić i mehr samo za jednu ženu?! Neki mladići među nama se trude deset godina kako bi obezbijedili uvjete da se usude zaprositi jednu ženu, a vi od njega još tražite poligamiju?!"

Odgovoriti na ovo pitanje je lakše nego što to misli naš prijatelj kojem, istina je, možemo naći neko opravdanje s obzirom na teške ekonomske uvjete u kojima žive mladići u islamskom svijetu koji je pun teškoća i ekonomskih neprilika. Molimo Allaha da ih otkloni od muslimana sa Svojom snagom i moći.

Govor o poligamiji je direktno upućen onima koji za to imaju mogućnosti, a ne odnosi se na one mladiće koji imaju ograničene prihode i za koje molimo Uzvišenog Allaha da im pomogne i opskrbi ih odande odakle se i ne nadaju. Uvjet sposobnosti je nužan za svakog onoga koji ima želju za brakom, bez obzira da li htio da se oženi sa jednom ili više njih. Mogućnost o kojoj govorimo ima više dimenzija.

Prvo: Radi o materijalnoj mogućnosti u granicama tolikog bogatstva da može podjednako izdržavati svoje žene i djecu. Zatim, radi se o tjelesnoj sposobnosti. Nezamislivo je da nesposoban i bolestan muškarac uđe u poligamiju. To je muškarac koji, u isto vrijeme, nije sposoban da očuva čednost svoje prve žene, niti da udovolji njenim legalnim potrebama. Prema tome,

svaki onaj koji želi imati više žena mora biti sposoban da seksualno zadovolji sve žene u normalnim granicama.

Drugo: Svaki onaj koji teži ka poligamiji mora biti psihički sposoban i spreman da sprovede pravednost među ženama; da se, shodno mogućnosti, bori protiv srčane sklonosti prema nekoj od njih. Na njemu je da primjeni oštra mjerila u pravičnom izdržavanju žena, osiguranju istih uvjeta (mjesta) stanovanja, pa čak i pri zabavljanju i noćnim razgovorima. Zatim, mora se potruditi da prikrije srčanu naklonost ka jednoj u odnosu na druge, kako ne bi povrijedio osjećaje kod druge ili drugih žena.

Mi smatramo da je dužnost muža da bude pravičan, čak i u općenju sa ženama, jer je to ipak bliže duhu uzvišenog Šerijata koji zabranjuje nepravdu i pravljen je razlika u bilo čemu. Na mužu je da bude pravedan, čak i u osmijehu i pogledu, jer je to bliže bogobojaznosti.

Ali, ako je siguran da neće biti pravedan, onda se bez sumnje mora zadovoljiti u braku sa jednom, ili se rastaviti, ako ni tada ne može izvršavati obaveze, ne bi li joj Allah podario drugoga koji će joj pokloniti ljubav i pažnju.

* * *

Najčudniji stav koji je izrečen protiv poligamije je taj da je ona protiv interesa ljudske vrste!? Argument za ovaj stav jeste to da poligamija prijeti porodici i utječe na povećanje broja djece, dok u isto vrijeme država (Egipat) radi na ograničavanju broja stanovnika ili reguliranju priraštaja – kako bi se izbjegla demografska eksplozija!? Suština je da su oni izokrenuli spomenuti ajet i postavili se suprotno logici, jer tačno je ono što je suprotno od toga. Ono što prijeti ustrojstvu porodice i društva jeste zabrana poligamije. To govorimo s aspekta brojki koje dokazuju da je broj neudatih u odnosu na udate žene višestruko veći. Ako ne dozvolimo šerijatsku poligamiju,

onda će doći do iskvarenosti, razvrata, duševnih bolesti, samoubistava, bluda i uzimanja ljubavnica kao u nemoralnim evropskim društvima.

Što se tiče povećanog broja djece, u suštini je istina da svaku dušu kojoj je Allah propisao da se rodi, niko od ljudi niti džina neće spriječiti da dođe na ovaj svijet. Međutim, ono što će se desiti ako pokušamo spriječiti da se ovo dijete rodi od druge, treće ili četvrte ponosite i čestite majke, jeste da će ono biti rođeno kao vanbračno dijete koje će završiti u socijalnoj ustanovi ili na ulici. Nakon nekog vremena, ovo dijete bi postalo profesionalni kriminalac koji prijeti sigurnosti društva. Da li protivnici poligamije uviđaju da je ovaj rezultat "bolji" od rezultata šerijatske poligamije koje smo prije spomenuli?!

I na kraju, ljudsko mnoštvo, ako bismo uspjeli da ga odgojimo, dotjeramo ili sredimo, predstavljalo bi korisnu produktivnu snagu kao što je to u Kini i Japanu i drugim azijskim zemljama.

* * *

Zašto žena nema pravo na više muževa, kao što muž ima pravo na više žena? Pitanje je krajnje zanimljivo i naivno u isto vrijeme. Ono u sebi sadrži zanemarivanje prirode stvari i onoga što je Allah usadio u biću žene i njenoj tjelesnoj i duhovnoj konstituciji koja se ogleda u korjenitim razlikama u odnosu na muškarca. Sa jedne strane bilo bi nemoguće odrediti kome pripada dijete ako se dopusti da žena ima odnos sa više muškaraca u isto vrijeme. Bilo bi moguće zamisliti opću zbrku koja bi se, u slučaju ovakve vrste pokvarenosti, desila u vezi s utvrđivanjem potomstva, kao i u pogledu socijalnih i zakonskih odnosa. Ili, naprimjer, koga bi ovo dijete naslijeđivalo? Ili, od koga će se oženiti, ako se ne zna ko

mu je otac ili kojoj porodici pripada? Ili, ko će se o njemu brinuti i izdržavati ga među svima onima sa kojima je njegova mati imala odnos?!!

Moderna nauka je otkrila opake i opasne bolesti koje pogađaju žene kao produkt velikog broja kontakata ostvarenih sa različitim muškarcima i zbog spoja sperme unutar maternice iz različitih izvora, što prouzrokuje rak maternice, a zatim AIDS, rak vagine i sl. – da nas Allah sačuva.

Ovo je vječni i postojani sistem kojeg je postavio Uzvišeni Allah, Stvoritelj svemira, Onaj koji ga održava na najbolji način. Nemoguće je suprotstaviti se ili napustiti ovaj sistem a da se u životu ne dogodi poremećaj koji će dovesti do njegovog rušenja, to jest, rušenja samog života, ili do katastrofa od kojih se ljudi neće moći odbraniti.

Maternica može primiti samo jednu spermu, a onaj ko kaže suprotno tome navodi na poremećaj, grešku i sigurno uništenje.

Kako bi bilo moguće da više muškaraca spava sa jednom ženom u istoj postelji istovremeno!? Tako mi Allaha, životinje koje nemaju razuma se čuvaju od ovakvog postupka, pa kako da to onda dolikuje stvorenju koje je Allah odlikovao nad ostalim stvorenjima?!!

Hadis o Fatimi, kćeri Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

Većina protivnika poligamije pokušavaju da iskoriste događaj u kojem je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odbio da dozvoli Aliji b. Ebi-Talibu, r.a., mužu njegove kćeri Fatime, majke Hasana i Husejna, ženidbu sa kćerkom Ebu-Džehla Amra b. Hišama. Oni tvrde da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranjujući Aliji da se oženi na Fatimu dokinuo instituciju poligamije, ili, u najmanjem smislu, potvrdio štetu i smetnju koju poligamija pruzrokuje prvoj ženi.

Odgovor njima uvjetuje da taj hadis navedemo u potpunosti, da se pojasne uzroci i razlozi zabrane. U hadisu kojeg bilježe šesterica⁵ od Alije b. Husejna koju on prenosi od Misvera b. Mahreme, r.a., stoji da je Alija zaprosio kćerku Ebu-Džehla na Fatimu. "Čuo sam" – kaže prenosilac, Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dok se obraćao ljudima sa ovog minbera, a ja sam tada bio spolno zreo, da je rekao: "*Fatima je moja i ja se bojim da ne bude dovedena u kušnju u njenoj vjeri.*" Kaže: "Zatim je spomenuo jednog od zetova iz plemena Benu Abduš-Šems, pa ga je pohvalio u vezi s njegovim tazbinstvom, rekavši: "Govorio mi je i istinu mi je rekao, obećao mi je pa je ispunio obećanje (misleći na Ebu el-'Asa b. Rebi'a), a ja neću zabraniti halal, niti ću dozvoliti haram; ali, tako mi Allaha, nikada se neće spojiti kćerka Allahovog Poslanika i kćerka Allahovog neprijatelja na jednom mjestu."

A u drugoj predaji: "Ibn-Hišam b. Mugire je zatražio dozvolu da svoju kćerku uda za Aliju b. Ebi-Taliba, ali oni nemaju dozvolu; i opet, oni nemaju dozvolu; i još jednom,

⁵ El-Buhari, Muslim, Tirmizi, Nesai, Ibn-Madže i Ebu-Davud.

oni nemaju dozvolu! Osim ako Ibn Ebi-Talib ne želi da se razvede sa mojom kćerkom, a zatim da se oženi sa njihovom kćerkom. Moja kći je dio mene: smeta mi ono što njoj smeta i vrijeđa me ono što nju vrijeđa." Istinu je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Sada ćemo navesti šta se navodi u knjizi "Sahihu Muslim sa Nevevijevim komentaram". Pojašnjavajući ovaj hadis, autor kaže: "Učenjaci su rekli: 'U ovom se hadisu zabranjuje vrijeđanje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na bilo koji način i u bilo kojem obliku, pa čak i ako se radi o nečemu što je u osnovi dopušteno, i za vrijeme njegovog života. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je obzanio Aliji da je dozvoljeno da se oženi sa Ebu-Džehlovom kćerkom riječima: *"...ja neću zabraniti halal"*; on je zabranio da spoji njih dvije iz dva razloga koji su navedeni. Jedan od tih razloga je taj da što smeta Fatimi to smeta i njemu. On je to zabranio iz samilosti prema Aliji i Fatimi, da ne bi bio uništen onaj ko ga je povrijedio. Drugi razlog je strah da Fatima ne padne u kušnju zbog ljubomore, dok su drugi rekli da se hadis ne odnosi na zabranu spajanja između njih dvije, nego je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, znao iz Allahove blagodati da se njih dvije neće spojiti, to jest, da se radi samo o obavještavanju o budućnosti."

Drugi kažu da se hadis možda odnosi na zabranu spajanja njih dvije, tako da ova zabrana spada u kategoriju zabrana u pogledu braka, a to je da se ne može spojiti kćerka Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i kćerka Allahovog neprijatelja, Ebu-Džehla. Tako će riječi: *"...ja neću zabraniti halal"* značiti da Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, neće reći nešto što će biti suprotno Allahovom propisu. To znači: "ako je nešto dozvolio – ja ga neću zabraniti, a ako je nešto zabranio – ja ga neću dozvoliti niti ću prešutiti njegovu zabranu, jer bi šutnja bila odobrenje." Ovim se završava

stav učenjaka pojašnjavajući značenje časnog hadisa.”⁶ Ako imamo pravo nešto dodati, reći ćemo da je jasno da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, potvrdio svoje protivljenje tom braku Alije b. Ebi-Taliba sa drugom ženom jer se radi o kćerki Allahovog neprijatelja Ebu-Džehla – diktatora koji se borio protiv islama i muslimana na najgnusniji i najpakosniji način, sve do posljednjeg daha u svom grješnom životu. Tako je normalno što nije dozvolio da se izjednači kćerka Allahovog neprijatelja sa kćerkom Allahovog miljenika i Njegove milosti svjetovima. Također nije pojmljivo da kćerka Pečata vjerovjesnika, a ona je dio njega, bude sa drugom ženom na pozornici ovosvjetske konkurencije u srcu jednog muškarca. Kao i svega onoga što poslije toga slijedi, kao što je ljubomora jedne naspram druge i prepirke od kojih skoro ni jedna kuća nije sačuvana. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegova kćerka su počašćeniji od toga da se nađu na takvom polju dunjalučkih sukoba koje možemo primijetiti kod svih žena i u svim zajednicama, kroz svako doba i podneblje, pri osvajanju muškarčevih srca. Zatim, Muhammedova, sallallahu alejhi ve sellem, kćerka je uzor svim ženama svijeta; zato ju je trebalo zaštititi od konkurencije druge žene, kako bi se, potpuno i zajedno sa svojim ocem, posvetila plemenitoj misiji pozivanja u islam.

Postoje posebna pravila i zakoni koji se odnose na poslanike i vjerovjesnike, kao što se odnose i na njihove sinove i kćeri. Zato se ova pravila moraju čuvati jer predstavljaju srž islama i uvjerenja. Mi smatramo da je Fatima sestra svih vjernika, jer je – na osnovu kur'anskog teksta – njena mati Hatidža, majka svih pravovjernih, a njen muž, sallallahu alejhi ve sellem, preči vjernicima i od njih samih. On je poput oca svakom vjerniku i vjernici.

⁶ *Sahihu Muslim sa Nevevijevim komentarom*, (7/483).

A ako kažemo da je Fatima sestra svih vjernika, onda moramo znati da nije dozvoljeno spojiti dvije sestre kao žene jednom mužu – u ovom slučaju Aliji, r.a. Slučaj Fatime je izuzetak koji ima posebni tretman kojeg se mora pridržavati. Nije dozvoljeno primijeniti analogiju (kijas) na nju, niti je tretirati kao druge žene, bez oslonca na šerijatski dokaz.

I na kraju, nepojmljivo je da Uzvišeni Allah, potvrdi jedan propis kao što je poligamija kur'anskim tekstom, a zatim da mu se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, suprotstavi ili da ga opovrgne po svom nahođenju. Takav stav je rušenje osnova vjere i zločin skeptičnosti naspram Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, postupaka.

Četvrto poglavlje

Govor brojki

Uzvišeni Allah, s vremena na vrijeme, pokazuje dokaze Svoje moći i pokazatelje Svoje milosti.

Ako je obaveza svakog vjernika da se pokori propisima i odredbama svog Gospodara, pa makar i ne shvatio uvijek razlog mudrosti u tom propisu, onda drugi koji nisu vjernici svakog trena pronalaze tajne i mudrost božanskih zakonitosti—što onim realnim i pravednim među njima daje povoda da se pokore, veličajući Uzvišenog Gospodara. Očiti primjer za to jeste dozvola višeženstva (poligamije).

Na osnovu zvaničnih podataka zadnjih prebrojavanja i statistika o broju stanovnika u Sjedinjenim Američkim Državama pokazalo se da je broj žena za osam miliona veći od broja muškaraca. U Britaniji je ta brojka dostigla više od pet miliona žena, a u Njemačkoj je taj odnos 3:1. Statistike koje je nedavno objavio sedmični magazin "Mejdan"⁷ potvrđuju da se u Egiptu od svakih deset djevojaka spremnih za brak (a koje su zakasnile i u dobi između 22. i 32. godine) – samo jedna uda!! Muž je, u većini slučajeva, prešao trideset petu godinu starosti ili je već navršio četrdesetu. Nakon diplome muškarci čekaju između 10. i 12. godina ne bi li našli zaposlenje; zatim sakupljaju mehr, a nakon toga traže svoju drugu polovicu.

Magazin navodi da se zabranjene veze povećavaju, kao i pojava nelegalnih brakova u sjeni prisutnosti miliona žena koje nisu udate. Dvije analitičarke, Gada Muhammed Ibrahim i Dalija Kemal Azzam, su u svojim

⁷ Broj od utorka 6. maja 1997. godine.

proučavanjima⁸ potvrdile da je broj stupanja mladića u brak opao za 90% – zbog skupoće, nezaposlenosti i zbog nedostatka stanova.

* * *

Zvanična američka statistika kaže da je svako šesto dijete koje se rodi u Njujorku – vanbračno (novine "El-Ahbar" od 2/7/1968). Nema sumnje da se ta godišnja brojka vanbračne djece penje na milione na nivou cijelih Sjedinjenih Američkih Država.

U Iraku i Iranu je, zbog teškog rata koji je između ove dvije države trajao punih osam godina, došlo do zastrašujućeg poremećaja uravnoteženosti broja muškaraca i žena. Tako se odnos u pojedinim pokrajinama kreće 1:5, to jest, jedan muškarac na svakih pet žena. U drugim pokrajinama taj odnos dostiže omjer 1:7.

Veoma čudna i opasna jeste činjenica da u Republici Bosni i Hercegovini, koju je u periodu od 1992. do 1995. godine razarao prljavi etnički rat, taj omjer na većini bosanskohercegovačke teritorije iznosi 1:27. Da, 1:27!!!⁹ Na nama je da zamislimo o kakvoj se socijalnoj katastrofi radi u ovom muslimanskom društvu koje je desetinama godina bilo potčinjeno komunističkom režimu, da bi nakon oslobađanja iz komunističkih ralja pali u krstaške zube, koji ih još žešće razdiru i kolju. Šta će učiniti

⁸ Istraživanje je provedeno pod mentorstvom profesora Nacionalnog centra za socijalna i krivična istraživanja.

⁹ Nije nam poznat izvor iz kojeg je autor prenio ove statističke podatke. Prema statističkom godišnjaku/ljetopisu Federacije Bosne i Hercegovine iz 2003. godine, broj muškaraca prema popisu stanovništva iz 1991. godine bio je 2.183.795, a žena 2.193.238. Taj se omjer nakon posljednjeg rata promijenio i vjerovatno se broj žena povećao u odnosu na broj muškarca. (prim. rec.)

djevojke koje ne nađu muževe među muslimanima? Hoćemo li ih pustiti da se udaju za pravoslavne Srbe ili Hrvate katolike, samo zašto što pojedini ili pojedine među kapricioznim odbijaju instituciju višeženstva!!? Ili oni više vole da muslimanske djevojke budu uzete kao ljubavnice ili bludnice iza zastora, kao što je to slučaj sa propalim Zapadom?!!

* * *

U istraživanju o eksploziji broja neudatih, gospođa Tehani Burtukali, dopisnica "El-Ahrama" u Kuvajtu, navodi pojavu iz nekoliko proteklih godina, to jest, da veliki broj djevojaka (na stotine njih), šalju pisma udatim ženama Kuvajćankama u kojima traže od njih da svaka udata žena prihvati po jednu djevojku za svoju inoću kako bi se riješio problem postojanja velikog procenta neudatih djevojaka u kuvajtskom društvu, ili općenito u Zalivu. U istraživanju koje su objavile novine "El-Ahram" u prvom broju se kaže da je broj neudatih djevojaka u Kuvajtu dostigao cifru od 40.000.

Ovo nije mali broj, ako ga uporedimo sa brojem stanovnika koji dostiže pola miliona žitelja; time procenat neudatih u odnosu na broj žena dostiže rekordnih 16%, a broj žena dostiže više od 1/4 miliona.

* * *

Uskraćivanje emocionalnog zadovoljstva ženi je opasnije od uskraćivanja tjelesnog zadovoljstva. Upražnjavanje fizičkih potreba, a bez osjećaja ljubavi, nema nikakvog pozitivnog utjecaja na ženu. Lijepa riječ ili lijep blag pokret utječe na nju mnogo više, a to je na kraju čini zadovoljnom i kod upražnjavanja fizičke potrebe. Ovo

potvrđuje doktor Se'id Abdul-Azim, doktor na Odjelu za duševna i nervna oboljenja Kairske bolnice, koji dodaje da je uskraćivanje emocionalnog zadovoljstva u slučaju žene jedan od najbržih načina i puteva ka devijantnosti društva ili hladnokrvnog odnosa za tjelesnim potrebama, uz pojavu mnogobrojnih duševnih i tjelesnih bolesti i dr.¹⁰

Doktor Muhammed Hilal Refai, spec. ginekologije i akušerstva, kaže: "Neudaja ili kašnjenje sa udajom izlažu ženu bolestima dojke više nego udatu ženu. Isti je slučaj sa rakom maternice ili pojavom vodenih cisti. Mnoge od onih koje su posjećivale naše ordinacije smo upitali: "Da li daješ prednost neudaji ili da sa drugom dijeliš muža?" Odgovor ogromne većine je bio da daju prednost udaji za oženjene muškarce nad nesretnom, očajnom osamljenošću. Neke od njih tvrde da bi radije bile treća ili četvrta žena nego što će ostati u krugu neudatih."

Ako je ovo stav nauke, onda doktorica može da to pojasni na najbolji način. Jedna doktorica je poslala pismo poznatom piscu Ahmedu Behdžetu u kojem piše da je čitala statistike koje govore da u Egiptu, među ženama i ostarjelim djevojkama, postoji oko deset miliona neudatih, koje žive kao samice. One su hudovice ili raspuštenice koje nisu ili jesu rađale, ali su djeca odrasla, oženila se ili odselila, ili su to djevojke koje se nisu nikada udale.

Doktorica kaže: "Da li iko može zamisliti obim tegobe koju proživljavaju usamljene žene? Žene iz tog svijeta ne mogu uspostaviti uravnotežene veze sa drugima. Naprotiv, one žive u stanju depresije, beznadežnosti i želje za izolacijom, daleko od očiju ili jezika prethodnih optužbi za pokušaj otimanja muževa od strane prijateljica, rodica ili komšinica. Sve ovo vodi u bolest potištenosti (depresije), bezvoljnosti za življenjem i nesposobnosti

¹⁰ Magazin "Tabibuki el-hass", maj 1997. godine.

da se uklope i socijaliziraju u društvu." Doktorica uključuje alarm opasnosti upozoravajući na to da te žene obolijevaju od duševnih i tjelesnih bolesti, kao što su migrena, povećani krvni pritisak, upala zglobova, čir želuca i dvanaestopalačnog crijeva, živčanost, menstrualni poremećaji, opadanje kose i moralna iskvarenost; većina njih biva prisiljena da stupi u vezu sa oženjenim muškarcem."¹¹

Apsurdno je da neke zapadne države, koje se suočavaju sa opasnim problemom, to jest, povećanjem ženske populacije nad muškom, bivaju prisiljene da prihvate poligamiju kao jedino rješenje koje imaju kako bi se izbjegao problem socijalne eksplozije kojoj se neće moći suprotstaviti niti liječiti njegove uništavajuće posljedice. Ovo se događalo u vrijeme kada su neki muslimani, samo po imenu, podizali zastavu u borbi protiv višezhenstva i njegovog ozakonjenja!!

Doktor Muhammed Jusuf Musa pripovijeda šta se desilo na Svjetskom omladinskom kongresu 1948. godine u Minhenu u Njemačkoj. Doktor Jusuf i njegov prijatelj Egipćanin su bili pozvani da daju svoje učešće u raspravi na kongresu koji se odnosio na razmatranje velikog problema povećanja ženske populacije, od nekoliko puta u odnosu na broj muškaraca, nakon Drugog svjetskog rata. Okrugli sto je raspravljao o svim mogućim rješenjima da bi se na kraju rasprava završila sa odbijanjem svih prijedloga od strane zapadnjaka, jer su bili nedostatni da riješe ovako složen problem. U ovom trenutku su doktor Muhammed Jusuf Musa i njegov kolega pristupili sa prirodnim i jedinstvenim rješenjem, a to je nužnost legalizacije poligamije.

¹¹ "Sundukud-dunja", u: "El-Ahram", br. 13, maj 1997. godine

Na samom početku islamski stav je bio prihvaćen sa čuđenjem i odbijanjem. Ipak, pomno, realno i umno proučavanje dovelo je učesnike kongresa da prihvate činjenicu islamskog rješenja ovog problema, jer osim njega nije postojalo ni jedno drugo rješenje. Ishod svega toga je bio da je jedan od zaključaka i preporuka tog međunarodnog kongresa bila poligamija.

Nakon godinu dana, stanovnici Bona, glavnog grada Zapadne Njemačke, su zahtijevali da se u njemački Ustav unese tekst kojim se dozvoljava poligamija,¹² čime se pokazala istina, makar to bilo mrsko sekularistima!!

* * *

govor brojki

Prihvatanje poligamije kao zakona je islamsko društvo odaljilo od mnogih zala i neprilika koje se ne mogu nabrojati. Dovoljno je napraviti veoma malu usporedbu između saudijskog društva u kojem su veoma rijetki slučajevi moralnog zločina kao što je silovanje ili prostitucija i između američkog društva gdje je broj ljubavnica skoro veći od broja zakonskih suprug. Isto tako, procenat vabračne djece dostiže više od 45% od ukupnog broja rođene djece godišnje. Zvanična američka statistika kaže da je broj vanbračne djece u 1938. godini bio 88.000, da bi se 1957. popeo na 202.000; 1958. je dostigao brojku od ¼ miliona djece rođene produktom bluda. '90-tih ovaj broj dostigao je milionske cifre. Ali, istinski brojevi su, u većini slučajeva, duplo veći od onih koje spominju vlade; ono što se krije je mnogo veće. Zbog svega ovoga se francuski književnik Atin Dinije zapitao: Da li u zabrani poligamije ima moralne koristi? Zatim je i sam odgovorio: "Ovo je sumnjiv potez, jer će

¹² Sejjid Sabik, *Fikhus-sunne*, Porodični sistem, (2/104).

se prostitucija – koja je veoma rijetka pojava u islamskom društvu – proširiti sa svojim razarajućim posljedicama, te će se pojaviti problem usidjelica sa, također pogubnim, posljedicama kao što je to slučaj sa zemljama koje zabranjuju poligamiju.”¹³

¹³ Knjiga *Muhammed resulullah* (Muhammed, Allahov poslanik); preveo ju je doktor Abdul-Halim Mahmud, bivši šejh El-Azhara.

Peto poglavlje

Opća pravila poligamije

Uzvišeni Allah kaže:

﴿وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا﴾

"Ako se bojite da prema sirotama nećete biti pravedni, onda se ženite onim ženama koje su vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri i sa po četiri! A ako strahujete da nećete pravedni biti, onda samo jednom, ili onom što posjedujete! Tako ćete se najlakše nepravde sačuvati!" (sura En-Nisa, 3. ajet)

Ibn-Kesir, tumačeći ovaj ajet koji govori o višeženstvu, kaže: "To jest, ako se u skrbi nekog od vas nalazi sirotica, ali se boji da joj neće dati mehr koji bi dao njoj sličnoj ženi, neka se ženi drugim ženama mimo nje kojih ima mnogo, a Uzvišeni Allah mu u tome nije učinio tjeskobu."¹⁴

El-Buhari prenosi sa svojim lancem prenosilaca da je Urve b. Zubejr upitao svoju tetku Aišu o ovom ajetu, pa mu je rekla: "Sestriću moj, ovo je sirotica koja se našla u skrbi onoga koji se o njoj brine (staratelj) i njen je imetak udružen sa njegovim imetkom. Zatim mu se ona i njen imetak dopadnu, te je on želi oženiti bez želje da bude

¹⁴ Ibn-Kesir, *Tefsir Kur'anil-Azim*, tumačenje 3. ajeta sure En-Nisa.

pravedan prema njoj u njenom mehru pa da joj dadne mehr sličan mehru koji bi joj dao drugi čovjek. Tako je Allah zabranio skrbnicima da se žene sa siroticama koje se nalaze pod njihovim okriljem, osim ako su pravedni – pa im dadnu ono što zaslužuju od mehra; to jest, da im dadnu najveći mehr koji inače dobivaju druge žene poput nje. A naređeno im je (u slučaju da se boje nepravde) da se žene sa ženama koje im se dopadaju mimo njih.” To jest, sa djevojkama koje nisu sirotice.

Ebu-Džafer Muhammed b. Džerir u svom "Tefsiru" od Rabi'e prenosi značenje ajeta da je Uzvišeni Allah o jetimima rekao: "Klonite ih se, jer vam je Allah dozvolio po četiri druge žene." Ebu-Džafer, prenoseći od drugih, također kaže: "Ženite se sa drugim ženama koje vam je Allah dozvolio i učinio da vam se dopadnu, od jedne pa do četiri. A ako se bojite nepravde ako se oženite sa više od jedne žene, tada se oženite samo sa jednom ili sa onima koje su u vašem posjedu."

Drugi kažu: "Naprotiv, ovdje se radi o zabrani ženidbe sa više od četiri žene, kako bi se sačuvao imetak jetima da ih skrbnici ne bi potrošili. To je zbog toga što su se Kurejšije u paganskom dobu ženili sa deset žena, ili manje ili više; kada bi neko na njih deset potrošio novac onda bi prešao na novac jetima, pa bi ga trošio na svoje žene, ili bi se ženio tim novcem sa drugim ženama. Pa im je to Allah zabranio."¹⁵

Imam En-Nesefi u svom "Tefsiru" kaže: "Kaže se da se u pagansko doba nisu ustručavali od bluda, ali su se ustručavali od skrbništva nad jetimima. Pa im je rečeno: 'Ako se bojite skrbništva nad jetimima – onda se bojte i bluda, te se ženite sa onim što vam je dozvoljeno od žena i nemojte kružiti oko harama.' Ili, ustručavali su se da

¹⁵ V.: Ibn-Džerir et-Taberi, *Džami'ul-bejan fi tefsiril-Kur'an*, tumačenje sure *En-Nisa*.

čuvaju imetak jetima ali se nisu ustručavali od toga da se žene sa više žena, iako se nepravda među njima pojavljuje ako ih bude više od četiri. Zato kao da im se kaže: 'Ako se ustručavate od nepravde prema jetimima onda se bojte i nepravde prema ženama – ako su u većem broju. A ako se bojite da nećete biti pravedni prema ženama onda se držite jedne žene ili robinja bez ograničenja, i bez bojazni da ćete nekoj nanijeti nepravdu.'"¹⁶

Što se tiče značenja riječi *bojite* ona se odnosi na to da, ako preovladava mišljenje da neće biti pravedan prema sirotici, onda neka je ne ženi i neka oženi drugu.

Ograničavanje ovdje nije nužno, što znači da u situaciji kada se čovjek ne boji da će biti nepravedan prema sirotici, ima pravo da se oženi sa više od jedne žene: sa dvije, tri, ili četiri. Njegov slučaj je potpuno jednak onome ko se ne boji da će biti nepravedan. Dozvola višeženstva je opći propis svim muslimanima, ali sa određenim pravilima (uvjetima). Što se tiče značenja riječi Uzvišenog: ﴿...ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا﴾ "Tako ćete se najlakše nepravde sačuvati", to jest, znači: "tako najprije nećete učiniti nepravdu", i ne znači ono što su neki rekli da znači: "najlakše će te se sačuvati da vam se ne umnoži potomstvo". Ibn-Džerir prenosi od Ibn-Abbasa, Mudžahida i Ibn-Umejra da riječ *el-'avl* znači *dževr*, to jest, nepravda i naklonost. Isto tako, ovo ne znači kao što neki kažu: "to je najbliže tome da ne osiromašite", i ovo je neodrživo značenje. Ispravno je ono što zastupa većina učenjaka; to jest, da je cilj da ne činimo nepravdu i ne odstupamo od istine.

¹⁶ En-Nesefi, *Tefsir*, sura *En-Nisa*.

Zabrana ženidbe sa više od četiri žene

Iz prethodnog ajeta i stavova mufessira, Allah neka je zadovoljan njima, moguće je zaključiti to da je Allah dozvolio muslimanu brak sa jednom pa do četiri žene, te da nije dozvoljeno imati istovremeno više od četiri žene. A ako se muž bude bojao nepravde u slučaju poligamije, dužan je da se zadovolji samo sa jednom.

Isto tako, ako se boji da neće biti pravedan ako se oženi sa tri, onda neka se oženi sa dvije; a ako je oženjen sa tri, pa se boji nepravde ako se oženi sa četvrtom, onda će se držati braka sa tri.

Uzvišeni Šerijat upozorava i na brak sa jednom ako se čovjek boji da će ženi nanijeti nepravdu, jer uzvišeni islam posvećuje pažnju pravdi u svakom slučaju, uvjetima i stanju.

Učenjacisusesložiliokotoga dačovjekunije dozvoljeno spojiti više od četiri žene istovremeno.¹⁷ To što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sastavio devet žena jeste propis koji se odnosi samo na njega, i nije dozvoljeno da on služi za analogiju ili da važi za sve ostale ljude. Mi ćemo poslije navesti razloge zbog kojih je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio ovih devet žena i okolnosti svake ženidbe, kako bismo uklonili i najmanju sumnju ili pogrešno shvatanje orijentalista i jevreja po ovom pitanju.

Imam Eš-Šafi u svom "Musnedu" kaže: "Poslanikov, sallallahu alejhi ve selem, sunnet je pojasnio da Allahov zakon nije nikome dozvolio da spoji više od četiri žene osim Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem." Neke šiije tvrde da je svakom muslimanu dozvoljeno oženiti devet žena (sa po 2 + 3 + 4)!!

¹⁷ Sejjid Sabik, prethodni izvor.

Prema drugom čudnom mišljenju stoji da je dozvoljeno imati osamnaest žena, to jest, shvatili su da se ovi brojevi dupliraju 2+2, 3+3, 4+4, tako da je konačni zbir 18!!!”

Ali, kategorički dokazi iz Sunneta i prakse ashaba i tabiina ukazuju na činjenicu da nije bilo dozvoljeno nikome spojiti više od četiri žene. Također postoji i konsenzus učenjaka prvih i kasnijih generacija (*selef i halef*) da nikome, osim Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nije bilo dozvoljeno spojiti u braku više od četiri žene. Ovdje ćemo navesti hadise koje smo već naveli u prvom poglavlju ove knjige. Jedan od njih je hadis koji prenosi El-Buhari, rahimehullah, kao što ga prenose i Malik, En-Nesai i Darekutni, da je Gejlan es-Sekafi primio islam, a imao je deset žena, pa mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *”Izaberi među njima četiri, a ostale pusti.”*

Također i hadis kod Ebu-Davuda da je Haris b. Kajs el-Esedi rekao: *”Primio sam islam, a imao sam osam žena, pa sam to spomenuo Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. On mi reče: ”Odaberi četiri od njih.”*¹⁸ Ibn-Kesir, pojašnjavajući značenje riječi (...مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ...) (dvije, tri i četiri), kaže: *”Ženite koje god želite od žena, ako jedan od vas hoće dvije, tri ili četiri, kao što Uzvišeni Allah kaže:*

﴿...جَاعِلِ الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحٍ مَّثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ...﴾

”...Koji meleke sa po dva, tri i četiri krila čini izaslanicima.” (sura Fatir, 1. ajet)

To jest, od njih ima onih sa po dva krila i onih koji imaju tri krila i onih koji imaju četiri krila. A predmet

¹⁸ V.: prvo poglavlje *Poligamija prije islama* u okviru ove knjige.

ovoga ajeta, kao što kaže Ibn-Abbas, r.a., i većina učenjaka, jeste pitanje darivanja i dopuštenosti: da je ljudima dozvoljeno da spoje više od četiri žene u braku, Uzvišeni Allah bi to spomenuo.”¹⁹

Imam El-Kurtubi je odgovorio onima koji tvrde da je dozvoljeno imati više od četiri žene, pa kaže: ”Ovo je rekao onaj koji je daleko od razumijevanja Kur’ana i Sunneta, i onaj koji se suprotstavio selefu ovog ummeta, misleći da 'vav' ukazuje na zbir između prethodne i dolazeće riječi. A oni koji su slijedili ovo džahilijetsko mišljenje i izrekli ovaj stav jesu rafidije i pojedine zahirije. Neki su otišli još dalje u svojim stavovima pa su rekli da je dozvoljeno spojiti osamnaest žena u jednom braku. Ovo ukazuje na nepoznavanje arapskog jezika, sunneta i suprotstavljanje konsenzusu ummeta, jer niko nije čuo da su ashabi ili tabiini spojili u svojoj bračnoj vezi više od četiri žene.”

Nakon što je naveo hadise (koje smo spomenuli prethodno), u kojima Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naređuje ashabima da izaberu po četiri žene, a ostale da puste, El-Kurtubi²⁰ potvrđuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spojio devet žena u braku i da je to samo njegova specifičnost. Zatim kaže: ”Uzvišeni Allah, se obratio Arapima najrječitijim jezikom, a Arapi nikada nisu rekli za broj devet: dva-tri-četiri. Kao što smatraju da je ružno reći: ”Dadni čovjeku četiri-šest-osam”, umjesto osamnaest. Ali *vav* u časnom ajetu: ﴿...مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ...﴾ ”...sa po dvije, tri i četiri...” – znači umjesto. To jest, ženite se sa tri umjesto dvije ili sa četiri umjesto tri. A ako se oženi sa petom – ugovor se raskida, a nad njim će se izvršiti šerijatski određena

¹⁹ Ibn-Kesir, prethodni izvor.

²⁰ El-Kurtubi, *Džami’a ahkamil-Kur’ani*, str. 1578.

kazna za to, s tim da se učenjaci razilaze oko toga." Neki su rekli: "Zašto Uzvišeni Allah, nije upotrijebio riječ *ev* (*ili*) u ovom ajetu?"

El-Kurtubi je odgovorio na to, rekavši: "Da je upotrijebljena čestica *ili*, bilo bi dozvoljeno da se onom ko ima dvije žene zabrani da oženi treću, a onome ko ima tri da oženi četvrtu, a to mu je dozvoljeno."

Sposobnost za poligamiju

Prije smo spomenuli da je sposobnost uvjet da bi se koristila dozvola poligamije. Jer, brak sa drugom, trećom i četvrtom je kao i brak sa prvom, pa se uvjetuje materijalna, zdravstvena i duševna sposobnost; a ako nedostaje uvjet sposobnosti ili mogućnosti, onda poligamija nije dozvoljena.

Ovo je neosporno, jer onaj ko ne može da izdržava dvije kuće – pa, na njemu je da se zadovolji sa jednom. A onaj koji ima dvije žene na njemu je da se zadovolji sa njima dvjema ako nije sposoban da izdržava treću ili četvrtu.

Izdržavanje koje smo ovdje spomenuli se odnosi i na djecu od jedne ili više žena, a zdravstvena sposobnost je sposobnost seksualnog odnosa sa svim suprugama – po našem mišljenju. Jer, muževa obaveza je da udovolji prirodnim potrebama supruge ili suprugâ, kako bi im pomogao da sačuvaju čednost i čistoću. A ako se ispostavi da muž nije fizički sposoban, onda mu se neće dozvoliti da zadrži ni jednu ženu, jer se u tome ogleda očita nepravda prema njoj.

Također smatramo da onom čovjeku, koji ima sposobnost da zadovolji fizičke potrebe samo jedne žene, neće biti dozvoljeno da oženi drugu kako joj ne bi nanio nepravdu, i tako joj uskrati ono što je interes braka. Ovo zavisi od situacije svakog čovjeka pojedinačno; ovo se prvenstveno temelji na muževoj svijesti i njegovoj iskrenosti prema samom sobi, a njegova obazrivost u vjeri će ga samo spriječiti od nanošenja nepravde njegovoj ženi ili ženama.

Ako je, ipak, čovjek uporan da zadrži svoju ženu

ili žene, i pored činjenice da nije sposoban udovoljiti njihovim tjelesnim potrebama u razumnim granicama, ona ili one imaju pravo potražiti svoju zaštitu pred sudom tražeći razvod zbog nanošenja štete i iz bojazni od smutnje. Sudija u ovom slučaju ima široke ovlasti da procijeni razmjere štete, ali na osnovu svakog slučaja pojedinačno.

Što se tiče duševne sposobnosti, pod njom podrazumijevamo sposobnost primjene mjerila pravde, okvira i vrijednosti među suprugama u svemu gdje je to moguće, bez pokazivanja naklonosti prema jednoj od njih, ili prema djeci koju ima s njom, na račun druge ili drugih žena i djece koju ima s njima.

Ako se ispostavi da nedostaje jedan od tri uvjeta sposobnosti koje smo spomenuli, tada poligamija uopće nije dozvoljena.

Pravednost prema suprugama

Uzvišeni Allah kaže:

﴿... فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً...﴾

"A ako strahujete da nećete pravedni biti, onda samo jednom." (sura En-Nisa, 3. ajet)

A na drugom mjestu kaže:

﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾

"Vi nećete moći potpuno jednako postupati prema ženama svojim ma koliko to željeli. I nemojte prema nekoj sasvim naginjati pa da neku učinite kao da je bez muža, a nerazvedena. A ako se popravite i Allaha bojite, pa Allah doista oprašta i milostiv je." (sura En-Nisa, 129. ajet)

Kako je moguće uskladiti ova dva ajeta i šta se podrazumijeva pod uvjetovanom pravednošću?

Imam El-Kurtubi kaže: "Uzvišeni Allah nas je obavijestio da čovjek neće moći postići pravdu prema suprugama u pogledu prirodnog nagona, u ljubavi, spolnom odnosu i osvajanju srca. Uzvišeni Allah je rekao za ljude da, po svojoj prirodi stvaranja, ne posjeduju sposobnost upravljanja emocijama jednih prema drugima.

Zato je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je dijelio među suprugama materijalna sredstva za život, bio pravedan, a onda bi rekao: "Allahu, ovo je moja podjela u onome što posjedujem, ali me nemoj koriti za ono što ne posjedujem, a Ti posjeduješ." Zatim je Uzvišeni Allah zabranio pretjerivanje u naklonosti prema jednoj od njih, pa kaže: "I nemojte prema nekoj sasvim naginjati", to jest, nemojte namjerno činiti zlo – nego se držite pravedne podjele i izdržavanja jer je to ono što se može."²¹

Katade prenosi od Nadra b. Enesa, on od Bešira b. Nehika, a on od Ebu-Hurejre, r.a., da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: 'Ko bude imao dvije žene i ne bude pravedan prema jednoj od njih, doći će na Sudnjem danu, a jedna strana njegovog tijela će biti naherena, nepotpuna.'"²² Ovo se odnosi na onoga koji ne bude pravedan u pogledu izdržavanja i konačišta, ali se ne odnosi na ljubav i srčani nagon. Niko ne posjeduje srca osim Gospodara srca."

Ibn-Abbas, Ibn-Džerir i Hasan el-Basri u pogledu riječi: ﴿...فَتَذَرُوهَا كَالْعَلْفَةِ...﴾ "...pa da neku učinite kao da je bez muža, a nerazvedena" kažu: "To jest, da je zapostavite pa ona niti je razvedena, kako bi tražila drugog muža, niti je sa mužem koji je pazi i udovoljava njenim potrebama i daje joj njena prava."

Katade o riječima: ﴿...فَتَذَرُوهَا كَالْعَلْفَةِ...﴾ "...pa da neku učinite kao da je bez muža, a nerazvedena" kaže: "To jest, kao da je zatvorena." Ubejj b. Ka'b, r.a., je čitao ovaj ajet: "...pa da je ostavite kao zatvorenu", ("...fe tezeruha kel-mesdžune").

²¹ El-Kurtubi, *Džami'a ahkamil-Kur'ani*, komentar sure En-Nisa, 129. ajet.

²² Bilježe ga Ebu-Davud, Nesai, Ibn-Madže i Tirmizi.

Ibn-Mes'ud je učio ovaj ajet: "pa da je ostavite kao da nije ni razvedena ni udata", ("...fe tezeruha ke enneha mu'alleka"). Ovdje se, dakle, radi o različitim kira'etima kako bi se pojasnilo značenje, ali se ne radi o izmjeni kur'anskih tekstova – da Allah sačuva.

Šejh Sejjid Sabik kaže: "Pravednost koja se traži je ona koja je očita i koju je moguće primijeniti, ali se ne radi o pravednosti u ljubavi, simpatiji i spolnim odnosima."²³

Muhammed b. Sirin, kaže: "Pitao sam Ubejdu o ovom ajetu, pa mi je rekao: 'Pravda se ne odnosi na ljubav i polne odnose.'"

Ebu-Bekr b. el-Arebi o ljubavi kaže: "To ne posjeduje niko jer je njegovo srce između dva prsta Milostivog, On ga okreće kako hoće. Isto je i sa spolnim odnosom, jer čovjek sa jednom ženom može biti više aktivan nego li sa drugom. Ako to nije namjerno od njega, onda on nije grješan jer to nije u njegovoj moći, tako da se na njega ne odnosi ova obaveza."

Imam Hattabi kaže: "Čovjek mora biti pravedan u raspodjeli između slobodnih žena inoća, ali je pokuđeno da teži jednoj u materijalnom smislu, iz čega proističe skrnavljenje materijalnih prava druge, ali se ovo ne odnosi na srčanu naklonost."

Sejjid Kutb kaže: "Ono što se traži jeste pravednost u odnosu prema ženama, njihovom izdržavanju, obitavanju kod njih i spolnim odnosima, to jest, njihovom broju, ali kada je riječ o srčanoj naklonosti ili duhovnim osjećajima i emocijama, to se ne traži ni od koga, jer je to nešto van ljudske kontrole i to je ona pravda o kojoj Uzvišeni Allah, kaže:

﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ...﴾

²³ *Fikhus-sunne*, Porodični sistem (2/99).

"Vi nećete moći potpuno jednako postupati prema ženama svojim." (Sura En-Nisa, 129.)

Ovim ajetom neki su pokušali manipulirati na svoj način – kako bi zabranili višeženstvo, ali stvar nije takva kako su zamislili. Jer, Allahov Šerijat nije neozbiljan da se u jednom ajetu nešto propiše, a u drugom zabrani; i zbog toga što Šerijat ne daje desnom rukom, da bi to oduzeo lijevom.

Pravda koju uvjetuje ajet jeste pravda prema ženama u njihovom izdržavanju, obitavanju kod njih i spolnim odnosima. Bez toga svakom pojedinačno je zabranjeno višeženstvo. Pravda se, zatim, traži u svim očitim stvarima, tako da ženi ništa ne smije nedostajati. Čovjek ne smije davati jednoj ženi prednost nad ostalima u bilo čemu što se odnosi na izdržavanje, obitavanje ili spolni odnos. I to na način kako je to činio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a on je bio najuzvišenija ličnost koju je čovječanstvo upoznalo; u isto vrijeme, ljudima nije nepoznato da je najviše volio Aišu, ali ga to nije učinilo takvim da joj dâ prednost nad ostalim ženama u izdržavanju i ravnomjernoj podjeli.²⁴

* * *

Zaključak svega toga jeste da srčana sklonost ili jača ljubav prema jednoj ženi – po našem mišljenju – mora ostati unutar grudi, ali se ne smije prenijeti na ponašanje ili postupak koji će povrijediti osjećanja drugih žena, ili da se nanese šteta njihovim interesima ili interesima njihove djece, a sve u korist jedne žene i njene djece.

U svakom slučaju, mi smo ljudi, a ne melec; zato svi moraju biti uvjereni da trebaju biti pravedni tamo

²⁴ Sejjid Kutb, *U okrilju Kur'ana*, (1/582).

gdje se to može, jer potpuna pravda ne postoji osim na Ahiretu kod Uzvišenog Allaha kod kojeg se nikome neće učiniti nepravda. Ne postoji način na koji bi neko od ljudi bio prisiljen da bude pravedan u svojim osjećajima i emocijama. A onoj koja nema toliko sreće u ljubavi i privlačnosti kod njenog muža, ako se strpi i bude bogobojazna, Uzvišeni Allah će to Svojom milošću i pravdom nadoknaditi, svim dobrima Ovog i Onog svijeta. Možda je ta situacija njoj samo ispit od Allaha – za što će biti nagrađena, ako se strpi i ako se potčini Allahovoj naredbi. Zato, podsjećamo ženu poput ove da je bolje, i to hiljadu puta, da ostane sa svojim mužem uživajući koliko-toliko u ljubavi i svim pravima kao i pravima njene djece, od pokuđenog razvoda ili potpune uskraćenosti svega toga. Dunjaluk nije vječna kuća, a njegova uživanja su manjkava i prolazna. Vječno uživanje i potpuna sreća su u Džennetu, ne na Zemlji.

Na kraju krajeva, ako bi i bilo tačno to da 129. ajet sure *En-Nisa* zabranjuje višeženstvo – kako to tvrde, jer je kategorički potvrdio da je nemoguće biti pravedan među ženama, onda bi Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ashabima bila obaveza da puste svoje žene odmah nakon objavljivanja ovog ajeta, nakon čega bi se svaki zadovoljio samo sa jednom; ali, oni to nisu učinili. Sačuvaj Allahu od takvog nečega, to jest, od toga da su se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi suprotstavili Allahovoj naredbi kako u ovom, tako i u drugim slučajevima.

Zato je poligamija dozvoljena i mubah sve do nastanka Sudnjeg dana. Posebno onda kada znamo da je od predznaka Sudnjeg dana: "...opstanak žena a smanjenje muškaraca, tako da će na pedeset žena biti samo jedan muškarac." (hadis)²⁵

²⁵ Bilježe ga El-Buhari, Muslim, Tirmizi, Nesai i Ibn-Madže.

Ravnomjerna podjela među ženama

Podjela, *el-kasm*, sa fethom na harfu *qaf* i sukunom na harfu *sin*, u jeziku znači raspodjelu nečega na grupu ljudi. Ali riječ *el-qism*, sa kesrom na *qafu*, je sam udio u nečemu što se dobije nakon podjele, dok je množina te riječi *aqsam*.

U terminologiji pravnika ova riječ podrazumijeva pravdu među suprugama u obitavanju, izdržavanju i ostalim stvarima;²⁶ pravednost – odnosno, pravedna podjela – je obaveza svakom mužu u hrani, stanovanju, odijevanju, obitavanju (to jest, da jednakomprovedu vrijeme kod svake žene), i u drugim materijalnim stvarima, bez pravljenja razlika između bogate i siromašne, ili ugledne i manje ugledne. Ali, ako se poboji da neće biti pravedan i da neće svakoj od njih dati njeno pravo, onda će mu biti haram da se oženi sa više od jedne.²⁷

Prema pretežnom mišljenju u hanefijskom mezhebu, pri izdržavanju je mjerodavno muževo stanje, to jest, bogatstvo ili siromaštvo – bez obzira na materijalno stanje žena. Zbog toga, on mora biti pravičan u tome, što podrazumijeva hranu, piće, odijevanje i stanovanje.

Ako bi postupio suprotno tome, to bi dovelo do razilaženja, mržnje i neprijateljstva među ženama i djecom svake od njih, a oni su djeca jednog čovjeka.

Zato potenciramo nužnost potpune pravednosti u izdržavanju i svim ostalim materijalnim uvjetima. Po našem mišljenju nužno je da se otac mora potruditi da

²⁶ *Komparativni fikh na četiri mezheba*, Međubračni odnosi, (4/213).

²⁷ *Sejjid Sabik, Fikhus-sunne*, (2/98).

prikrije ljubav prema jednoj ženi u odnosu na druge; od muža se traže oštroumnost, mudrost i umijeće kako bi sačuvao sklad porodice i otklonio razilaženja.

Pravnicisu postavili određene uvjete za ravnomjernu podjelu.

Prvi uvjet je razum, jer luda osoba ne može biti pravedna. Ali ako se radi o ludoj ženi, koja je tiha i koja biva unutar kuće ispunjavajući svoj zadatak prema mužu, onda muž snjom može imati normalne odnose; a ako ne, onda ona nema pravo na svoj udio.

Drugi uvjet je da muž mora biti punoljetan.²⁸

Treći uvjet je da žena ne bude neposlušna. Jer, ako je izašla van okvira poslušnosti, onda ona nema pravo na svoj udio, a udio neće biti dokinut u slučaju ako se pojavi prepreka koja sprečava spolni odnos, bez obzira da li se ta prepreka nalazila kod žene (kao što su menstruacija ili impotentnost), jer podjela nužno ne podrazumijeva spolni odnos. A cilj boravka kod svake žene je intimnost, a ne nužni spolni odnos. A ako se muž razboli takvom bolešću da nije sposoban premiještati se od jedne do druge, bit će mu dozvoljeno da boluje kod one sa čijom je pažnjom i liječenjem zadovoljan. Ovo je uzeto iz Poslanikovog, *sallallahu alejhi ve sellem*, sunneta kada ga je zadesila smrtna bolest, pa su mu njegove žene dozvolile da boravi u Aišinoj kući jer su znale za njegovu ljubav prema njoj i zbog njegove želje za tim da ga ona liječi i pazi.

Nije dozvoljeno u potpunosti zapostaviti jednu od žena te ne općiti sa njom pod izgovorom nedostatka ljubavi prema njoj, jer to može biti razlog da ona bude dovedena u smutnju ili razvrat. A ako on ne bude udovoljavao njenim seksualnim potrebama u mjeri koja će očuvati njenu čednost i bračnu neporočnost, neće

²⁸ *Komparativni fikh na četiri mezheba.*

biti moguće ništa drugo osim razvoda – ne bi li joj Allah podario drugog muža boljeg od prethodnog, a njemu dao suprugu koja je njemu bolja od nje.

U pogledu ženinog prava postoji veoma ubjedljivo mišljenje da sa njom muž prespava svaku četvrtu noć, uzimajući u obzir da mu je dozvoljeno oženiti se sa četiri žene. Ovo se pravo odnosi i na onoga koji je oženjen sa jednom ženom. U slučaju da ga od te obaveze okupiraju ibadet ili posao, na njemu je da sa njom spava svaku četvrtu noć, dok one ostale tri noći može provoditi u ibadetu.

Također postoji mišljenje koje je raširenije, i koje smo spomenuli na početku, a glasi da muž mora zadovoljiti seksualne potrebe svake svoje žene u normalnoj mjeri koja će joj sačuvati čednost i biti dovoljna da ne osjeti potrebu za drugim. Neki sljedbenici mišljenja imama Ebu-Hanife smatraju da je obaveza mužu da spolno opći sa svojom ženom s vremena na vrijeme, to jest, onako kako to sudija smatra dovoljnim radi njene čednosti i bračne vjernosti.

Sljedbenici imama Malika smatraju da je zabranjeno mužu namjerno izbjegavati seksualni kontakt sa jednom od supruge kada obitava kod nje, zbog toga što on želi zadržati i sakupiti seksualni potencijal kako bi se više zadovoljio sa onom koju više voli i sa kojom više uživa. Ako bude kod jedne od žena i u sebi osjeti nagon i sposobnost za spolno općenje, zatim to namjerno suzbije da bi sačuvao snagu za ljepšu od nje, bit će grješan. Jer, namjerno je nanio štetu onoj kod koje je boravio te noći, makar se i ne desila ta šteta, ili, ako se ona ne bi ni požalila.

Muž mora biti pravičan prema svojim ženama shodno situaciji – pa, ako se ispostavi da radi danju, boravit će kod njih noću. A bude li radio posao od kojeg zarađuje svoj hljeb noću (kao što je noćni čuvar i sl.), onda će kod njih boraviti po danu, tako da će svaka imati jednu

noć ili dan, ili da svakoj podari dva dana ili dvije noći. Dozvoljeno mu je da, sa njihovim zadovoljstvom, podijeli između svake od njih po sedmicu ili više. Ipak, oko toga postoje pojašnjenja i razilaženja mezheba.²⁹

Mužu je zabranjeno da opći osim sa onom kojoj pripada ta noć; čak mu je zabranjeno da poljubi njenu inoću. Njemu je dozvoljeno da ulazi kod onih žena kojima ne pripada ta noć ili dan zbog nužde, ili da izvrši neku njihovu potrebu, ako one zatrebaju od njega nešto od troškova, ili zbog pažnje prema djeci i drugih nužnih interesa mimo toga.

Sljedbenici imama Ahmeda b. Hanbela tvrde da njegovo obitavanje mora biti podijeljeno na svaku noć; on ne smije više ostati kod druge, osim uz pristanak one kod koje po redoslijedu boravi. On ima pravo da izlazi u noći svake od njih kako bi izvršavao obaveze kao što je obavljanje namaza ili drugih obaveza koje su nužne po običaju. Međutim, nije mu dozvoljeno da napušta kuću jedne do njih bez potrebe više nego to čini u slučaju druge, jer je to nepravda i nanošenje štete prema njoj (osim ako je ona saglasna s time).

Oni dodaju zanimljivo pravilo, a to je da mužu nije dozvoljeno noću ulaziti kod bilo koje druge žene osim kod one kojoj pripada noć, izuzevši slučaj žestokih nepogoda i nedaća – kao što je recimo smrtna bolest, ili da ona druga želi da mu ostavi oporuku, ili u sličnim vanrednim situacijama. Međutim, po danu je dozvoljeno da ulazi kod drugih žena kod kojih po redoslijedu ne obitava kako bi udovoljio njihovim materijalnim potrebama, ali bez predugog zadržavanja. Ako odulji boravak kod njih, nadoknadi će dan njenim inoćama; a ako stupi u spolni odnos sa onom kojoj ne pripada noć, na njemu je da nadoknadi spolni odnos onoj kojoj

²⁹ *Komparativni fikh na četiri mezheba, (4/216).*

je pripadala ta noć (to jest, da sa njom spolno općí, u zamjenu zato što je općio sa drugom). Ovo je suprotno mišljenju sljedbenika imama Šafije.

Kada je riječ o novoj ženi, mi preferiramo mišljenje sljedbenika imama Ebu-Hanife koji smatraju da se ne može dati prednost u obitavanju ni jednoj ženi, niti novoj niti staroj. Isto tako nema razlike između djevojke i udavane, jer ako oženi djevojku kao novu ženu, ili oženi udavanu, početak će noćivati kod djevojke – sedam noći, a kod one koja je udavana – tri noći. Zatim će ostalim ženama nadoknaditi ovaj propušteni period. Jer, to je ono što uvjetuje princip pravednosti prema suprugama. Poslanikov, *sallallahu alejhi ve sellem*, sunnet ukazuje na pravednu raspodjelu među ženama, ali tako što će boravak početi sa novom, a onda isti taj period nadoknaditi svakoj od onih žena sa kojima nije bio tih noći. Ženi je dozvoljeno da se odrekne svog prava na noć u korist svoje inoće za protuvrijednost ili bez nje. Ako se odrekne noći u korist druge, zatim odustane od toga, ona ima na to pravo.³⁰

Majka pravovjernih, Sevdá kćí Zem'atova, je poklonila svoju noć Aiši, i to kada je ostarjela, jer je znala za Poslanikovu, *sallallahu alejhi ve sellem*, ljubav prema njoj. Na ovaj način Sevdá je dala najbolji primjer požrtvovanja, jer se zadovoljila da bude proživljena na Sudnjem danu u društvu Poslanikovih, *sallallahu alejhi ve sellem*, žena. A zar to nije dovoljna blagodat?

Postoji razlika između muževog putovanja iz jednog mjesta u drugo mjesto radi preseljenja, poput onih koji se iseljavaju iz periferija u gradske sredine (kao što su Kairo ili Aleksandrija), ili da u potpunosti emigrira iz države u drugu, ili zbog iskrsllog privremenog putovanja, nakon kojeg će se povratiti u svoju državu gdje mu se nalaze supruge.

³⁰ Ibid., str. 219.

Ako čovjek putuje iz države u drugu u kojoj će ostati zastalno, dužan je da sa sobom – ako je to moguće – povede sve svoje supruge, ili će izvlačenjem odrediti koja će ići s njime, te će je nakon izvjesnog vremena vratiti a povesti drugu, i tako redom.

Ali, ako nije u mogućnosti da ponudi ovo rješenje, onda mu neće preostati ništa drugo osim da se razvede sa onom koju ne želi, a da uzme sa sobom onu koju želi, sve dok se konačno ne nastani na jednom mjestu. Ova situacija ne predstavlja putovanje u njegovom striktnom značenju, već u suštini predstavlja hidžru – iseljenje. Tako u ovom slučaju nije dozvoljeno zapostaviti neke žene, a sa sobom povesti druge, osim ako se sa tim zadovolji svaka od njih – što je možda nemoguće u ovom slučaju. Jer, ona ostavljena žena u potpunosti gubi muža zbog njegovog stalnog preseljenja u drugu državu.³¹

Ali ako se radi o privremenom putovanju zbog trgovine, hadža, rata, liječenja, turizma i sl., mišljenje kojem dajemo prednost jeste da muž mora izvlačenjem birati onu koja će putovati sa njim. Period u kojem će putovati ne ubraja se u noći boravka, što znači da je to udio one koja je izabrana bez obaveze da, nakon povratka, to nadoknadi drugima koje ostaju. A ako žena sama otputuje, ona nema pravo na nadoknadu onoga što je propustila u toku putovanja. Ali, ako sa njim budu putovale sve njegove žene onda će ravnomjerno raspodijeliti noći među njima, kako je to radio u svojoj državi.

I na kraju: da li je dozvoljeno mužu da sastavi supruge na jednom mjestu?

Pravnici smatraju da je – ako se kuća sastoji od većeg broja stambenih jedinica ili spratova sa posebnim

³¹ Ibid., str. 220.

ulazima i sa svim vrstama korisnih površina i instalacija, kupatila, kuhinje, sušionica za veš i sl., a koje su odvojene od ostalih – dozvoljeno čovjeku da spoji svoje žene u ovakvoj kući, makar to bilo bez njihovog pristanka, sve dok postoje uvjeti da svaka od njih stanuje samostalno u odvojenom stanu od drugih.³²

Ali, ako je stan sa jednim ulazom, jednim kupatilom, jednom kuhinjom, a u njemu se nalazi jedna ili više soba, u tom slučaju mužu nije dozvoljeno da sastavi svoje žene u takvom stanu, osim sa prethodnom njihovom dozvolom i zadovoljstvom. Također, ako su svi zajedno na putovanju, pa se smjeste u jednu sobu, šator ili sl. (kao što je na hadžu), u ovom slučaju je čovjeku dozvoljeno da ih, sa ili bez njihovog zadovoljstva, sastavi u slučaju nužde – kao, naprimjer, zbog oskudnosti šatora na Mini i Arefatu.

Sljedbenici imama Malika su donijeli fetvu da je haram mužu spolno općiti s jednom suprugom u prisustvu druge, a ne mekruh. Ova zabrana obuhvata svaku moguću situaciju, bez obzira da li žena sa kojom opći bila otkrivenih stidnih dijelova tijela koji su vidljivi ostalim suprugama ili ne.³³ Mi podržavamo ovo njihovo ispravno mišljenje jer spolni odnos na ovaj način nije pohvalan sa ljudske strane, zbog toga što je to ili vrijeđanje emocija ostalih žena ili buđenje strasti kod druge na ružan način, ili pak stvaranje atmosfere koja će odvesti u mržnju i zamjerke između supruge. Pored toga, time se vrijeđa dostojanstvo i stid one žene s kojom pred drugim ženama muž spolno opći.

Razlog leži u tome što se čovjek razlikuje od nerazumnih životinja zbog toga što ga je Uzvišeni Allah odlikovao razumom, a i zdrava čovjekova priroda ne prihvata da čovjek spolno opći pred očima ostalih mu

³² Ibid., str. 223.

³³ Ibid., str. 224.

žena. Nemoguće je da čak neke životinje, kao što su mačke, imaju spolni odnos ako ima neko da ih gleda ili ako stoji u blizini – pa makar ih i ne vidio! Neka je slavljen Allah, Onaj Koji je sve stvorio i oblik mu dao, a zatim ga uputio.

Mismatramo da je mužu dozvoljeno da nekim ženama pruži više materijalnih sredstava od ostalih ako za takvo nešto postoji opravdanje ili potreba, recimo ako sa njom ima više djece nego sa ostalima. Ako bi, recimo, onoj sa kojom ima petero djece dao šest kifli, a onoj sa kojom ima troje dadne četiri itd., ne bi bio nepravedan. Naprotiv, ovo je sušta pravda, jer svaka osoba dobija svoj udio – po jednu kiflu. Ili, u slučaju da se jedna od njegovih žena razboli teškom bolešću – pri čemu joj je potrebno liječenje koje iziskuje materijalne troškove – ostale žene bi trebale da se zahvale Allahu na poklonjenom zdravlju i da ne zahtijevaju materijalnu nadoknadu u visini potrošenih sredstava za liječenje njihove oboljele sestre (inoće).

* * *

Ako bi žena u bračnom ugovoru čovjeku uvjetovala da se ne smije oženiti na nju, on je dužan da cijeni i poštuje svoju ženu i da se ne ženi na nju osim sa njenim zadovoljstvom i odustajanjem od njenog uvjeta. U vjerodostojnom hadisu stoji: *"Najpreči uvjeti koje treba ispoštovati su oni kojim su učinjeni dopuštenim nečiji spolni organi."* Bilježe ga El-Buhari i Muslim. Značenje hadisa je očigledno, to jest, uvjeti pri sklapanju braka su najpreči da budu ispoštovani i da ih se pridržava.

Šesto poglavlje

Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge

Već smo naglasili da su neprijatelji islama, od same njegove pojave pa do danas, pokušavali da omalovaže i potvore Poslanika koristeći kao argument brojnost njegovih supruge.

Oni tvrde da je Vjerovjesnik zasićivao svoje strasti boraveći u okrilju devet žena!! Ovo su izrekli jevreji Jesriba.³⁴ Na to im je odgovorio Kur'an časni, pojašnjavajući da su to rekli samo zbog ljubomore prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, usprkos tome što je Davudu i Sulejmanu, alejhimus-salam, darovana moć od Uzvišenog Allaha i što je svaki od njih imao nekoliko puta više žena i robinja od Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

Još uvijek zapadni orijentalisti, kao i sekularisti i ljevičari iznutra, gnusno napadaju na ovo časno biće i njegov čisti sunnet, praveći spletke protiv ove vjere. Ipak, Uzvišeni Allah će je sačuvati usprkos njima, sve dok Allah ne naslijedi Zemlju i sve ono što je na njoj.

Također postoje i mnogi drugi koji ne shvataju motive i razloge Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, poligamije.

Svaki čovjek koji bude proučavao bogatu biografiju Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, lahko će otkriti da je neke od tih žena oženio prvenstveno iz pobude ljudskosti, neke je oženio da bi pridobio nečija srca, da bi neke

³⁴ V.: uvodni dio knjige.

ljudske duše učinio dobrima, pripremajući putem tazbinstva i odobrovoljavanja zemlju za blagoslovljenu misiju. Zatim, treba spomenuti njegovu prirodnu potrebu za brakom, jer je i on ljudsko biće, a ne melek. Prije smo napomenuli da je u zakonusvakog poslanika brak bio propisan čak i onima koji se nisu ženili poput Isaa i Jahje, kao i to da se u četiri evanđelja (Indžila) nigdje ne spominje zabrana višeženstva.³⁵

Pa da počnemo sa prvom Poslanikovom ženom, a ona je ugledna Hatidža kći Huvejlidova. U pagansko doba se udala za Hinda b. Nebaša et-Temimija, a zvao se Ebu-Hale. Poslije njegove smrti, oženio ju je Atik b. Abid Mahzumi³⁶; a zatim je i on umro. Ona je bila iz najuglednije kuće među kurejšijskim kućama, i najboljeg porijekla i ugleda. Imala je imovinu koju bi davala ljudima iz njenog naroda kako bi je koristili i trgovali umjesto nje. Kada je čula za povjerljivost Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, poslala je njemu novac da bi otputovao za Šam i trgovao za nju, s tim da će njemu dati duplo više kao nadoknadu koju je davala prijašnjim trgovcima. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je otputovao sa njenim robom Mejserom u Šam. Tamo je i prodavao i kupovao, nakon čega se vratio u Meku sa mnogostrukom zaradom u odnosu na ono što je Hatidža prije zarađivala. Hatidža mu je isplatila duplu nadoknadu za koju su se bili dogovorili. Mejsera je pričao Hatidži koje je mudžize vidio na putovanju, kao što su oblaci koji su mu pravili sjenku, te i to da se jedan sveštenik povjerio Mejseri da će njegov prijatelj saputnik biti Pečat vjerovjesnika, onaj koji je spomenut u prijašnjim knjigama. To je još povećalo njenu naklonost prema njemu, pa mu je poslala svoju prijateljicu Nefisu, kćer Umeje, da mu ponudi brak, a tada je imala četrdeset godina. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je pristao, a bio je u dvadeset i petoj godini života.

³⁵ V.: Prvo poglavlje *Poligamija prije islama*.

³⁶ Ibn-Sa'd, *Tabekatul-kubra*, (4/14).

Hatidža mu je rodila sve sinove i kćeri, osim Ibrahima. Njega mu je rodila koptkinja Marija, robinja koju je Mukavkis poklonio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se nije ženio sa drugom ženom prije Hatidžine smrti u šezdeset i petoj godini života. Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je tada bio prešao pedesetu godinu.

Ako je Poslanik milosti živio bez žene do dvadeset i pete godine, a stanovnici Meke o njemu nisu govorili osim lijepe riječi, i zvali su ga povjerljivim i istinoljubivim, ako su njegova čednost i moralna čistoća bili primjer, što su priznali i najveći idolopoklonici i najljući njegovi neprijatelji, i ako se nakon toga oženio sa Hatidžom koja je bila od njega starija petnaest godina, te se on sa njom zadovoljio sve do njene smrti (to jest, nakon što je imala više od šezdeset godina), možemo se sada zapitati gdje je onda ta njihova tvrdnja u kojoj kažu da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, strastveni ljubavnik i da je težio ka velikom broju žena?!!

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je u tom periodu bio na vrhuncu mladalačke snage, a u to vrijeme nije krenuo putem pozivanja ljudi u islam niti je još bio ponio tešku zadaću islamske misije. Da je bio, kako to tvrde neprijatelji islama, strastveni ljubavnik – pa, mogao je oženiti koju god je htio od žena; poligamija je, kao što smo spomenuli³⁷, prije islama bila raširena u njihovom društvu – bez ikakvih ograničenja ili prepreka, a to se nije ubrajalo u sramote ili zabrane. Ali, zašto to nije učinio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem?!

Zar ovo ne dokazuje da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio više žena nakon toga vremena, zbog mnogo važnijih razloga od zadovoljavanja strasti, usprkos tome što ovo zadovoljavanje nije sramota niti nepristojno u bračnoj zajednici?!

³⁷ V.: Prvo poglavlje *Poligamija prije islama*.

Postoji zatim druga tačka koju treba spomenuti prije nego spomenemo ostale žene; to je da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spominjao svoju ženu Hatidžu poslije njene smrti po svakom dobru i bračnoj odanosti, čak i onda kada je imao devet žena. Naljutio bi se ako bi je neko spomenuo po nečemu lošem, makar to bila i Aiša – njemu najdraža žena. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bi spominjao njene vrijednosti i dobročinstvo, njenu ulogu u njegovom životu i u islamskom pozivu (da'vi), ali je nije zaboravio iako je bila starija i iako je poslije nje oženio devet žena, koje su sigurno bile mlađe od nje, a možda i ljepše.

Da li je moguće za ovakav brak reći da mu je na prvom mjestu cilj bila seksualna strast?! Da li se može i pomisliti nešto poput toga o onome koga je Gospodar moći opisao da je na visokom stepenu morala?!!

Sada ćemo vidjeti uvjete zbog kojih se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio sa drugom ženom, to jest, Sevdom, kćerkom Zem'atovom. U džahilijetu je bila udata za Sekrana b. Amra b. Abduš-Šemsa, koji je ujedno bio njen amidžić. Njih dvoje su primili islam još dok su bili u Meki, pa su učinili drugu hidžru u Abesiniju. Nakon toga su se vratili iz Abesinije pa je Sekran umro u Meki, a njegova žena Sevda je ostala hudovica. Kada joj je prošao iddet, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, joj je ponudio brak, zatim je zaprosio i oženio u Meki, a ona je učinila hidžru sa njim u Medinu.

Ona je bila već u poodmaklim godinama, a nakon izvjesnog vremena, i nakon što se udala za Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, odrekla se svog prava u korist Aiše, pa je rekla onako kako je došlo u jednoj od predaja: "Allahov Poslaniče, tako mi Allaha, nemam ja želje za muškarcima (misleći na to što je ostarjela), nego mi je

želja da budem proživljena na Sudnjem danu sa tvojim ženama." Pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prihvatio njenu ponudu u odricanju u korist Aiše, te ju je ostavio kao svoju ženu sve do njegove smrti.³⁸

Da li je njegov brak sa drugom staricom dokaz u prilog Allahovim i Poslanikovim neprijateljima u njihovim tvrdnjama o njegovom višeženstvu, to jest, da je bilo zbog strasti i ljubavi prema ženama?!! Ili se radilo o njegovoj pažnji i pružanju utočišta jednoj hudovici koja nije imala nikoga od porodice da je zaštititi nakon smrti njenog muža; a nije imala ni imetka, ni mladosti ni ljepote što bi privuklo nekog drugog čovjeka osim Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je oženi. Tako mi Allaha, ovaj brak nije od onih brakova za kojim se žudi, nego je to bila još jedna od obaveza Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, koju je sam sebi stavio na teret.

Ko je njemu sličan da pruži utočište tužnoj hudovici? Ko je njemu sličan da liječi skrhane, oslobađa zatvorenika ili da pomaže u teškim trenucima, a on je taj kojeg je poslao Njegov Gospodar kao milost svjetovima?!!

* * *

Treća njegova supruga je bila Aiša, kći Ebu-Bekra es-Siddika, r.a. Sasvim je prirodno da se čovjek koji radi na polju islama poveže čvrstim vezama sa ljudima na čijim plećima se gradi čvrsta građevina, ljudima pomoću kojih se širi misija islama, i preko kojih se rasprostire na sve strane svijeta. Najbolja veza između Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovih ashaba je bila bračna veza. Zbog toga se Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, oženio sa

³⁸ Ibn-Sa'd, *Tabekatul-kubra*, (8/57). Usporedi sa: Ibn-Esir, *Usdul-gabe fi me'arifeti sahabe*, VII tom.

Aišom, iako je bila malodobna; Zbog toga razloga on se oženio Hafsom, kćerkom Omera b. el-Hattaba, r.a.

Ipak, postoji još jedan razlog zbog kojeg se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio sa Hafsom. Naime, prije njega bila je udata za Hunejsa b. Huzafu es-Sehmija koji je zajedno sa njom primio islam i učinio hidžru u Medinu gdje je – nakon što se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vratio sa Bitke na Uhudu – i umro od zadobijenih rana u njoj.³⁹ Kada joj se završio iddet, Omer je ponudio Ebu-Bekru es-Siddiku da oženi njegovu kćerku Hafsu, ali je Ebu-Bekr šutio – što je naljutilo Omera. Još prije ju je Omer bio ponudio Osmanu b. Affanu, ali je i on odbio. Zato se El-Faruk naljutio kao što se naljutio i na njegovog prijatelja. Nakon toga Omer je došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, žaleći se na njih dvojicu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je umirio Omera i oženio se sa njom iz poštovanja i počasti prema Omeru, kao što je, prije njega, počastio Ebu-Bekra, oženivši njegovu kćerku Aišu. Ono što je podstaklo Ebu-Bekra da ne prihvati brak sa Hafsom jest to što je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je spominje za sebe, a Es-Siddik nije htio da otkrije tajnu Allahovog Poslanika ili da oženi onu koju je namjeravao da oženi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Poznato je da Hafsa nije bila lijepa kao Aiša⁴⁰ ili Safija, ali je mnogo postila i klanjala noćni namaz i voljela je Allaha i Njegovog Poslanika.

Da li je brak u ovom slučaju sa Aišom i Hafsom bio radi višeženstva ili slijeđenja strasti?! Ili je to bilo potreba misije islama (da've), dobijanja naklonosti i jačanja veza između Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i velikana novonastale misije, te zbog samilosti prema ženi šehida,

³⁹ *Usdul-gabe*, (2/147).

⁴⁰ V.: Ibn-Hišam, *Sira*; Imam Zehebi, *Vjerovjesnikova sira*; Ibn-Sa'd, *Tabekatul-kubra*; Ibn-Esir, *Usdul-gabe*.

kao što je Hafsa koja nije imala ni ljepote ni imetka što bi, mimo njega, privuklo nekog drugog da je oženi. Zaista je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, milost od Allaha darovana i blagodat pružena.

* * *

Postoje, također, poznati razlozi zbog kojih se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio sa Zejneбом, kćerkom Huzejme, zvanom Ummul-mesakin. Ona je bila žena njegovog amidžića Ubejde b. Harisa b. Abdul-Mutaliba b. Abdul-Menafa, r.a., koji je poginuo kao šehid na dan Bedra, ostavivši je samu i bez izdržavatelja.

Da li je nagrada za ashaba, amidžića i šehida da se njegova žena ostavi samohranom hudovicom?! Ko će povezati rodbinske veze, nagraditi šehida, poslije njega čuvati njegovu porodicu sa svim vidovima dobra, dobročinstva i milosti, osim iskrenog i povjerljivog, Pečata poslanika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem?!

Da li je moguće da u pozadini ovakvog braka postoji tjelesna želja ili nešto slično?! Ili se radi o dodatnoj obavezi na njegovom vratu?! Zejneba je umrla nekoliko mjeseci nakon što se udala za Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

* * *

Iz istog razloga se dogodio njegov brak sa Ummu Seleme, koja se zvala Hinda, kći Suhejla b. Mugire el-Mahzumija. Njen muž Ebu-Seleme, r.a., je bio ranjen u Bitki na Uhudu, a zatim je ozdravio nakon mjesec dana. Zatim je izašao u manji vojni pohod na Katan, iz kojeg se vratio nakon mjesec dana. Ebu-Selemi, r.a., se tom prilikom rana otvorila, što je prouzrokovalo njegovu smrt, a iza sebe je ostavio Ummu Seleme i mnogo djece.

Kada joj je prošao iddet Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je poslao ponudu sa prošnjom, ali se pravdala da je ostarjela, da ima mnogo djece i da je mnogo ljubomorna. On joj je odgovorio: "Što se tiče tvoje ljubomore koju spominješ – Allah će je otkloniti; to što spominješ tvoje godine – ja sam od tebe stariji; što se tiče tvojih jetima – to je na Allahu i Njegovom Poslaniku."⁴¹, to jest, njenu djecu će paziti Uzvišeni Allah, i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Ovo je bio najvažniji cilj ovog blagoslovljenog braka – zbrinjavanje jetima pored zbrinjavanja ugledne sahabijke, nakon što je ostala hudovica.

I na kraju, ovaj brak je došao kao počast njenom mužu Ebu-Selemi nakon njegove pogibije, zbrinjavajući njegovu hudovicu i njegovu djecu, održavajući rodbinske veze jer je on bio sin Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, tetke po ocu. Gdje je ovdje slijeđenje strasti u braku sa ženom koja je prešla pedesete i koja ima mnogo djece?!!

Što se tiče njegovog braka sa Ummu Habibom, Remlom, kćeri Ebu-Sufjana b. Harba, r.a., on ima svoju posebnu priču koja pojašnjava cilj i njegovu plemenitu namjeru koju je i postigao. Ummu Habiba je bila supruga Ubejdullaha b. Džahša b. Huzejme sa kojim je učinila drugu hidžru u Abesiniju. Tamo je Ubejdullah otpao od islama – da nas Allah sačuva – dok je Ummu Habiba ostala čvrsta u svojoj vjeri usprkos tuđini, usamljenosti i samoći. Nije se mogla vratiti u Meku gdje je bio njen otac Ebu-Sufjan, jedan od prvaka Kurejšija koji je progonio Poslanika i njegove ashabe na najžešće načine; a da se Ummu Habiba, vratila bila bi izložena iskušenju u pogledu svoje vjere i zato ju je morao počastiti i nadomjestiti joj gubitak muža otpadnika koji je kasnije umro u Abesiniji.

⁴¹ Ibn Sa'd, *Tabakatul-kubra*, (7/102); V.: En-Nesai, *Sunen*, Poglavlje o braku, (6/81).

Tako je utješitelj skrhanih i razgovaratelj usamljenih Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poručio abesinskom kralju Nedžašiju (Negusu) – a već je bio primio islam – da ga vjenča sa Ummu Habibom, što je Nedžaši i učinio, zatim ju je ponositu i počašćenu poslao njemu u Medinu nakon što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio hidžru.

Kada je do Ebu-Sufjana doprla vijest o Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, braku sa njegovom kćerkom Ummu Habibom osjetio je radost, a o mužu svoje kćerke – čiji je još uvijek bio neprijatelj – sa veseljem je rekao: "On je poput dromedara plemenitog roda kojeg ne treba udarati po nosu."⁴² Što znači da ljudi slični Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, ne bivaju odbijeni da budu zetovi, a on je dostojan svake djevojke i plemenit, i svako bi se pleme ponosilo da uda svoje kćeri za njega.

Ebu-Sufjan je to rekao usprkos tome što je bio idolopoklonik i neprijatelj islama u tom vremenu, ali on se kao otac nije dao prevariti jer je njegova kći bila udata za najveličanstveniju i najčasniju osobu.

Allah, Uzvišena je Njegova moć, je htio da dani prolaze i da Ebu-Sufjan dođe u Medinu u pokušaju da odvrati Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, od napada na Meku, jer su mušrici prekinuli mirovni ugovor tako što su napali njegove saveznike iz plemena Huza'a, pa su ih ubili u časnom gradu i u svetim mjesecima.

Ebu-Sufjan nije našao nikakvo rješenje kada su uglednici među ashabima odbili da posreduju između njega i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, osim da ode kući svoje kćerke, ali je bio iznenađen postupkom svoje

⁴² Ibn-Sa'd, *Tabekatul-kubra*, (8/109). Ovo je arapska izreka od njihovih običaja kada su puštali mužjaka deve da oplodi devu, ali ako bi bio bolestan ili bi imao neku drugu smetnju, udarili bi ga kopljem ili štapom po njušci, dok su rasne mužjake puštali da oplodi devu bez udaranja.

kćerke kada je savila postelju ne dozvolivši mu da se spusti na nju u tako teškom položaju i situaciji. On ju je upitao: "Tako mi Allaha kćeri, ne znam jesi li uklonila postelju od mene ili si mene spriječila da se spustim na nju?" Oštro mu je odgovorila: "Ovo je Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, postelja, a ti si čovjek idolopoklonik!"

Allahu dragi, to je pravo uvjerenje, čvrsto i stabilno – poput velikih planina usađeno u srce Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, žene, sa kojim se suprotstavila svome ocu iz čije je kičme izašla; to je ispravni iman koji čini Allaha, a zatim i Njegovog Poslanika muslimanu dražima od majke, oca, sina i brata.

Da li je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, trebao da pusti i zapostavi ovako veličanstvenu osobu kao što je Ummu Habiba da bude izgubljena između muža otpadnika i oca okorjelog nevjernika?!

A ko je drugi osim Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je preči da je počasti utočištem i da je nagradi za njenu strpljivost, stabilnost i borbu na putu njenog uvjerenja i misije. Pa ko bi bio dostajan kćerke uglednika Kurejšija osim taj prvak prvih i posljednjih naroda?!!

* * *

I tako smo došli do priče o njegovoj ženidbi sa Zejnebom, kćerkom Džahša el-Esedija, koja je ujedno bila kćerka njegove tetke po ocu Umejme, kćeri Abdul-Mutaliba b. Hišama b. Abdul-Menafa. To znači da je bila iz najcjenjenije i najčasnije kuće među Kurejšijama, kao i najboljeg porijekla i od čestite majke, a prenosi se da je bila izuzetno lijepa. Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao do nje ponudu za prošnju, njena porodica je mislila da je želi za sebe, ali su se iznenadili kada su saznali da je prosi za Zejda b. Harisa. Zejd, r.a., je u

pagansko doba bio rob, pa se njegova sudbina okončala kod povjerljivog i uglednog poslanika Muhammeda b. Abdullaha, sallallahu alejhi ve sellem, koji je njegovo utočište učinio čestitim; njegovi osjećaji i pažnja prema Zejdu su bili toliki da mu je Zejd dao prednost nad svojim ocem i amidžom onda kada mu je dao da bira između ostanka kod njega, ili odlaska sa njegovim ocem i amidžom – kada su ga pronašli, došavši iz svojih dalekih krajeva. Tu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, njih pozvao za svjedoke kada je rekao: *"Zejd je moj posinak kojeg naslijedujem i koji će me naslijediti."* Njegov pravi otac se time zadovoljio, to jest, složio se da ostane kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Usprkos tome što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio Zejda i uzeo ga za posinka, a islam je usvajanje zabranio te je Zejd povratio svoje prvobitno ime i svoju nekadašnju slobodu, porodica Džahš nije prihvatila da za njega uda svoju kćerku, koju su smatrali jednom od kurejšijskih djevojaka koja može praviti konkurenciju ostalima, i za koju bi se svaki mladić borio da je dobije za ženu. Uzvišeni Allah je htio da se ovaj brak desi radi velike mudrosti i radi viših ciljeva.

Prvo: Da se poruši hvalisanje porijeklom, a da se utvrdi vječno i pravedno pravilo: **"Kod Allaha je među vama najplemenitiji onaj koji ga se najviše boji"**, a ne onaj koji je najbogatiji među vama, najboljeg porijekla ili ugleda. Zato su objavljene riječi Uzvišenog Allaha:

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا﴾

"Ni vjernik ni vjernica nemaju izbora da, kada Allah i Poslanik Njegov nešto odrede, po svom nahodanju postupe. A ko Allaha i Njegova Poslanika ne posluša, taj je sigurno skrenuo s Pravog puta." (sura El-Ahzab, 36. ajet)

Odmah nakon objavljivanja ovog plemenitog ajeta Abdullah b. Džahš i njegova sestra Zejneb su znali da im ništa drugo ne preostaje osim pokornosti Allahu i Njegovom Poslaniku. Na to je Abdullah rekao svom daidžiću Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: "Naredi mi šta hoćeš!", pa ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, udao za Zejda b. Harisa.

Poslanikove supruge

Usprkos tome što je brak bio već sklopljen, Zejneba je iskazivala neposlušnost Zejdu, uzdižući se iznad njega zbog svog porijekla i ugleda sve dok to nije dosadilo Zejdu, r.a. Nakon toga je otišao kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, tražeći od njega dozvolu da se razvede od nje jer je život sa njom bio nepodnošljiv; Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, mu je naredio da se boji Allaha i da zadrži svoju ženu, te da je ne pušta.

U tom vremenu je Uzvišeni Allah svome Poslaniku predskazao šta će se dogoditi, to jest, da će Zejd pustiti Zejnebu, a zatim će Uzvišeni Allah Svog povjerljivog Poslanika oženiti sa njom. Tako je bilo da bi porušio princip uzimanja posinaka, što je bilo naširoko poznato u paganskom dobu; to znači da je pravednije i pravilnije da svaki sin bude pripisan svom istinskom ocu, a ne onome koji ga je posinio. Ako je islam zauvijek zabranio da se otac oženi sa ženom svoga sina, onda nije takav slučaj kada se radi o posinku. Jer on, ustvari, nije njegov sin, niti mu to može biti.

Zatim su objavljene riječi Uzvišenog Allaha:

﴿وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾

"A kada ti reče onome kome je Allah bio blagodaran, i kome si i ti bio blagodaran: 'Zadrži ženu svoju i boj se Allaha!', u sebi si skrivao ono što će Allah objelodaniti i ljudi si se bojao – a preče je da se Allaha bojiš. I pošto je Zejd s njom živio i od nje se razveo, Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustručavali više da se žene ženama posinaka svojih kada se oni od njih razvedu. A Allahova odredba je izvršiva!" (sura El-Ahzab, 37. ajet)

Najbolje tumačenje ovog plemenitog ajeta, i najbliže onome što pristaje uzvišenom, časnom i uglednom položaju vjerovjesništva, i kategoričnoj nepogrješivosti vjerovjesnikâ, salavatullahi we selamuhu alejhim, su riječi imama Alije b. Husejna b. Alije b. Ebi-Taliba poznatog po imenu Zejnul-Abidin, rahimehullah. On prenosi predaju u kojoj se kaže: "Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, je bilo objavljeno da će Zejd pustiti Zejnebu, a da će Allah udati nju za Svog Poslanika. Pa kada se Zejd požalio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na uvrede svoje žene, da mu nije poslušna, i obznanio mu da hoće da je pusti, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu je uljudno i u vidu savjeta rekao: ﴿... أَنْكِ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ...﴾" **Boj se Allaha i zadrži svoju ženu**", a znao je da će je Zejd

pustiti i da će je on poslije njega oženiti. To je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sakrio u sebi i nije htio da mu naredi razvod sa njom, pa ga je Uzvišeni Allah ukorio zbog bojazni od ljudi u nečemu što mu je Allah dozvolio.

O njegovim riječima Zejdu: **"Zadrži svoju ženu"**, sa znanjem da će je pustiti i to da je Allah preči da se od Njega boji u svemu, naši učenjaci kažu: "Ovo je najbolje što je rečeno u tumačenju ovog ajeta i ovo je stav provjerenih mufesira i velikih učenjaka kao što je Ez-Zuhri, Bekr b. 'Ala Kušejri i Ebu-Bekr b. el-Arebi i drugih.⁴³ Imam Ibn-Kesir, rahimehullah, je odbio sve druge predaje koje nisu u skladu s nepogrješivošću poslanikâ i visokom položaju vjerovjesništva jer su lažne, ili one čiji nizovi prenosilaca i značenje nisu vjerodostojni.⁴⁴

Komentirajući pagansku predaju koja pojašnjava obraćanje Uzvišenog Allaha Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: **"U sebi si skrivao ono što će Allah objelodaniti i ljudi si se bojao, a preče je da se Allaha bojiš"**, u kojoj se kaže da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krio naklonost prema Zejnebi, imam Kurtubi kaže: "Ove riječi potiču od onoga koji ne poznaje nepogrješivost Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u ovome i sličnim postupcima ili omalovažava njegovu ličnost. Tirmizi u "Nevadirul-usul" kaže: "Alija b. Husejn je došao sa ovim iz riznice znanja, kao draguljem od dragulja, ili biserom od bisera. Jer, Uzvišeni Allah, ga je grdio radi toga što mu je dao na znanje da će ona biti jedna od njegovih žena, pa kako je onda poslije toga mogao to reći Zejdu **"...Zadrži svoju ženu"**, to jest, pa te

⁴³ El-Kurtubi, *Tefsir*, (8/5272).

⁴⁴ Ibn-Kesir, *Tefsir časnog Kurana*, (3/460).

je obuzeo strah od ljudi da ne bi rekli: "Oženio je ženu svog sina", a **"Allah je preči da ga se bojiš."**

Nehhas je rekao: "Neki učenjaci kažu: 'Ovo nije Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, greška, jer mu nije naređeno pokajanje niti traženje oprost za to – nešto može da ne bude greška, ali da postoji nešto ispravnije od njega; Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je prikrrio to u sebi zbog bojazni da ljudi ne budu dovedeni u kušnju.'"⁴⁵

Zaključak svega toga jeste da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio Zejnebu bint Džahš nakon što ju je Zejd b. Haris pustio, po naredbi Uzvišenog Allaha, jer ju je On udao za njega direktno, bez posrednika, kako bi time zauvijek porušio princip uzimanja posinaka; kao i to da se očevi ne bi ustručavali od ženidbe puštenim ženama njihovih posinaka, koji ustvari nisu njihovi sinovi. Zejneba je bila kći Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, tetke po ocu; odgajana je pod njegovim nadzorom; da je on imao prema njoj želju, mogao je to učiniti od samog početka, a ne bi je – prije svih tih događaja – udao lično za Zejda.

Najjače što je rečeno u pobijanju tvrdnji licemjera u pogledu značenja ovog ajeta jeste ono što je rekao Muhammed el-Gazali:

"Oni kažu da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zbog bojazni od ljudi, skrivao u sebi svoju naklonost prema Zejnebi, jer ga je – kako to oni tvrde – Allah pokudio radi njegove šutnje i neiskazivanja te želje. Kažemo: 'Da li je moralni princip da, ako čovjek zavoli neku ženu, to javno obznani među ljudima? Posebno ako se radi o čovjeku koji ima devijantne emocije prema tuđoj ženi?! Da li će Uzvišeni Allah grditi čovjeka ako je zavolio tuđu ženu,

⁴⁵ El-Kurtubi, *Tefsir*, (8/5273).

zatim to sakrio u sebi?! Da li bi mu povećalo ugled ako bi o njoj sastavljao ljubavne pjesme?! Allaha mi, bilo bi suludo tako razmišljati! Ovo je ludost pojedinih ljudi koji tumaraju u gafletu, a žele na ovaj način tumačiti Kur'an.

Uzvišeni Allah nikoga neće grditi zbog prikrivene ljubavi. Ono što je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, prikrrio u sebi jeste njegovo nezadovoljstvo ovim brakom koji mu je naredio Uzvišeni Allah, odgađanje Allahove naredbe ili strah od toga šta će ljudi reći kada vide da princip uzimanja posinaka u tom trenutku biva srušen.

Uzvišeni Allah je pojasnio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da nikakve pretpostavke ne mogu obesnažiti Allahovu naredbu, da se najviša naredba ne može izbjeći i da joj se mora pokoriti, kao što je bio slučaj sa poslanicima koji su prije njega bili. Zatim je, poslije 37. ajeta, objavio i druge ajete koji potvrđuju ovo značenje:

﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ۝ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾

"Vjerovjesniku nije teško da čini ono što mu Allah odredi jer takav je bio Allahov propis i za one koji su prije bili i nestali, a Allahova zapovijed je odredba konačna.

Za one koji su Allahove poslanice dostavljali i od Njega strahovali, i koji se nikoga, osim Allaha, nisu bojali. – A dovoljno je to što će pred Allahom račun polagati!" (sura El-Ahzab, 38-39. ajet)

Šejh El-Gazali kaže: "Kada je čovjekovo srce smireno, onda ćeš mu reći da se ne boji nikoga osim Allaha, ali

tako mu se nećeš obratiti dok je u toku činjenja nekog grijeha, nego mu upućuješ takve riječi dok čini kakvo veliko dobro djelo koje oponira naslijeđenim običajima. Vanjski smisao ovih ajeta ukazuje na to da Uzvišeni Allah, ne podstiče Poslanika na ljubav prema ženi, nego na poništavanje ružnog običaja kojeg su se ljudi držali, to jest, običaja uzimanja posinaka. A od njega je zahtijevao da se potčini tom propisu, zbog čega je Allah nakon toga odmah rekao, rušeći sistem uzimanja posinaka:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ
وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾

"Muhammed nije otac nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik, a Allah sve dobro zna." (sura El-Ahzab, 40. ajet)"⁴⁶

Što se tiče Safije, kćeri Huzejja b. Ahtaba, jevrejskog vođe, ona je bila među zarobljenima poslije pada Hajbera. Njen otac, brat i muž su bili ubijeni tokom bitke, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem – zbog pažnje i milosti prema njoj – dao joj je na izbor da bude oslobođena i da se pridruži svom narodu, ako će ostati na judaizmu; ili, da se uda za njega, ako primi islam. Ona mu reče: "Allahov Poslaniče, priželjkivala sam islam i povjerovala u tebe prije nego što si me pozvao, pa si mi dao da biram između nevjerstva i islama. Uzvišeni Allah i Njegov Poslanik su mi draži od oslobađanja i povratka mom narodu." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ju je oženio, a njeno oslobađanje učinio njenim mehrom.⁴⁷

Očito je bilo da kćerku prvaka jevreja ne može oženiti osim onaj koji nadmašuje njenog oca po položaju

⁴⁶ Muhammed el-Gazali, *Fikhus-sire*, str. 439.

i ugledu, a to je prvak sve Ademove djece – Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Međutim, nije ni shvatljivo niti prihvatljivo da ova jadnica bude, nakon što je živjela ponosito i u izobilju, ostavljena nekome ko se prema njoj neće lijepo ophoditi ili će je udarati po licu.

Ovu predaju potvrđuje druga predaja od Dihjeta Kelbija, r.a., da je rekao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: "Daj mi jednu robinju od jevrejskih djevojaka." Pa mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Idi i izaberi sebi djevojku.*" Pa je otišao i izabrao Safiju, a kada su to vidjeli ashabi rekoše: "Allahov Poslaniče, ona je uglednica Benu-Kurejze i Benu-Nadir, ne odgovara nikome osim tebi." Radi toga ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i oženio."⁴⁸

Sličan razlog je bio da se Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, oženio sa Džuvejrijom, kćerkom Harisa b. Dirara, vođe Benu-Mustalik. Njen otac se borio protiv muslimana, ali je bio pogođen porazom koji je mogao da prouzrokuje nestanak njegovog plemena ili njihovog uklanjanja za sva vremena. Stotine pripadnika plemena Benu-Mustalik su pali u zarobljeništvo. Među njima je bila i Džuvejrija, kći Harisova, pa mu je došla i rekla: "Allahov Poslaniče, ja sam Džuvejrija, kći Harisova, vođe njegovog naroda. Pogodilo me je ono što već znaš, (misleći na zarobljeništvo i poniženje) te sam dodijeljena Sabitu b. Kajsu. On mi je ponudio da se otkupim za devet oka, pa mi pomози da se oslobodim (žali se Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kako bi joj pomogao u tome). Pa joj je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "*Ili, bolje od toga?*" A ona ga upita: "A šta to?" On reče: "Da

⁴⁷ Ibn-Sa'd, *Tabekatul-kubra*, (8/138-148).

⁴⁸ Ibn-Esir, *Usdul-gabe*, (7/169).

dam tvoj otkup i da te oženim." "Da, Allahov Poslaniče.", reče ona. On reče: "Učinit ću to." Nakon toga se vijest proširila među ashabima, koji rekoše: "Zar Poslanikova tazbina da bude u ropstvu?!" Na taj način ljudi počеше oslobađati one koji su bili kod njih u ropstvu od Benu-Mustalika, sve dok nisu bili svi oslobođeni.

Aiša kaže: "Zbog braka Džuvejrije sa Poslanikom oslobođeno je stotinu porodica. Ne znam ni jednu ženu koja je donijela svom narodu veću korist od Džuvejrije."⁴⁹i: "Nakon toga je njen narod primio islam."⁵⁰

Tako je ovaj brak bio u prilog i korist islama i muslimana na sve moguće načine. Ali nije bio zarad višeženstva – kako to već tvrde neznalice, ili kako to hoće da razglase licemjeri i orijentalisti!

Da je razlog ženidbi bila želja za ljepoticama, Uzvišeni Allah mu ne bi objavio zabranu o braku, tako da bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostao slobodan da se ženi koliko hoće, ili da pušta one koje ne želi.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je umro, a ostavio je devet žena; Hatidža i Zejneba, kći Huzejmina, su bile već umrle prije njega – a svima njima je bio dobar muž i životni saputnik. Istinu je rekao Gospodar moći:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾

"A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali."
(sura El-Enbija, 107. ajet)

⁴⁹ Ibid., (7/57).

⁵⁰ Ibn-Hišam, *Sira*, (2/294).

Sedmo poglavlje

O poligamiji su rekli

Šejh Mahmud Šeltut, nekadašnji šejh El-Azhara, pozivao je sposobne mladiće da se žene sa više od jedne žene. Tako da je, u vrijeme kada je on preuzeo upravu nad El-Azharom, odraslih djevojaka za brak bilo tri puta više nego muškaraca. Šejh Šeltut je smatrao obavezom da se svaki muškarac oženi sa tri djevojke, kako bi se Egipat zauvijek riješio problema usjedjelica. Ali, po prirodi događanja, uzdigla se velika buka; pobornici zapadnjačke kulture su se uzdigli protiv velikog alima, ali je ostao nepokolebljiv poput velikog brda, tako da nikada nije popustio njihovom uraganu – kao što to čine mnogi u našem teškom vremenu!!

* * *

Jedan od voditelja velikih svjetskih televizijskih kompanija je upitao pisca Enisa Mensura: **"Šta misliš o poligamiji?"** Enis je odgovorio: **"Ako imam pravo na mišljenje, onda je čovjekovo pravo da ima djece bez ograničenja; nije bitno da li će biti od jedne žene ili više... On je slobodan."**

Postavljeno je i pitanje: **"Zar ne vidiš da zastupaš jedan drevni stav čija je vrijednost zaostala, a čitav svijet se protivi velikom broju djece i poligamiji?"** (misleći na neislamski svijet).

Enis Mensur odgovara pa kaže: **"Ti si me pitao**

privatno, a ovo je moje privatno mišljenje; ali, da budem jasniji, ja se protivim ograničavanju poroda i broja djece. Nas je bilo jedanaestero djece, a ja sam bio deveti po redu, ja sam protiv da se čovjek zadovolji sa jednom ženom. Moj otac je oženio dvije žene, a ja sam dijete od druge žene, i zastupam princip slobodnog izbora.”⁵¹

* * *

Doktor Ahmed Šelebi, profesor Islamske kulture i istorije na Fakultetu "Darul-ulum", Kairski univerzitet, kaže:

”Orijentalisti uzvikuju da poligamija nije prihvatljiva u islamu. Ali, ko je njih uzeo za mjerilo po kojem ćemo se mjeriti? Zapad je dozvolio da čovjek ima više ljubavnica, ili više svodnica, što znači na milione vanbračne djece. Ali nema sumnje da je višeženstvo časnije i čišće od toga da čovjek ima više ljubavnica, jer ljubavnica niti ima djecu niti prava, dok višeženstvo pomaže ženama više nego što im može naštetiti. One se mogu usprotiviti poligamiji ako se sve dogovore da se ne udaju za oženjene muškarce. Ali one to čine zbog svoje potrebe, jer je to bolje nego da ostare neudate.”⁵²

* * *

Prof. dr. Fethija Nibravi, profesorica na Fakultetu islamskih nauka na El-Azharu, kaže:

”Muslimanka ne može odbijati i mrziti višeženstvo, to ukazuje na njen slabi odgoj i slabost imana. Muslimanke se

⁵¹ Enis Mensur, *Ukradeni trenuci*, str. 6.

⁵² *Orijentalizam – njegova historija i ciljevi*, Biblioteka 'Egipatski napredak', str. 69.

u vrijeme vjerovjesništva nisu usprotivile poligamiji, iako žena po svojoj prirodi bježi od poligamije. Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, žene su bile ljubomorne među sobom. Ali se stanje stabiliziralo i okolina je prihvatila poligamiju jer je vjera naložila tako nešto, a to je jednom riječju od Allaha.

Ni jedna žena nema pravo da se buni protiv poligamije ako je njen muž sposoban da izdržava nju i njenu djecu, da je pazi i da bude pravedan prema njoj i prema novoj ženi. Da li je bolje da brak bude halal i objelodanjen ili ćemo i ta vrata zatvoriti pred muškarcima, čime ćemo ih prisiliti na haram? Na nama je da cijenimo muškarca koji odabere poligamiju jer je on musliman koji se boji Allaha.

Ipak, ono što mi se ne sviđa kod mnogih muškaraca koji su se oženili sa drugom jeste da su to učinili, i da još uvijek drže u tajnosti. Usprkos tome što je njihov brak zakonski, oni se zbog toga stide pred ljudima. Razlog tome je što se u našim odgojnim metodama druga žena naziva "štetom", "propašću" ili "nedaćom", čemu pomažu neka medijska sredstva i pojedina razmišljanja uvežena svana."

Ona dodaje: "Ja poznajem pojedine svoje prijateljice koje su se udale kao druge žene što su prihvatile na početku, ali su htjele da ovladaju nad muževima. Neke od njih su tražile od svojih muževa da puste prvu ženu. Da li je ovo logično, da li je ovo razumno? Na veliku žalost, naša sredina pati od velikih potresa koji se mogu primijetiti kada je riječ o poligamiji, ali potvrđujem da se oni nalaze i u mnogim drugim aspektima našeg života."

* * *

Dr. Nadija Hašim, prof. fikha na Univerzitetu El-Azhar, kaže:

"Ja na ovu temu gledam sa šerijatskog aspekta. Da li

je cilj časnog ajeta u kojem Uzvišeni Allah kaže:

﴿...فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ﴾

"Onda se ženite onim ženama koje su vam dopuštene, sa po dvije, sa po tri i sa po četiri!" (sura En-Nisa, 3. ajet) opća dozvola ili je naredba ograničena i uvjetovana šerijatskim ograničenjima?

Pravnici koji su rekli da se radi o općem pravilu višeženstva, kažu da je ono dopušteno, čak i ako za to nema nužde koja to nalaže. Među pravnicima ima onih koji su rekli da je ova dozvola ograničena sa potrebom ili nuždom: kao da žena bude bolesna, sterilna ili da čovjeku ne bude dovoljna jedna žena. Nužda može biti povećani broj žena u odnosu na muškarce u jednom društvu. Neke od statistika potvrđuju da je u Egiptu trinaest miliona djevojaka u periodu sposobnih za brak. Među njima se nalazi i četiri miliona onih koje su prešle tridesetu godinu života. Moje mišljenje je da je ovo nužno stanje koje nalaže poligamiju; jer, ako se muškarci ne budu ženili sa više žena, to znači da će pola djevojaka u društvu ostati neudate i izložene iskušenju."

Dr. Nadija Hašim dalje kaže: "Čovjek ima pravo da se ženi, bez obzira da li njegova prva žena bila zadovoljna ili ne; bračni ugovor je u njegovim rukama, tako da ima pravo postupati kako hoće, osim u slučaju ako je njegova prva žena postavila uvjet kod bračnog ugovora da se ne ženi sa drugom."

I kaže: "Žene u našim društvima odbijaju poligamiju, bez obzira da li bile obrazovane ili ne, bogate ili siromašne, iz grada ili sa sela, pobožne ili nepobožne, ali sve kao proizvod utemeljenja loših običaja, slabljenja vjerske svijesti i zbog utjecaja zapadnih ideja. Zato te

žene u našem društvu odbijaju višeženstvo, smatrajući ga nepravdom prema ženi, dok Šerijat kaže da svaki običaj koji se ne sukobljava sa Šerijatom jeste nemjerodavan običaj. Isti je slučaj i zbog slabljenja vjerske svijesti što dovodi ženu do tog stepena nepodnošljivosti višeženstva. Jer, da muslimanka poznaje vjeru ona bi znala da ne može spriječiti svog muža od druge žene, sve dok njoj pruža njena prava. Ali, zbog obrazovanja žena i preovladavanja sekularističkih razmišljanja, i onoga što nazivaju "oslobađanjem žene", nametnuli su ženi tezu da je poligamija rušenje njene časti, što je velika greška."⁵³

* * *

⁵³ Novine "Muslimun", 6/6/1997. godine

Šejh Muhammed el-Gazali

On kaže: "Život ima svoje civilizacijske i ekonomske nepromjenljive zakonitosti koje se nužno nameću ljudima i koje oni spoznaju – pa se pripreme za njih, ili ih ne prepoznaju – a među njima se pojave njihove posljedice. Čovjekova veza sa više žena je nešto što diktiraju društvene prilike, a to zanemarivati predstavlja neuspjao pokušaj suprotstavljanja činjeničnom stanju; jer, brojčano stanje među muškarcima i ženama je ili jednako ili prevladava na jednoj strani.

Ako je jednako, ili je broj žena manji, višeženstvo mora nestati u trenutku, jer će čovjekova priroda sama po sebi nametnuti uravnotežnu podjelu – a svaki čovjek će se zadovoljiti sa onim što posjeduje, milom ili silom. Ali, ako je broj žena veći od broja muškaraca, preostaje nam jedna od tri stvari:

- 1– Da jednom broju žena uskratimo brak do smrti.
- 2– Ili, da dozvolimo druženje sa ljubavnicama i da dozvolimo grijeh bluda.
- 3– Ili, da dozvolimo poligamiju.

Mislimo da žena više nego muškarac odbija da joj bude uskraćen brak, kao što odbija postelju razvrata i neposlušnosti Allahu.

Tako joj ne preostaje ništa drugo nego da se udruži sa drugim ženama u okrilju jednog čovjeka i da se njena djeca nazivaju po njemu; tako poslije toga neće ostati mjesta da se ne prizna princip poligamije na koju islam poziva.

Zatim, moramo znati da postoji razlika između

muškaraca u tjelesnim čulima. Pojedincima je dato zdravlje, seksualni potencijal i lagodan život, što nekom drugom nije darovano. Izjednačavati hladnokrvnog i bezosjećajnog muškarca i onoga koji je erektički potencijalan i seksualno sposoban je nešto što je daleko od pravednosti. Zar ćemo onome ko ima veliki apetit zabraniti da konzumira veće količine hrane, dok ćemo to dopustiti onima koji nemaju takve potrebe?! Ovo je sličan primjer. Zatim, druga mudrost jeste da žena može da bude slabašna i bolesna, ili da je sterilna i ostarjela, pa zar će biti napuštena samo zbog ovih razloga?!

Na osnovu stare bračne zajednice između njih dvoje njeno je pravo da ostane u okrilju svog muža, a da pored nje dođe druga žena koja će obavljati bračnu funkciju umjesto nje na savršeni i potpuniji način.

Pored mnogobrojnih opravdanja za višeženstvo, islam, vjera koja to dozvoljava, odbija u bilo kojem slučaju da bude samo sa ciljem zadovoljavanja strastvenih požuda nekih muškaraca i njihove težnje za uživanjem i dominacijom; "ne mogu se imati i pare i jare", jer mala uživanja za sobom povlače velike obaveze.

Zato je u slučaju poligamije obavezno uvjerenje da će se biti pravedno sa ženama, što i održava ovaj sistem.

Ali, ako čovjek učini nepravdu sebi, svojoj djeci ili svojim ženama, onda mu se neće dozvoliti brak sa više žena.

Onaj ko se želi oženiti sa više žena mora biti sposoban na pravično izdržavanje svake porodice. Ako je Zakonodavac nemogućnost izdržavanja učinio razlogom da se čovjek oženi sa jednom, onda će biti preče da mu se ne dozvoli da oženi drugu.

Zakonodavac savjetuje neoženjenim mladićima post sve dok ne budu sposobni za brak, dok onima koji nisu u stanju oženiti nijednu preporučuje – suzdržanost.

On kaže:

﴿...وَلَيْسْتَغْفِرَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ...﴾

"I neka se suzdrže oni koji nemaju mogućnosti da se ožene, dok im Allah iz obilja Svoga ne pomogne!"
(sura En-Nur, 33. ajet)

Kakav je onda slučaj sa onim koji ima jednu ženu? On je preči da se strpi i da se suzdrži. Veći broj žena, po prirodi, znači i veći broj djece, a islam nalaže pravednost prema djeci u odgoju, pažnji, plemenitosti i životnim sredstvima, bez obzira što nisu od jedne majke. Otac ne smije dozvoliti da njegove emocije budu naklonjene jednima mimo drugih; isto tako, islam nalaže i pravednost u odnosu prema ženama.

Iako je nemoguće da čovjek kontrolira svoje unutarnje emocije, postoje načini i sredstva sa kojima ih čovjek može postaviti u određene zakonske okvire, tako da svoje postupke pravedno izvaga i da se boji Allaha u onome što mu je povjerio da čuva od porodice i imetka.

Ovo su granice pravde koje je Allah propisao da idu uporedo s poligamijom. Onaj ko može da ponese obaveze poligamije, neka se ženi sa dvije, tri ili četiri žene, a ako ne može, neka se onda zadovolji sa jedinom svojom družicom.

﴿...وَفَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً...﴾

"A ako strahujete da nećete pravedni biti, onda samo jednom." (sura En-Nisa, 3. ajet)

Čitao sam neke novinarske članke u kojima se pojedini pisci protive principu poligamije. Kako to da muškarci mogu imati više žena, a žene ne mogu imati više muževa?! Sagledao sam stanje većine njih te sam došao do zaključka da se uglavnom radi o svodnicima, razvratnicima i onima koji se zadovoljavaju širenjem nemorala i razvrata u svojim porodicama. Začudio sam se što oni žive u svijetu razvrata, a bune se protiv podizanja porodičnih građevina sagrađenih na čednosti.

Odgovor na ovo jedno pitanje jeste to da je vrhunski cilj spajanja dva spola izgradnja porodice, kao i odgoj djece u čistoj porodičnoj atmosferi. Ali, ovo se sigurno neće dogoditi sa ženom koju oplodi nekoliko muškaraca i koji se neizmjenično mijenjaju nad njom, dok ni jedan ne zna kome pripada dijete.

Zatim, njena uloga u ovom slučaju bila bi kao uloga objekta u odnosu na subjekat te kao onoga koji nosi teret i koji biva vođen, u odnosu na onoga koji ima vodeću ulogu i koji tovari teret na druge. Možeš zamisliti lokomotivu koja vuče četiri vagona, ali ne možeš zamisliti da jedan vagon vuče četiri lokomotive. Nijekanje prirode stvari jeste sumnja u to da su muškarci nadređeni ženama i da su njihovi staratelji.

Zaista je žalosno što neuki ljudi žele srušiti ove sistemske osnove i granice i ući u poligamiju bez svijesti o pravednosti među ženama, nego samo kroz želju za zadovoljavanjem svojih strasti, makar to prouzrokovalo propast i očiglednu nepravdu.

Ponekad čovjek ne može da sam sebe izdržava, ali on opet teži da se ženi. Ponekad nije sposoban da izdržava ni jednu ženu, a opet želi drugu.

Neki sebi dopuštaju toliko da jednom broju djece daju pravo obrazovanja dok druge zapostavljaju; ili, žene se sa drugom u želji da prvu zapostave ili da je ostave, kao da nije ni udata ni puštena.

Možda će se naći ljudi koji su sposobni na spolni odnos sa četiri žene i mogu izdržavati sinove i kćeri koje dobiju sa njima, ali i pored te mogućnosti oni prose za spolni snošaj od bezvrijednih bludnica. Koji je to lijek za ovaj nered? Da li će zabrana poligamije riješiti ovu bolest? Nikada! Ograničavanje ili sprečavanje dozvoljenog nije nešto što je bilo nemoguće u islamskoj zakonodavnoj politici. Ali, da islam nije dao svoje mišljenje o poligamiji, nama bi bilo dozvoljeno da govorimo po svom nahođenju pa da kažemo da je dozvoljena, kako bismo sačuvali opći interes koji smo pojasnili na početku ove knjige.

Međutim, priznavanje jednog pravila je jedno, a zloupotreba toga pravila je nešto drugo.

Kada zakonodavstvo dođe na red da uspostavi ova pravila očuvanja opće koristi u našim društvima i da ispravi iskrivljena mišljenja po tom pitanju, na naučnicima je da se okrenu ka shvatanju i određivanju sredstava koja će dovesti do pravde i njene primjene, ako to žele.

Ali rasprave o poligamiji kao temelju, ili pokušaj potvore poligamije jeste bezvrijedno tumaranje.

U mnogim slojevima se na poligamiju gleda kao na zlo, dok na razvrat i blud gledaju kao na beznačajnu zabavu! To znači da je sav problem u vjeri i u moralnim vrijednostima?!

Sprečavanje poligamije, u ovom slučaju, jeste podmukli pokušaj da se zagadi okolina na račun islama a "u ime zakona".

Većina poslanika i vjerovjesnika su se ženili sa jednom i više žena, ali to nije umanjilo njihovu bogobojaznost, a na listovima postojećeg Starog zavjeta je zapisano ovo što smo spomenuli. Islam na ustezanje od žena ne gleda kao na ibadet – kao što to čine monasi, niti na brak sa četiri žene kao na grijeh

– što se pripisuje kršćanstvu (a pojasnili smo da se u Indžilu ne nalazi tekst koji zabranjuje poligamiju).

Međutim, grijeh je dopustiti prirodnom nagonu da traži zadovoljstvo gdje želi ili da se prikrije tako što će se prosipati kao “što se voda prosipa u pukotine zemlje.”⁵⁴

⁵⁴ Muhammed el-Gazali, *Fikhus-sire*, str. 432.

Sadržaj

Predgovor:

Motivi za aktueliziranje poligamije.....	9
Protivnici poligamije – branitelji prostitucije.....	15
Umjesto predgovora.....	21
Zašto aktuelizirati problem poligamije?.....	27
Šerijat i njegovi propisi.....	29
Poligamija – mu'džiza islamskog zakonodavstva.....	31
Svjedočanstva nemuslimana u korist poligamije.....	33
Poligamija u tradiciji Bošnjaka.....	39
Zaključna riječ.....	41
Uvod.....	43

Prvo poglavlje:

Poligamija prije islama.....	47
------------------------------	----

Drugo poglavlje:

Ljubavnice lidera.....	55
------------------------	----

Treće poglavlje:

Obesnažne sumnje.....	69
Hadis o Fatimi.....	77

Četvrto poglavlje:

Govor brojki.....	81
-------------------	----

Peto poglavlje:

Opća pravila poligamije.....	89
Zabrana ženidbe sa više od četiri žene.....	93
Sposobnost na poligamiju.....	97

Pravednost prema suprugama.....	99
Ravnomjerna podjela među ženama.....	105
Šesto poglavlje:	
Poslanikove supruge.....	113
Sedmo poglavlje:	
O poligamiji su rekli.....	133
Šejh Muhammed el-Gazali.....	139
Sadržaj.....	145